

BIZTONSÁGI ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI TERV

**ÓVODA-IDŐSEK NAPKÖZI OTTHONA épület felújítása, átalakítása,
energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, azbesztmentesítése**

Rákóczibánya, Fáklya út 53. Hrsz.: 177.

TD-5./2016.

TENDER TERV

MEGRENDELŐ: RÁKÓCZIBÁNYA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

3151, RÁKÓCZIBÁNYA, FŐ TÉR 8.

TERVEZŐ: MÁTRA-MÉRNÖKIRODA KFT.

3145. MÁTRATERENYE, VÖRÖSMARTY ÚT 4.



Mátraterenye, 2016. június hó

Készítette:

MÁTRA-MÉRNÖKIRODA KFT

3145. Mátraterenye, Vörösmarty út 4.

Kovács Tibor

E-12-0036

BIZTONSÁGI és EGÉSZSÉGVÉDELMI TERV

1. A létesítésben közreműködők munkavédelmi politikája

A létesítés során a munkavédelmi követelmények érvényre juttatása, és más kötelező előírások megtartása a létesítésben közreműködők feladata, amely teljesítésében együtt kell működniük.

A létesítés megvalósítása során alapkövetelmény a következő

jogszabályi előírások betartása:

- 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről,
- 1996 évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a mentésről és a tűzoltóságról
- 2000 évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
- 4/2002. (02.20.) SZCSM -EüM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről,
- 14/2004. (04.19.) FMM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről
- 2/2002 (02.07) SzCsM rendelet az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról
- 44/2000 (XII.27) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
- 25/2000 (IX. 30) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

47/1999 (VIII. 24) GM rendelet az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról

– 143/2004 (XI.22) GKM rendelet a Hegesztési Biztonsági Szabályzat kiadásáról

A generálkivitelezőnek gondoskodnia kell arról, hogy minden alvállalkozója elkészítse a saját tevékenységére vonatkozó kockázateértékelést, és olyan munkamódszert alkalmazzon, amely biztosítja a biztonságos munkakörülményeket és megelőzi a munkabalesetek bekövetkezését.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályokat úgy határozza meg, hogy végrehajtásuk megfelelő védelmet nyújtson a munkavállalók túlmenően a munkavégzés hatókörében tartózkodóknak.

A kivitelezésben résztvevő minden vezető felelősséggel tartozik a munkavállalók egészségének és biztonságának védelméért, és annak biztosításáért, hogy a munkakörülmények ne veszélyeztessék mások egészségét és biztonságát.

Az elsődleges felelősséget a biztonsági kérdésekben a generálkivitelező vezetősége viseli, de a biztonsági politika megvalósításához minden munkavállalónak el kell fogadnia, és el kell végeznie az ebből fakadó feladatait. Ennek megfelelően feladatuk, hogy betartsák a munkavédelmi előírásokat, azt vegyék figyelembe a tervezés során, és alkalmazzák a gyakorlatban is.

Ennek eléréséhez alapvetően fontos, hogy a létesítésben részt vevő minden személy felismerje, hogy személyes biztonsága és egészsége múlik azon, hogy napról napra lelkiismeretesen odafigyeljen a munkavégzés során felmerülő lehetséges veszélyekre. A létesítés során a generálkivitelező feladata és felelőssége, hogy ellenőrzése alatt tartsa azokat a körülményeket, amelyek balesethez vezethetnek. A munkavédelem célkitűzése a balesetmentes munkavégzés megvalósítása. A munka megkezdése előtt minden munkabiztonsági és egészségvédelmi tényezőt figyelembe kell venni és az érintett alvállalkozókkal meg kell állapodni a biztonságos munkamódszerekről, különös tekintettel az alábbiakra:

- A munkatevékenység és a lehetséges problémák áttekintése a munka megkezdése előtt.
- Munkavédelmi indító megbeszélések tartása minden alvállalkozóval a munka megkezdése előtt.
- Annak biztosítása, hogy minden alvállalkozó létrehozza saját munkavédelmi szervezetét.
- Az egyes alvállalkozók munkavédelem terén vállalt kötelezettségeinek és irányításának értékelése.
- Minden alvállalkozónak gondoskodnia kell a védőruházatról és védőeszközökről.
- Mindegyik alvállalkozónak biztosítani kell munkásai számára az öltöző-, mosdó- és WC létesítményeket.
- Gondoskodni kell arról, hogy mindegyik alvállalkozó rendelkezzen megelőző karbantartási eljárásokkal és ellenőrzési programmal, mely kiterjed a helyszínen üzemeltetett minden építkezési gépre és berendezésre.

2. A létesítésben résztvevők munkavédelmi feladatai

2.1 Tervező feladatai:

-A kivitelezési tervdokumentációk készítésénél a tervezőnek figyelembe kell vennie a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott előírásokat.

A kivitelezési tervdokumentáció készítőjének:

-figyelembe kell vennie azokat a különböző munkafolyamatokat, illetve munkaszakaszokat, amelyeket egyidejűleg, illetve egymást követően végeznek, és meg kell határozni ezek előrelátható időtartamát;
-biztonsági és egészségvédelmi tervben meg kell határozni az adott építési munkahely sajátosságainak a figyelembevételével a munkahelyre, a munkavégzésre vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági követelményeket. A tervnek tartalmaznia kell azokat a különleges intézkedéseket, amelyek az alábbiakban felsorolt munkák veszélyeinek kiküszöbölését szolgálják:

- a) Azok a munkák, amelyek talajmegcsúszás következtében betemetéssel, elmerüléssel vagy magas helyről történő leeséssel veszélyeztetik a munkavállalót.
- b) Egyéb jogszabályokban meghatározott veszélyes anyagokkal, készítményekkel vagy biológiai tényezők expozíciójával járó munkavégzés, illetve munkakörnyezet vagy egyéb jogszabály alapján meghatározott gyakoriságban időszakos alkalmassági vizsgálatokhoz, biológiai monitorozáshoz kötött munkavégzés.
- c) Egyéb jogszabályokban meghatározott, foglalkozási sugárterhelés veszélyével járó munkaterületen történő munkavégzés, illetve foglalkozási sugárterhelés veszélyével járó munka.
- d) Magas feszültségű vezetékek közelében végzett munka.
- e) Vezeték nélküli távközlési építmény által kibocsátott elektromágneses sugárzás kockázatával járó munkaterületen történő munkavégzés.
- f) Olyan munkakörülmények, amelyek vízbefúlás veszélyével járnak.
- g) Árokban, alagútban végzett munka, földalatti munka.
- h) Légvezetéseket szállító járművek kezelői által végzett munka.
- i) Keszonban, túlnyomásban végzett munka.
- j) Robbanóanyagok használatával kapcsolatos munka.
- k) Nehéz, előre gyártott elemek összeszerelésével vagy szétbontásával kapcsolatos munka.

2.2 Generálkivitelező, kivitelező feladatai, kötelességei:

A generálkivitelező, kivitelező

-mint munkáltató-általános munkavédelmi kötelességei:

- a) a munkavállalókat, illetve képviselőiket – szükség szerint írásban – tájékoztatni azokról az intézkedéseiről, amelyek az építési munkahelyen munkát végző munkavállalók egészségét és biztonságát érintik. A tájékoztatást a munkavállaló részére közérthető formában kell megadni, a szükséges utasításokat és tájékoztatást kellő időben a munkavállalónak megadni
- b) a munkavégzés körülményeihez igazodó, illetve az azzal összefüggő veszélyek figyelembevételével megfelelő munkaeszközöket biztosítani a munkavállalók részére;
- c) rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket;
- d) a tudomására jutott rendellenességet, illetve a munka egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végzésével kapcsolatos bejelentést haladéktalanul kivizsgálni, a szükséges intézkedéseket megtenni, az érintetteket értesíteni, és közvetlen veszély esetén a munkavégzést leállítani;
- e) a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések esetén a rendelkezéseknek megfelelően eljárni;
- f) biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, a kielégítő higiénés állapotát, a szükséges tisztítását, karbantartását (javítását) pótlását; az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg
- g) a változó körülményekhez igazodva megtenni a szükséges intézkedéseket a munkakörülmények javítására.
- h) a munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló

-munkába álláskor,

-munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,

-munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,

-új technológia bevezetésekor elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást teljes (rendes) munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként meg kell ismételni. Az előírt ismeretek megszerzéséig a munkavállaló önállóan nem foglalkoztatható.

A generálkivitelező, kivitelező feladatai:

-A kivitelező az építési munkahely kialakítását csak akkor kezdheti meg, ha a kivitelezési tervdokumentáció részét képezi a biztonsági és egészségvédelmi terv.

-A kivitelező az építési munkahely kialakításának megkezdése előtt előzetes bejelentést köteles megküldeni a Fővárosi Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyeletnek az építési munkahely szerint illetékes felügyelőségéhez. Az előzetes bejelentés időszerű adatait az építési munkahelyen jól láthatóan kell elhelyezni.

-Az építőipari kivitelezési tevékenység előkészítésénél és végzésénél a kivitelezőnek figyelembe kell vennie a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott előírásokat, figyelembe kell vennie azokat a különböző munkafolyamatokat, illetve munkaszakaszokat, amelyeket egyidejűleg, illetve egymást követően végeznek, és meg kell határozni ezek előrelátható időtartamát.

-A kivitelező munkáltató köteles koordinátort igénybe venni (foglalkoztatni vagy megbízni) a kivitelezési munkák alatt. A koordinátor indokolt javaslatait a felelősműszaki vezető a biztonságért viselt felelőssége keretében érvényesíti. A kivitelező munkáltató köteles figyelembe venni a koordinátor javaslatait.

-A koordinátor(ok) megbízása vagy foglalkoztatása nem érinti a kivitelező munkáltatónak és a felelősműszaki vezetőnek a munkavédelemre vonatkozó szabályokban megállapított felelősségét.

-Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzést hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen. E követelmény megvalósításáért a generálkivitelező felelős.

-A kivitelező munkáltató köteles az építési munkahelyeken biztosítandó minimális követelményekre vonatkozó intézkedéseket megvalósítani.

-A kivitelező munkáltató a munkavállalókat, illetve képviselőiket köteles – szükség szerint írásban – tájékoztatni azokról az intézkedéseiről, amelyek az építési munkahelyen munkát végző munkavállalók egészségét és biztonságát érintik. A tájékoztatást a munkavállaló részére közérthető formában kell megadni.

– Az egészséget nem veszélyeztető

és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása -a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban -a munkáltató kötelessége. E kötelesség teljesítésével összefüggésben keletkező költségeket és egyéb terheket nem lehet a munkavállalóra hárítani.

– A munkáltató felelős azért, hogy minden munkavállaló az általa értett nyelven ismerhesse meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályait.

2.3 A koordinátor feladatai:

A koordinátor feladatai a kiviteli terv készítésével összefüggésben:

a) koordinálja a biztonsági és egészségvédelmi tervben meghatározottak megvalósítását;

b) szakmailag ellenőrzi a biztonsági és egészségvédelmi tervet;

c) összeállítja azt a dokumentációt, amelyben az építmény és az építési technológia jellemzői alapján az egészség és biztonság célszerű követelményeit rögzítik az esetleges későbbi munkák biztonsága érdekében;

d) összehangolja a megelőzés és a biztonság általános alapelveinek megvalósítását,

különösen:

da) a kivitelezési tervek elkészítése során az egyszerre, vagy a csak egymás után végezhető munkafázisok, illetve munkaszakaszok meghatározását, db) a különböző munkafázisok, illetve munkaszakaszok előrelátható kivitelezési időtartamának meghatározását. A koordinátor feladatai az építőipari kivitelezési tevékenységgel összefüggésben a következők:

a) a meghatározott követelmények megvalósulásának összehangolása annak érdekében, hogy a kivitelezők az építési munkahelyen biztosítandó minimális körülményeket és a biztonsági és egészségvédelmi tervben meghatározottakat megvalósítsák;

b) indokolt esetben (a BET-ben nem felsorolt új munkanemek, nem tervezett veszélyes anyagok és készítmények megjelenése esetén) kiegészítés készítése a biztonsági és egészségvédelmi tervhez annak érdekében, hogy azok folyamatosan tartalmazzák a munkák előrehaladásából, illetve a körülmények változásából adódóan az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeit;

c) közreműködés az építési munkahelyen egyidejűleg tevékenykedő, illetve egymást követően felvonuló munkáltatók között a tevékenységek összehangolásában.

d) a munkafolyamatok ellenőrzésének összehangolása;

e) a szükséges intézkedések megtétele annak érdekében, hogy az építési munkahelyre kizárólag csak az arra jogosultak léphessenek be.

A koordinátori feladatok munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülnek.

2.4 Felelősműszaki vezető feladatai:

-Felelősműszaki vezető: építési kivitelezési munkát csak az 191/2009.(IX.15.)Korm. rendeletben meghatározott feladatkörrel rendelkező és intézkedési joggal felruházott felelősműszaki vezető

irányítása mellett szabad végezni. -A felelősműszaki vezető felel az építménynek, építményrésznek, szakmunkának a jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési terveknek, illetve a jogszabályban meghatározott kivitelezési terveknek megfelelő megvalósításáért, továbbá az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásáért és a munkálatok végzésének szakszerűségéért.

-A felelősműszaki vezető tartós akadályoztatása esetén a kivitelezőnek gondoskodnia kell a helyettesítésről. A helyettesítés ideje alatt elvégzett építőipari kivitelezési tevékenységért a felelősműszaki vezetőt helyettesítő -jogosultsággal rendelkező

-személy felel. A felelős műszaki vezető egyes tevékenységek (pl. munkahelyi irányítás, építési naplóvezetés), illetve építési-szerelési szakterületek felelős irányításával a tevékenységnek megfelelő képesítéssel rendelkező személyt is megbízhat.

-Az építőipari kivitelezési tevékenység fő-, illetve alvállalkozói szerződés alapján valósul meg, a fővállalkozó kivitelező

felelősműszaki vezetője felel a kivitelezés szakszerűségéért, az alvállalkozók tevékenységének összehangolásáért.

-Munkavédelmi feladatai:

– Köteles intézkedni arról, hogy minden –a kivitelezésen dolgozó-szervezet, vállalkozó átadja részére a tevékenységére vonatkozó kockázatértékelést

– Köteles ellenőrizni, hogy az építési munka végzése során valamennyi leesés elleni védelem, elhatárolás megfelelő állapotban legyen.

– Állványokat, vagy egyéb létesítéseket a munkavállalók önhatalmúlag ne változtassák meg.

– A szükséges egyéni védőeszközöket az érintett személyek viseljék, és rendeltetésének megfelelően alkalmazzák.

– Amennyiben a munkát valamilyen okból meg kell szakítani, vagy a munkaidő lejárt, köteles gondoskodni, hogy a munkavégzéssel összefüggő ideiglenesen megbontott, eltávolított védőberendezések (korlátok, lefedések, stb.) helyreállításra kerüljenek, vagy más azonos értékű védőintézkedés megvalósuljon.

– Köteles a szükséges intézkedéseket megtenni a munkavállalókat fenyegető veszély és/vagy ártalom megszüntetésére. Ha ez nem lehetséges, köteles a munkavégzést leállítani és a veszély körzetéből az érintett személyt eltávolítani.

– Köteles a munkaterületet úgy lekeríteni, hogy oda illetéktelen személyek ne juthassanak be. Illetéktelen személy bejutása esetén azonnal intézkednie kell annak eltávolítására.

– Köteles a munkavégzés ideje alatt a munkahelyen tartózkodni. Amennyiben munkahelyét elhagyja kijelöli azt a személyt, aki távollétében a munka irányítását végzi, illetve a biztonság érdekében szükséges intézkedéseket megteszi. A kijelölést a többiek tudomására kell hozni.

2.5 A munkavállaló kötelességei és jogai

2.5.1 A munkavállaló kötelességei

-A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munka végzésére vonatkozó szabályok megtartásával végezhet munkát. Így különösen köteles:

-a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;

-az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;

-a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;

-munkaterületén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;

-a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;

-a részére előírt orvosi – meghatározott körben pályaalkalmassági – vizsgálaton részt venni;

-a veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;

-a balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni.

-A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.

-A munkavállaló köteles együttműködni munkatársaival, a munkáltatóval, a megbízott munkavédelmi szakemberrel, a foglalkozás-egészségügyi orvossal, a munkavédelmi képviselővel az egészséges és biztonságos munkakörnyezet megőrzése érdekében hozott hatósági intézkedések teljesítése, illetőleg a munkáltató veszélyt megszüntető intézkedéseinek végrehajtása során is.

A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától

-az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;

-az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;

c) a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka-és védőeszközök, az előírt védőítal, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőség

biztosítását.

-A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia. Veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges védőberendezések, az egyéni védőeszközök működő képtelensége, illetve hiánya.

-A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért

3. Munkabiztonsági eljárások

3.1 Munkahelyi kockázatértékelés

A létesítmény kivitelezésében résztvevőknek el kell készíteniük a Munkavédelmi Törvényben foglaltak alapján a saját tevékenységére vonatkozó kockázatértékelést, és az egyes munkákat a kockázatértékelés előírásai szerint lehet végezni.

A kockázatértékelés elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A kockázatértékelést a kémiai biztonság területén a 2000 évi XXV. törvény (A kémiai biztonságról), illetve a 25/2000 (IX. 30) EüM-SzCsM együttes rendelet előírásai szerint kell elvégezni.

A kockázatértékelésnek különösen a 2.1.1 pontban foglalt tevékenységeket kell tartalmaznia.

A kockázatértékelés eredményeként a vállalkozó felelőssége legalább a következők dokumentálása:

- a) a kockázatértékelés időpontja, helye és tárgya, az értékelést végző azonosító adatai;
- b) a veszélyek azonosítása;
- c) a veszélyeztetettek azonosítása, az érintettek száma;
- d) a kockázatot súlyosbító tényezők;
- e) a kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása;
- f) a szükséges megelőző intézkedések, a határidő és a felelősök megjelölése;
- g) a tervezett felülvizsgálat időpontja;
- h) az előző kockázatértékelés időpontja. A kockázatértékelést évente felül kell vizsgálni (az egy évet meghaladó időtartamú munkáknál, illetve soron kívül kell felülvizsgálni, ha a kockázatok lényeges megváltozásával munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés hozható összefüggésbe. A kockázatértékelés dokumentumát a munkáltató köteles legalább 5 évig megőrizni.

3.2 Munkavédelmi üzembe helyezés

Munkavédelmi üzembe helyezés: az üzemeltető munkáltató a veszélyes munkaeszköz, üzemeltetését írásban rendeli el.

Veszélyes az a munkaeszköz, technológia, a munkavállalók egészsége, testi épsége megfelelő védelem hiányában súlyos károsító hatásnak lehet kitéve, valamint az 5/1993 MüM rendelet 1/a és 1/b mellékletében meghatározott munkaeszközök, illetve a hatósági felügyelet alá tartozó munkaeszközök.

A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti az következő követelményeket: munkaeszköz előállítása, gyártása, tárolása, mozgatása, szállítása, felhasználása, forgalmazása, importálása, üzemeltetése a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott, ezek hiányában a tudományos, technikai színvonal mellett elvárható követelmények megtartásával történhet.

-A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

-Az előzetes vizsgálat során különösen vizsgálni kell, hogy rendelkezésre állnak-e a létesítést végzők (tervező, kivitelező) nyilatkozatai, a munkavédelmi követelmények kielégítését bizonyító mérési eredmények, a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok, a szükséges hatósági engedélyek, az üzemeltetéshez szükséges utasítások.

-Az 5/1993 MüM rendelet 1/a és 1/b mellékletében meghatározott egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének feltétele, továbbá az adott munkaeszköz vizsgálatán alapuló megfelelőségi tanúsítvány.

3.3 Oktatás, tájékoztatás

-Az építési területen csak az a személy foglalkoztatható, aki munkavédelmi oktatásban részesült, megismerte az építési helyszínen és a hatókörben fellelhető veszélyforrásokat, az ellenük való védekezést, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályait, valamint a területen követendő helyes magatartás szabályait.

-Az alvállalkozó a saját munkavállalóit a szerződésben foglaltaknak megfelelően köteles

oktatni jelen utasítás figyelembe vételével.

-Az oktatást az utasításban foglaltak szerint "Munkavédelmi Oktatási Naplóban" írásban kell bizonylatolni.

-Minden látogatónak kötelező részt vennie egy rövidített bevezető oktatáson, amelyet a látogatott munkáltató megbízott munkavédelmi koordinátora tart.

-Szükség szerint az építkezésen dolgozók számára különböző témákban speciális oktatást kell tartani. A témák között szerepelhetnek a biztonságos szerelési módszerek, hegesztés, létrák használata, elektromos munkák, leesés elleni védelem, állványzat, nehézgépek, liftek, záruk, feliratozás, szűk helyek, földmunkák stb. A specializált oktatás célja a szakemberek és az ellenőrzést végzők munkamódszerekre és eljárásokra vonatkozó tudásának megszilárdítása.

3.4 Munkavédelmi ellenőrzés

A munkavégzést irányító közvetlen munkahelyi vezető köteles rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket.

Munkavégzést irányító vezetőnek ellenőrizni kell:

-Új munka megkezdése előtt a munkavégzés összes feltételeit.

-Az ellenőrzés gyakoriságát, módját és tárgyát a konkrét munkatevékenység veszélyességének, ill. a bekövetkező ártalmak figyelembe vételével a munkavégzést irányító vezető a munkavédelmi szaktevékenységet ellátó szervezet bevonásával határozza meg.

-Veszélyes technológia, munkaeszköz, vagy tevékenység ellenőrzési szempontjait írásban kell meghatározni. Az ellenőrzés megállapításait írásban kell dokumentálni.

-Fizikai munkatevékenység ellenőrzését a közvetlen munkahelyi vezető és munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó havonta legalább egy alkalommal elvégzi, és írásban rögzíti. A bizonylatolást akkor is el kell végezni, ha az ellenőrzés nem állapít meg hiányosságot, vagy szabálytalanságot. A munkabiztonsági szaktevékenységeket ellátók szakmai munkáját a munkavédelmi koordinátor felügyeli a koordinációs szemlék során.

-A munkavédelmi ellenőrzés munkakörhöz, ill. beosztáshoz tartozó vezetői kötelesség.

-Az ellenőrzés elmulasztása vagy annak tartalmilag nem megfelelő, felületes végzése a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírás megsértését jelenti.

-Hatósági ellenőrzésről, az ellenőrzés során közölt intézkedésről az ellenőrzött egység vezetője köteles tájékoztatást adni a felettes vezetőjének.

-A feltárt hiányosság megszüntetéséért felelős vezetőnek rendelkeznie kell az intézkedéshez

szükséges megfelelő jog-, hatáskörrel.

-Személyre közvetlen veszélyt vagy ártalmat jelentő veszély esetén az intézkedés csak azonnali végrehajtás vagy a tevékenység (működés, stb.) felfüggesztése lehet. Működés felfüggesztés esetén az érintett egység vezetőjét értesíteni kell.

-A hiányosság megszüntetésére vonatkozó határidő meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy

-a rendellenes állapot fennállása jelent-e baleseti veszélyforrást,

-az intézkedés személyi és tárgyi feltételei rendelkezésre állnak-e.

-A meghatározott határidőt követően a végrehajtásért felelős vezetőnek írásban kell jelentést adni az intézkedésről, az ellenőrzést vezető személynek. Ha a végrehajtásért felelős személyek az intézkedést határidőre nem tudják teljesíteni, akkor határidő módosítást kell kérni a megjelölt határidő lejártá előtt.

3.5 Sérülés, kár, esemény jelentése, vizsgálása

Sérülés, balesetek bejelentése A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet, sérülést, rosszulletet a munkát közvetlenül irányító személynek azonnal jelenteni. A munkahely vezetője köteles valamennyi elsősegélynyújtással járó eseményt jelenteni. Súlyos munkabalesetek esetén a munkahely vezetőjének telefonon vagy telefaxon azonnal bejelentést kell tennie:

-a mentőszolgálatnak (104),

-a létesítmény vezetőjének, illetve megbízottjának

A létesítményvezető, illetve megbízottja köteles a súlyos munkabalesetet haladéktalanul bejelenteni telefonon vagy telefaxon a Fővárosi Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyeletnek

Munkabaleset vizsgálása

-A sérült munkáltatójának vezetője minden bejelentett, illetve tudomására jutott balesetről meg kell állapítani, hogy munkabalesetnek tekinti-e. A keresőképtelenséget okozó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálni.

-A vizsgálat megállapításait az olyan részletesen kell rögzíteni (pl. tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvvel, helyszínrajzzal, fényképpel), hogy az alkalmas legyen a baleset okainak felderítésére és vita esetén a tényállás tisztázására.

-A kivizsgálás során fel kell tární a kiváltó és közreható tárgyi, szervezési és személyi okokat és ennek alapján intézkedéseket kell tenni a munkabaleset megelőzésére.

-A súlyos munkabalesetek, valamint az olyan -munkaeszköz, illetve technológia által okozott -munkabalesetek, amely kettőnél több személy egyszerre, azonos helyen történő sérülését vagy más egészségkárosodását okozták munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül.

-A kivizsgálás eredményét rögzítő munkabaleseti jegyzőkönyvet súlyos baleset esetén azonnal, egyéb keresőképtelenséggel járó munkabaleset esetén legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8-ig kell megküldeni a Fővárosi Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyeletnek.

Munkabalesetek és nyilvántartása

-A létesítményvezetőnek minden munkabalesetet köteles a bekövetkezést követően haladéktalanul nyilvántartásba venni.

-A nyilvántartásnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a munkabaleset számát,

a sérült nevét, születési helyét és időpontját, az anyja nevét, munkakörét, a sérülés időpontját, helyszínét, jellegét, a sérült ellátására tett intézkedést, annak tényét, hogy a sérült folytatta-e a munkáját. A létesítményen összesített nyilvántartást kell vezetni.

3.6 Tűz jelzése és oltása

-Jól látható helyen és jelöléssel fel kell tüntetni a legközelebbi tűzoltóság címét és telefonszámát. A tűzoltóság hívószáma: 105.

-Atűzjelzésnek tartalmaznia kell az alábbiakat:

-atűzeset pontos helye, címe

-mi ég

-mit veszélyeztet,

-a tűz milyen terjedelmű,

-történt-e sérülés, emberélet van-e veszélyben,

-ki jelezte a tüzet, honnan, melyik telefonszámról,

A jelzést vevő

tűzoltó további kérdéseire egyértelmű és részletes választ kell adni.

-Minden munkavállaló az életkora, egészségi-és fizikai állapota alapján elvárható személyes részvétellel, a tűzjelzéssel egy időben a rendelkezésre álló felszereléssel, eszközzel köteles megkezdeni a tűz oltását.

-Villamos berendezésekben, vagy azok közelében keletkezett tűz esetében az oltás megkezdése előtt áramtalanítani kell.

-A tűzoltási feladat alapvetően a kezdődő tűz terjedésének korlátozására, eloltására irányuljon.

-A munkavállalók tűzoltása addig tarthat, amíg védőfelszerelés nélkül a tűz kiterjedése, nagysága (füst, hőhatás) azt lehetővé teszi, illetve a hivatalos tűzoltóság helyszínre érkezétségéig és beavatkozásának megkezdéséig.

-Az építési munkahely jellegétől, a helyiségek méretétől és használatától, az alkalmazott berendezésektől, felszerelésektől, az ott lévő anyagok fizikai és vegyi tulajdonságaitól,

valamint az ott tartózkodó munkavállalók lehetséges legnagyobb létszámától függően, a munkahelyeket megfelelő számú, a tűz oltására alkalmas készülékekkel, illetve külön jogszabályok szerint tűzérzékelő, jelző-és riasztóberendezéssel kell ellátni.

-Gondoskodni kell a tűzoltó készülékek, a tűzérzékelők és a riasztó rendszerek rendszeres ellenőrzéséről és karbantartásáról. Rendszeres időközönként azokkal megfelelő próbákat kell végezni, és használatukat gyakoroltatni kell.

-A nem automatikus tűzoltó berendezéseknek könnyen elérhetőeknek és egyszerűen kezelhetőeknek kell lenniük. A berendezések tárolási helyét a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell jelölni. E jelöléseket tartósan és az alkalmazási hely jellegének megfelelő módon kell rögzíteni.

-A generálkivitelező kötelezettsége az Országos Tűzvédelmi Szabályzatnak megfelelő, az egész építési területre kiterjedő

Tűzriadó Terv elkészítése.

4. Általános munkabiztonsági követelmények

4.1 Az építési munkahelyeken biztosítandó minimális és általános követelmények

Minimális követelmények:

-Az építési munkahelyen rendet és tisztaságot kell tartani.

-A munkavégzés helyének meghatározásakor figyelembe kell venni annak elérhetőségét, meg kell határozni a közlekedési utakat vagy a közlekedési zónákat.

-Meg kell határozni a munkahelyek kémiai biztonságával összefüggő szabályokat, ideértve a veszélyes anyagok és készítmények, a foglalkozási eredetű rákkeltők egészségkárosító hatásának megelőzésére vonatkozó előírásokat is.

-Gondoskodni kell a karbantartásról, az üzemeltetést megelőző ellenőrzésről, az eszközök és berendezések rendszeres ellenőrzéséről, a meghibásodások elhárításáról.

-Az anyagok tárolási területeit el kell határolni, el kell választani, biztosítani kell szabályos tárolásukat, különös tekintettel a veszélyes anyagokra és készítményekre.

-Meg kell határozni a veszélyes anyagok, készítmények és veszélyes hulladékok kezelési és eltávolítási szabályait.
-Meg kell állapítani az ipari és kommunális hulladékok, valamint az építési törmelék tárolásának, elszállításának a szabályait.

-Rendszeresen át kell tekinteni a munkafolyamatok, illetve munkaszakaszok tervezett elvégzési idejét és módját, az organizációs tervet szükség szerint módosítani kell a munkák előrehaladásához, illetve a körülmények változásához igazodva.

-Biztosítani kell az együttműködést a munkáltatók és az önálló vállalkozók között az építési munkahely és a környezetben lévő egyéb tevékenységek kölcsönhatásainak figyelembevételével.

Általános követelmények:

-Az építési munkahelyeket úgy kell kialakítani, illetve berendezni, hogy

- a) az építési munka sajátosságainak,
- b) a változó építési körülményeknek és állapotoknak,
- c) az időjárási követelményeknek,

d) a mindenkori építőipari kivitelezési tevékenység szakmai elvárásainak megfelelően folyamatosan megvalósuljanak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei.

-Azokat az anyagokat, berendezéseket és általában minden olyan elemet, amelyek – bármilyen módon mozogva vagy elmozdulva – hátrányosan befolyásolhatják a munkavállalók biztonságát, illetve egészségét, megfelelő és biztonságos módon stabilizálni kell. -Az építményeket és azok részeit, a segédszerkezeteket, az állványokat, a feljárókat, a munkaeszközöket és más berendezéseket úgy kell méretezni, felállítani, megtámasztani, aládúcolni, lehorgonyozni, kialakítani, hogy a fellépő terhelés elviselésére, illetve átadására alkalmasak legyenek.

-Az építményeket és azok részeit csak megszilárdulásuk, a szükséges kötések kialakulása és mindezek vizsgálata után szabad megterhelni, munkahely céljára vagy segédszerkezet elhelyezésére felhasználni.

-Építési munkagödrök, árkok falait – a talajállékonyságot figyelembe véve – úgy kell kitámasztani, rézsűzni vagy más megoldással biztosítani, hogy azok az építkezés valamennyi szakaszában biztosan megőrizzék állékonyságukat.

-A segédszerkezetek, állványok, illetve munkagödrök és árkok állékonyságát és teherbíró képességét rendszeresen ellenőrizni kell.

-A nem kellően ellenálló anyagból kialakított felület megközelítése csak akkor megengedett, ha megfelelő felszerelések vagy eszközök lehetővé teszik a munka biztonságos elvégzését.

4.2 Munkavégzés veszélyes körülmények között

-Fizikai (zaj, egészségt-és kéz-, karrengés, megvilágítás) és kémiai (gázok, gőzök, porok, aeroszolok okozta légszennyezés) kóroki tényezők előfordulásával járó munkavégzés során biztosítani kell az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkafeltételeket.

-Amennyiben a munkavállalónak olyan helyre kell belépnie, illetve munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben tartózkodnia, ahol a légtér egészségre ártalmas mérgező anyagokat (gázok, gőzök, porok aeroszolok) tartalmazhat, oxigénhiányos, robbanásveszélyes vagy gyúlékony lehet, a munkaterület sajátosságait figyelembe véve a belépés előtt, vagy az ott tartózkodás alatt kell meggyőződni a megfelelő mennyiségű, minőségű (összetételű) levegő meglétéről, az egészséges és biztonságos légállapotokról. Egyéb jogszabályban előírtakat is figyelembe véve meg kell tenni a szükséges intézkedéseket az egészségkárosodás és munkabaleset megelőzése érdekében.

-A munkavállaló nem végezhet egyedül munkát olyan munkaterületen, ahol a levegő összetételéből adódóan bármilyen veszély fennállhat. Az ilyen körülmények közötti munkavégzésnél a munkavállalót folyamatosan kívülről figyelemmel kell kísérni, és meg kell tenni minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy amennyiben szükséges, azonnali hatékony segítséget kaphasson.

4.3 A munkavégzés helyén a mozgáshoz biztosítandó szabad tér

-A munkavégzés területét olyan méretűre kell kialakítani, hogy az megfelelő mozgási szabadságot adjon a munkavállalóknak munkájuk elvégzéséhez, figyelembe véve az ott lévő szükséges berendezéseket és tartozékokat is.

-A minimálisan biztosítandó szabad felület 1,5 m², amelyből a szélességi méret értéke 1,0 m.

Ha építéstechnikai okokból ezeket a méreteket nem lehet betartani, akkor a munkavállalók részére a munkahelyükhöz a lehető legközelebb azonos méretű mozgásterületet kell biztosítani.

4.4 Munkavégzés szűk munkatérben

-Az aknában, a csatornában és az árkokban munkát végezni csak akkor lehet, ha a

munkavégzés megkezdése előtt a munkavégzés irányítója meggyőződött arról, hogy ott gázok vagy egyéb veszélyes anyagok nem képződtek; vagy képződnek, de ezek a munka során felhasznált anyagokkal vagy eszközökkel reakcióba lépve nem veszélyeztetik a munkavállalók egészségét.

-A csatornában és az aknában végzendő munka esetén a munkavégzés irányítójának meg kell határoznia és a munkát végzőkkel ismertetnie kell a helyi adottságoktól függő, szükséges biztonsági előírásokat.

-A csatorna, illetve akna lejárataánál biztosítani kell figyelő személyek jelenlétét, akik a bent tartózkodókkal kapcsolatot tartanak. A kapcsolattartás történhet rádió vagy erre alkalmas egyéb elektronikai berendezés útján. A kapcsolattartás történhet közvetlen beszéddel is abban az esetben, ha a munkát végzők nem távolodnak el olyan távolságra a figyelő személytől, hogy a kommunikáció lehetetlenné válna beszéd, illetve fényjelzések útján. A figyelő személy nem hagyhatja el azt a helyet, amelyet számára kijelöltek. Biztosítani kell, hogy veszély esetén a figyelő személy a szükséges segítség igénybevétele érdekében a legrövidebb időn belül intézkedni tudjon.

-Biztosítani kell, hogy megfelelő nagyságú és számú bebúvó nyílás álljon rendelkezésre a munkavégzés idején, hogy veszély és/vagy baleset esetén a szűk teret mindenkor gyorsan el lehessen hagyni, és a balesetet szenvedettet ki lehessen menteni. A bebúvó nyílások környékét eltorlaszolni tilos!

-Azokban a munkaterületeken, ahol ismeretlen gáz jelenlétével kell számolni, a helyiségeket át kell szellőztetni, vagy levegő befúvással a gázkoncentrációt a megengedett érték alá kell csökkenteni.

-A helyiséget méretétől és az ott-tartózkodók számától függően szellőztetni kell. Ennek keretében biztosítani kell, hogy a helyiségben folyamatosan legalább 17 térfogat% oxigén rendelkezésre álljon. A gázkoncentráció értékét ismert gázok esetében mérni kell. Tiszta oxigént befújni tilos!

-Amennyiben a szellőztetés, illetve az átlevégőztetés nem biztosítható, akkor izolációs (zártrendszerű) légzésvédő készüléket kell használni.

-A munka elvégzésére gyakorlattal rendelkező munkavállalókat kell kiválasztani, akikkel ismertetni szükséges az őket fenyegető veszélyeket. A munkavállalókat a szükség esetén megteendő védelmi és mentési intézkedésekre ki kell oktatni.

-Amennyiben több csoport végzi egyidejűleg a munkát, előre kijelölt személyek felelősek annak koordinálásáért.

-A munkavégzés irányítója a szűk térbe történő beszállás előtt köteles meggyőződni arról, hogy a munkavállalók a szükséges egyéni védőeszközökkel fel vannak szerelve.

-A biztonsági intézkedések megvalósításáért a munkavégzés teljes időszaka alatt a munkavégzés irányítója a felelős.

4.5. Magasból leesés, leeső tárgyak

A magasban kialakított, mozgó vagy rögzített munkahelyek szilárdak és stabilak legyenek, figyelembe véve:

- a) az azokon dolgozók számát;
- b) maximális teherbírásukat és a teher eloszlását;
- c) azokat a külső hatásokat, amelyeknek ki lehetnek téve.

Amennyiben ezeknek a munkahelyeknek az alátámasztása vagy más eleme nem megfelelően stabil, ezek stabilitását megfelelő és biztonságos rögzítési módokkal biztosítani kell, elkerülve minden esetben a váratlan vagy akaratlan elmozdulást. Ez a szabály egyaránt vonatkozik a munkaállás egészére vagy annak egyes részeire.

Stabilitás és szilárdság ellenőrzése: A stabilitást és a szilárdságot megfelelően ellenőrizni kell, különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az állás magasságát vagy mélységét megváltoztatják.

Magasból leesés

-Magasban ideiglenesen munkát csak akkor szabad végezni, ha az időjárási feltételek a munkavállaló egészségét és biztonságát nem veszélyeztetik.

-A munkahelyek megközelítésének módját, illetve az oda történő feljutást biztosító legalkalmasabb eszközt az igénybevétel gyakorisága, az áthidalandó magasságkülönbség és a használat várható időtartamának figyelembevételével kell megválasztani. Biztosítani kell veszély esetére a menekülés lehetőségét is. A munkahelyre történő feljutást biztosító munkaeszköztől a munkaszintre, az állványok járólapjára, járószintjére történő átlépés és onnan a visszalépés nem növelheti a lezuhanás kockázatát. .

-A magasból leesést alkalmas berendezéssel, így különösen megfelelő védelemmel kialakított állványszerkezet alkalmazásával kell megakadályozni. Az állványoknak szilárdnak, elegendően magasnak kell lenniük, és legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal, vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük.

-Magasban munkát csak megfelelő és alkalmas berendezéssel, illetve kollektív műszaki védelem biztosításával (pl. emelő-plató, védőháló, védőrács, mobil szerelőállvány) szabad végezni. Amennyiben a munka természete miatt ilyen berendezések alkalmazása nem lehetséges, megfelelő hozzáférési megoldásról kell gondoskodni, és a munkát végző részére a magasból való lezuhanás megelőzésére kialakított egyéni védőeszközt kell biztosítani.

-A munkavállalók lezuhanása és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezésekkel kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor egyéni védőeszközt kell alkalmazni.

-A munkavállalók lezuhanását megakadályozó rendszerek kellő szilárdságúak legyenek, és azokat úgy kell kialakítani, hogy a magasból történő lezuhanást megakadályozzák, illetve a munkavállalóknak sérülést ne okozzanak. A kollektív muszaki védelmet nyújtó lezuhanást gátló rendszer csak a létrák becsatlakozási pontjainál, illetve a lépcsők bejáratainál szakítható meg.

-A munkahelyek megközelítésének módját, illetve az oda történő feljutást biztosító legalkalmasabb eszközt az igénybevétel gyakorisága, az áthidalandó magasságkülönbség és a használat várható időtartamának figyelembevételével kell megválasztani. Biztosítani kell veszély esetére a menekülés lehetőségét is. A munkahelyre történő feljutást biztosító munkaeszközzel a munkaszintre, az állványok járólapjára, járósíntjére történő átlépés és onnan a visszalépés nem növelheti a lezuhanás kockázatát.

-Abban az esetben, ha a munkavégzési technológia miatt a munkavállalók lezuhanását megakadályozó rendszert átmenetileg el kell távolítani, helyette hatékony kiegészítő biztonsági megoldásokat kell alkalmazni. A munkát csak akkor szabad megkezdeni, ha a kiegészítő védelmet kialakították. Ha a munkát befejezték vagy átmenetileg abbahagyták, a munkavállalók lezuhanását megakadályozó rendszert az eredeti állapotának megfelelően kell visszaállítani.

-A leesés elleni védelem méretezett és megfelelően rögzített lefedéssel, vagy 1 méter magas, háromsoros, 0,3 m-nél nem nagyobb osztásközü, lábdeszkaival, középdeszkaival, valamint korláttal, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható. Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm×10 cm-t nem haladhatja meg.

-Földmunkák végzésekor:

a) munkagödör esetén 0,25 m és 1,25 m mélység között jelzőkorlátot, 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorlátot,

b) vonalas létesítmény esetén belül 0,25 m és 1,25 m mélység között jelzőkorlátot, 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorlátot kell létesíteni.

-Leesés elleni védelmet kell biztosítani:

a) azokban az esetekben, amikor a munkavégzés magassága meghaladja a 2 m-t

b) ha a munkahely vagy a közlekedési út víz vagy más olyan anyag fölött vagy mellett oly módon helyezkedik el, hogy a belefulladás lehetősége fennáll;

c) födémek, tetők, mennyezetek, felülvilágítók, aknák megnyitásokkor vagy építésekör;

d) a 2 m magasságot meghaladó tetőn végzendő munkáknál és a hozzá vezető utakon;

e) a földmunkák végzése során az alábbiak kivételével.

-Jelzőkorlát is alkalmazható:

a) munkagödör esetén 0,25 m és 1,25 m mélység között;

b) vonalas létesítmény esetén lakott területen kívül 0,25 m mélység alatt.

-Lapos és alacsony hajlású (20° alatti) tetők esetében, amennyiben a munkavégzés helyszíne a szintkülönbség szélétől 2 m-nél távolabb van, a kétméteres határvonalra jelzőkorlát is elegendő.

-20°-ot meghaladó hajlásszögű tetőn végzett munkák esetén – ha védőkorlátot alkalmaznak –

a védőkorlátot úgy kell méretezni és kialakítani, hogy az megakadályozza a ráeső tárgyak és személyek lezuhanását.

-Meglévő építményen a munka megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy az építmény állékonysága megfelelő, a munka elvégzéséhez szükséges teher viselésére alkalmas. Ha ez nem biztosított, a munkát megkezdeni csak akkor szabad, ha a szükséges megerősítéseket és/vagy alátámasztásokat méretezés alapján elvégezték. Leeső tárgyak

-A munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat a leeső tárgyakkal szemben kollektív muszaki védelemmel kell megvédeni, ott, ahol ez muszakilag megoldható.

Az anyagokat és a berendezéseket úgy kell elhelyezni, hogy összedőlésük vagy felborulásuk elkerülhető legyen.

-Ahol szükséges, az építési helyen fedett átjárókat kell kialakítani, vagy lehetetlenné kell tenni a veszélyes helyekhez való hozzáférést.

4.6 Munkahelyi rend és tisztaság

Az utak és a generálkivitelező létesítményeinek rendben tartása a generálkivitelező feladata. A megfelelő rend és tisztaság fenntartása nélkülözhetetlen az építési terület biztonságához. Az építkezés területén minden munkaterületet tisztán és rendezetten kell tartani, és biztosítani kell a hulladékok gyűjtését és elszállítását. Ennek érdekében fontos, hogy az alvállalkozók minden alkalmazottja tisztában legyen a követendő eljárásokkal és saját feladataival.

A legfontosabb feladatok:

-A munkavégzés helyét, a berendezéseket és az épületeket folyamatosan tiszta és rendezett

állapotban kell tartani.

-A vészkijáratokat, tűzoltó berendezéseket, lépcsőházakat, átjárókat, utakat és járdákat mindenkor megfelelő

jelzéssel kell ellátni, és tisztán kell tartani.

-A munkaterületeken nem lehetnek akadályok, kinyúló elemek, szemét, olaj, víz és egyéb nem kívánatos anyag.

-Az állványzatot alkotó pallókon és az emelvényeken nem lehet törmelék, minden anyagot megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

-Vezetékek kezelése: a levegőben vezetett kábeleket és csöveket kampókkal és gumi megkötő szalagokkal kell ellátni a közlekedési útvonalak akadálymentesítése érdekében.

-Minden laza anyagot tisztán, rendezetten kell tárolni.

-A munkaterületek közelében hulladéktároló edényeket kell elhelyezni.

-A stratégiai pontokon hulladékkonténereket kell elhelyezni.

-Meg kell határozni a munkaterületek, irodák, étkezők, öltözők és mosdók takarítási rendjét és a tisztítás módját.

-A napi ellenőrzési feladat részeként fel kell figyelni a takarítási és rendezettségi problémákra, és meg kell tenni a megfelelő intézkedéseket.

4.7 Szellőztetés

-Biztosítani kell a szükséges mennyiségű friss levegőt, figyelembe véve az alkalmazott munkamódszereket és a munkavállalókkal szembeni fizikai megterhelést.

-Zárt munkahelyeken biztosítani kell az elegendő mennyiségű, minőségű, egészséget nem károsító levegőt, figyelembe véve az alkalmazott munkamódszereket és a munkavállalók fizikai megterhelését. Ahol a munkahelyek légtérét gázok, gőzök, aeroszolok, porok (rostok) szennyezhetik, ott a vonatkozó jogszabályok előírásait és a nemzeti szabványokban rögzítetteket is figyelembe kell venni. A nemzeti szabványokban meghatározottak a megoldások kialakításához iránymutatásként szolgálnak.

-Ahol a levegő szennyezettsége, illetve elhasználódása kizárólag emberi ott-tartózkodásból ered, munkavállalónként legalább az alábbi friss levegő-térfogat áramot kell a helyiségbe betáplálni, vagy annak bejutását biztosítani.

A munka jellege Legkisebb Legkisebb

térfogat/fő

térfogat/fő

m³ /s m³ /h

Könnyű fizikai munka 0,008 30

Közepesen nehéz fizikai munka 0,011 40

Nehéz fizikai munka 0,014 50

4.8 Hőmérséklet, ivóvíz ellátás

-A pihenőkben, a szolgálatot ellátó munkavállalók helyiségeiben, az egészségügyilésítmenyekben, a büfékben és az elsősegélynyújtó helyiségekben az ilyen helyiségek rendeltetésének megfelelő hőmérsékletet kell biztosítani.

-A munkavégzés teljes időtartama alatt az alkalmazott munkamódszereket, a munka jellegét és az ott dolgozó munkavállalók megterhelését figyelembe véve az emberi szervezet számára megfelelő hőmérsékletet kell biztosítani.

-A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. Óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyen a munkahelyi klíma a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyen. A munkahely hidegnek minősül, ha a hőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.

-Ha a munkahelyi klíma zárttéri vagy szabadtéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani. A folyadékvesztéséget általában 14–16 °C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy az mesterséges édesítőszerrel ízesített.

-A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállaló részére +50 °C hőmérsékletű teát kell szolgáltatni. A tea ízesítéséhez cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani.

-A védőital és a tea elfogyasztásához legalább a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények megtartásával történhet.

-Az építési munkahelyen dolgozókat el kell látni elegendő mennyiségű ivóvízzel, ennek hiányában más, alkalmas alkoholmentes itallal. Az ivóvízvételi helyeket a munkavégzési helyek közelében kell kialakítani.

-A munkáltató köteles gondoskodni ivóvízcsap, illetve ivókút felszereléséről, valamint az ivóvizet szolgáltató berendezés tisztántartásáról és megfelelő karbantartásáról. Ha a munkahelyen ipari vízszolgáltatás is van, a csapokat "ivóvíz", illetve "nem ivóvíz" felirattal és a külön jogszabály szerinti jelöléssel kell ellátni.

-Vízvezetékes ivóvíz hiányában az ivóvízről egyéb módon kell gondoskodni. Az ivóvíztartály kifolyóját olyan módon kell helyezni, hogy a tartályból közvetlenül ne lehessen inni. A munkáltató köteles gondoskodni az ivóvíztartályok rendszeres fertőtlenítéséről, valamint arról, hogy azok feltöltése csak ivóvíz minőségű vízzel történhessen.

4.9 Az építési munkahelyek, helyiségek és közlekedési utak természetes és mesterséges megvilágítása

-Amennyiben lehetséges a munkahelyeknek megfelelő

természetes világítással kell rendelkezniük, illetve fel kell szerelni olyan mesterséges megvilágítást biztosító eszközöket, amelyek a munkavállalók biztonságának és egészségének megvédését biztosítják.

-A munkahelyeknek, helyiségeknek és közlekedési utaknak, amennyire az lehetséges, természetes megvilágítással kell rendelkezniük. Éjszaka megfelelő és elégséges mesterséges megvilágítást kell biztosítani, valamint akkor is, ha a nappali természetes fény nem elegendő. Ebben az esetben a munkahelyhez vezető utat is jól meg kell világítani. Ahol szükséges, ütéssel szemben védett, hordozható fényforrásokról kell gondoskodni.

-Az alkalmazott mesterséges fény színhőmérséklete nem befolyásolhatja, illetve nem változtathatja meg a biztonsági és egészségvédelmi jelzések észlelhetőségét.

-A helyiségek, munkahelyek és közlekedési utak világítási szerelvényeit úgy kell elhelyezni, felszerelni, hogy a szerelvények balesetet ne okozhassanak.

-Az olyan helyiségeket, munkahelyeket és közlekedési utakat, ahol a munkavállalók a mesterséges világítás kimaradása esetén veszélynek vannak kitéve, megfelelő erősségű szükség-megvilágítással kell ellátni. E világítás olyan legyen, hogy a munkavállalók a kijelölt menekülési utak használatával a munkahelyet biztonságosan el tudják hagyni.

-Az elektromos világításhoz és áramellátáshoz szükséges vezetékek kiépítését és karbantartását első osztályú színvonalon kell elvégezni. A vezetékeket minden ponton biztonságosan kell rögzíteni, és a lehető legtávolabb kell elhelyezni a telefonkábelektől, jeltovábbító vezetékektől és a robbantószinóroktól.

-Az építési munkahelyeken és az építési munkahelyek közlekedési útjain az alábbi közepes megvilágítási erősségeket kell biztosítani:

Építési munkahely és közlekedési út Közepes megvilágítási erősség

Magasépítés 20 lux

Mélyépítés 20 lux

Acél-és fémszerkezetek szerelése 30 lux

Tartózkodó-és szociális helyiségek 100–200 lux

Irodahelyiségek 50 lux

-Szabadban végzett egyes építési tevékenységeknél az alábbi közepes megvilágítási erősségeket kell biztosítani.

Tevékenység Közepes megvilágítási erősség

Famegmunkáló gépeken végzett munka 500 lux

Szerelési munka:

durva 200 lux

közepes 300 lux

finom 500 lux

Felület megmunkálás – felületfestés 500 lux

4.10 Közlekedési-, menekülési utak, vészkijáratok, ajtók, kapuk, közlekedési szabályok

Közlekedő

utak – veszélyes területek

-A munkahelyekhez vezető utakat, a járműforgalom számára megnyitott közlekedési utakat úgy kell kialakítani, hogy azok megfelelő teherbírásúak, a rajtuk lebonyolódó közlekedési és szállítási feladatok szempontjából elegendő szélességűek, lyukaktól, gödröktől mentesek legyenek, és feleljenek meg a külön jogszabályokban meghatározott egyéb követelményeknek.

-A munkavégzés helyszínének megközelítését úgy kell megoldani – amennyiben ez csak szintkülönbség áthidalásával biztosítható –, hogy az a biztonságos közlekedés követelményeit kielégítse.

-A munkahelyeknek és a közlekedési utaknak a szeméttől, törmeléktől és építési anyag maradéktól mentesnek kell lenniük.

-A munkahelyeket és a közlekedési utakat úgy kell kialakítani, hogy azok a lehulló tárgyaktól védettek legyenek.

-Anyagot a munkahelyen csak olyan mennyiségben szabad tárolni, hogy az a munkát és a biztonságos közlekedést ne zavarja, a segédszerkezet állóképességét ne veszélyeztesse.

-A közlekedő

utakat – beleértve a lépcsőket, rögzített létrákat és a rakodókat – úgy kell méretezni, elhelyezni, illetve kialakítani, hogy azok a rendeltetésüknek megfelelően könnyen, biztonságosan használhatóak legyenek, és a környezetükben foglalkoztatottak veszélyeztetése nélkül megfelelő hozzáférést biztosítsanak.

-A gyalogos-, illetve az áruforgalom céljára használt utakat – beleértve azokat is, amelyek fel-és lerakodásra szolgálnak – az igénybe vevők számának és a tevékenység típusának megfelelően kell méretezni.

-Ha a közlekedő utakon szállítóeszközt használnak, a gyalog közlekedők részére megfelelő biztonsági távolságot kell kialakítani, vagy védőszerkezetet kell felszerelni.

-Az utakat egyértelműen ki kell jelölni, azok állapotát rendszeresen kell ellenőrizni, illetve azokat megfelelően karban kell tartani.

-Megfelelő távolságot kell hagyni a járműforgalomra szolgáló utak, az ajtók, a kapuk és a gyalog közlekedők részére szolgáló átjárók, folyosók és lépcsőházak között. A beépített erőgéppel rendelkező járművek és szállítóeszközök közlekedési útjait úgy kell kialakítani, hogy azok az ajtóktól, kapuktól, átjáróktól, lépcsőkilépőktől legalább 1,00 méterre vezessenek el.

-Ha az építési munkahely egyes területeire a belépés korlátozott, azokat el kell keríteni a belépési engedéllyel nem rendelkezők belépésének megakadályozására.

Megfelelő intézkedéseket kell tenni a veszélyes területekre való belépésre feljogosított munkavállalók védelmére.

A veszélyes területeket jól láthatóan kell megjelölni.

Menekülési utak és vészkijáratok

-A menekülési utakat és vészkijáratokat szabadon kell hagyni, azoknak a lehető legrövidebb úton a szabadba vagy más biztonságos területre kell vezetniük.

-Veszély esetére a munkát végzőknek lehetőséget kell biztosítani valamennyi munkahely lehető leggyorsabb és legbiztonságosabb elhagyására.

-A menekülési utak és vészkijáratok számát, méretét, elosztását, illetve kialakításukat az építési munkahelyek és a helyiségek méretétől, jellegétől, a használat módjától függően, az ott tartózkodó munkavállalók legnagyobb létszámából kiindulva kell a külön jogszabályokban meghatározottak szerint megtervezni és kialakítani.

-A vészkijáratútvonalakat és kijáratokat a vonatkozó jogszabályban meghatározott módon kell jelzésekkel ellátni, a jelzéseket elhelyezni és rögzíteni.

-A menekülési utaknál és vészkijáratoknál, valamint az ezekhez hozzáférést biztosító közlekedési utakon és ajtóknál nem helyezhetők el tárgyak, hogy az utakat mindenkor, akadályoztatás nélkül használni lehessen.

-Azokat a menekülési utakat és vészkijáratokat, ahol azok biztonságos igénybevételéhez világítás szükséges, a világítás megszűnése esetére működő, megfelelő erősségű szükségvilágítással kell ellátni.

Ajtók, kapuk

-A vészkijáratú ajtóknak kifelé kell nyílniuk. A vészkijáratú ajtókat nem szabad úgy zárni vagy rögzíteni, hogy azokat ne tudja könnyen és azonnal nyitni az, aki azokat szükséghelyzetben használni akarja. Vészkijárat céljára toló-vagy forgóajtók alkalmazása nem megengedett.

-A vészkijáratú útvonalakban elhelyezkedő ajtókat a külön jogszabály szerinti jelölésekkel kell ellátni. Biztosítani kell, hogy ezek az ajtók belülről, külön segítség nélkül nyithatóak legyenek, amikor a munkahelyen munkavállalók, illetve a munkavégzés hatókörében lévő más személyek tartózkodnak.

-A tolóajtókat biztosítószerkezettel kell ellátni, amely megakadályozza a sínról való lefutásukat és leesésüket.

-A felfelé nyíló ajtókat és kapukat olyan szerkezettel kell ellátni, amely a visszacsapódás ellen kitámasztást biztosít.

-A járműforgalom számára szolgáló kapuk közvetlen közelében megfelelő ajtót kell kialakítani a gyalog közlekedők részére, kivéve, ha a járműforgalmat szolgáló kapukon biztonságos az áthaladás. Ezeket az ajtókat feltűnő jelzéssel kell ellátni, állandóan szabadon kell hagyni, és biztosítani kell, hogy azok ne legyenek eltorlaszolhatóak.

Közlekedési szabályok a munkaterületen

-Az építési és felvonulási területen különös gondossággal kell közlekedni, a járműközlekedés során a KRESZ előírásai érvényesek.

-A gépjárművek megengedett maximális sebessége: a munkaterületen 30 km/óra, amelyet az építési munkaterületen szabványos jelzőtáblával kell jelölni.

-Tolatásnál a jármű, munkagép vezetője, amennyiben hátramenet irányában a kilátásban akadályoztatva van, a tolatás biztonságos irányítására irányító személyt köteles kijelölni.

4.11 Anyagtárolás

Általában:

-Az épületszerkezeteket, az anyagokat, a készülékeket és a munkaeszközöket, rakodni, szállítani és raktározni csak akkor szabad, ha azok leborulás, feldőlés, elcsúszás, leesés ellen megfelelően biztosítva vannak.

-A raktározott árut úgy kell elhelyezni, hogy az a külső hatásoktól védett legyen, veszélyes

kémiai és fizikai változások ne következzenek be, az áru csomagolása sértetlen maradjon és a felhasználhatóság, tárolhatóság időtartama jól olvasható legyen.

-Anyagokat csak olyan mennyiségben szabad egymásra helyezni, hogy azok állékonysága megfelelő legyen. Egységrakomány képző eszközöket csak úgy szabad egymásra helyezni, hogy felfekvési felületük illeszkedjen, és a magasság a három egységet ne haladja meg.

-Körkeresztmetszetű oszlopokat, csöveket elgördülés ellen rögzíteni kell. Célszerű a konzolos kiképzésű anyagtároló állvány használata, amely a méret szerinti elkülönítést is lehetővé teszi, a konzolok végén levő ütközők a legurulást akadályozzák meg.

-Telt hordókat egymás fölött legfeljebb két sorban lehet tárolni.

-Fémlemezeket, táblákat élükre állítva méret szerint elkülönítve rekeszekben lehet tárolni.

Táblaüveget keskeny, rekeszekkel bíró állványon, élükre állítva, vagy szállítható rekeszekben kell tárolni. A rekeszekből az üveg nem nyúlhat ki.

-Ömlesztett anyagokat úgy kell elhelyezni, hogy azokról ne kerülhessen anyag a közlekedési utakra. Rézsú kialakításánál figyelembe kell venni a belső sűrűlátsási tényezőt. Az ilyen halmazokat aláásni tilos.

-A csomagolt és rakodólapon elhelyezett anyagok – különösen a zsugorfóliával vagy kötőszalaggal rögzítettek – esetében azok mozgatása, szállítása előtt a csomagolás biztonságáról, megfelelő állapotáról meg kell győződni. Amennyiben a csomagolás nem megfelelő, intézkedéseket kell tenni a munkavállalók veszélyeztetésének elkerülésére.

-A rakodóknak meg kell felelniük a rajtuk mozgatandó teher méreteinek. A rakodókat legalább egy kijárat ponttal kell ellátni. A rakodókat úgy kell kialakítani, hogy megakadályozzák a munkavállaló arról történő leesését.

Veszélyes anyagok tárolása:

-Egészségre káros, robbanás-, vagy tűzveszélyes tárolt anyagok mellett táblán fel kell tüntetni az anyag pontos megnevezését, tűzveszélyességi osztályba sorolását, tulajdonságát, a kezelésre, az egyéni védőeszközre és veszély esetén a szükséges teendőkre vonatkozó előírásokat.

-Az olyan anyagok, amelyek a vízzel vagy a levegő nedvességtartalmával reakcióba lépnek és ezáltal bárki biztonságát vagy egészségét veszélyeztetik, csak légmentesen lezárt göngyölegben tárolhatók,

-A veszélyes és/vagy ártalmas anyagokat csak erre a célra szolgáló, ép, lezárt, törés ellen védett edényben, fajtánként csoportosítva, tartalmukat megjelölve, elkülönítve, zárható helyen kell tárolni.

4.12 Anyagmozgatás

Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei általában:

-Anyagot, terméket mozgatni csak az anyag, termék tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly-és mérethatárok megtartásával szabad.

-Az anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagok, tárgyak vagy azok csomagolási módja, illetőleg mozgatása nem veszélyezteti-e a dolgozók egészségét, testi épségét.

-Azoknál az anyagmozgatási munkáknál, illetve eszközöknél, ahol a kézsérülés veszélye fennállhat, gondoskodni kell a kéz védelméről.

-A mozgatott tárgyak biztonságos megfogási lehetőségéről gondoskodni kell, vagy erre a célra megfelelő segédeszközt kell biztosítani.

-Anyagokat, tárgyakat úgy kell szállítani, hogy közben ne veszélyeztessék sem a szállítást végzőket, sem a környezetben lévőket.

-Maró, mérgező anyagok szállítása csak zárt; nyílásával fölfelé fordított, törés ellen védett edényben történhet. Az ilyen edények nyílását üres állapotban is zárva kell tartani.

-Abban az esetben, ha a mozgatandó terhet tömege vagy alakja miatt több személynek kell együttesen mozgatnia, akkor mindig ki kell jelölni egyiket irányítónak, aki a többiek munkáját irányítja. A munka irányítására kellő gyakorlattal rendelkező 18 éven felüli dolgozót kell megbízni. Az irányító 200 kg-nál súlyosabb osztatlan teher mozgatása esetén az irányításon kívül más munkát nem végezhet.

-Az irányító a munka megkezdése előtt köteles a dolgozókat tájékoztatni a végzendő munkáról, a szállítás, rakodás munkamenetéről, a helyes fogásokról és az alkalmazásra kerülő vezényszavakról

-Csoportos anyagmozgatás esetén a munkát végzők létszámát úgy kell meghatározni, hogy a dolgozók terhelése a megengedett határon belül legyen, ugyanakkor a munkában egymást ne akadályozzák. Biztosítani kell az emelés/lehelyezés egyenletességét és egyidejűségét.

-A szállító jármű ki-, illetve berakodása csak a jármű teljes megállása után kezdődhet meg.

-A rakodó rámpa és a gépjármű között tartózkodni tilos

Kézi anyagmozgatás:

-A teher emelésének és kézi mozgatásának legfontosabb szabályai:

-a nagy tömegű terhek megemelése előtt biztos alátámasztási helyzetbe kell a lábakat elhelyezni

-a terhet mindig biztonságosan, vagyis egész tenyérrel megmarkolva kell megfogni

- ügyelni kell arra, hogy a teher tömegközéppontja a lehető legközelebb legyen a testhez
- nagy tömegű terjedelmes terheket nem a test előtt, hanem a vállon vagy háton kell szállítani
- a teher egyenletes elosztása kisebb terhelést eredményez
- hosszú tárgyak (pl. csövek, rudak) vállon vagy háton történő szállítása esetén ügyelni kell arra, hogy a tárgy első vége legalább 2 méterrel a padozat felett legyen, és a tárgy ne érjen szigeteletlen villamos vezetékekhez. Hosszú tárgyak több dolgozó által történő szállítása esetén a dolgozók csak egy oldalon helyezkedhetnek el.
- a teher letevése előtt meg kell győződni arról, hogy az az adott helyre biztonságosan letehető-e, nem fog-e felbillenni, leesni, vagy felborulni
- az ujj sérülések megelőzésére célszerű a lerakási helyre előzetesen alátéteket helyezni
- Az alábbi tömegű terhek szállíthatók:
 - 14-16 éves fiúk, 16-18 éves lányok: terepemelkedéstől függően 5-15 kg (ketten 10-30 kg)
 - 6-18 éves fiúk, 18 év feletti nők: 20 kg (ketten max. 40 kg), legfeljebb 60 m-re
 - 18 év feletti férfiak: 50 kg max. 90 m-re sík terepen, 50 kg max. 30 m-re 10%-os emelkedőnél
 - Lépcsőn legfeljebb 3 m magasságig max. 50 kg teher szállítható. Ennél magasabb szintre a 18 éven felüli férfi sem vihet saját kézi szerszámán kívül más terhet
 - A 200 kg és ennél nehezebb osztatlan terhek emelését, szállítását, rakodását megfelelő szállító-illetve rakodóeszközzel szabad csak végezni
 - Személyi feltételek: az anyagmozgatási munkát végzőnek orvosi szempontból alkalmasnak kell lennie, és munkavédelmi oktatásban kell részesülnie.
 - A kézi anyagmozgatás közben keletkező sérülések megelőzése érdekében a munkáltatónak a mozgatott anyagtól és munkakörülményektől függően-egyéni védőeszközöket kell biztosítani.
- A kézi szállítás segédeszközei:
 - Vállheveder: a vállheveder legalább 8 cm széles legyen, a hevedereket nedvességtől, fagytól, erős melegtől, savtól, savgőzöktől és más roncsoló behatásoktól óvni kell.
 - Emelőrúd: az emelendő teher súlyától és az emelés módjától függően kell megválasztani, de hossza 1 m-nél kevesebb nem lehet, az emelőrúd kétkarú emelőként való használatához alátétként a várható terhelésnek megfelelő szilárdságú és stabilitású alátétet kell biztosítani.
- Emelés közben az emelőrúddal szemben állni, arra ráállni nem szabad.
- Görgő: görgőt csak sima, egyenletes, a terhelésnek megfelelő talajon, illetve arra alkalmassá tett útvonalon szabad alkalmazni. A görgők olyan hosszúak legyenek, hogy a tárgy veszélymentes továbbítása és irányítása mindkét oldalon biztosítva legyen. A görgők aláhelyezésekor és kivételekor gondoskodni kell arról, hogy a tárgy el ne billenjen, el ne mozduljon, és vissza ne essen. A görgők igazítását kézzel végezni nem szabad.
- Kézi szállítóeszközök:
 - A szállítóeszközön végzett munkáknál (rakodás, javítás stb.) a szállítóeszközt elmozdulás ellen biztosítani kell.
 - Szállítóeszközön a le-és felrakodást úgy kell végezni, hogy annak stabilitását e munka ne veszélyeztesse. Ha ez nem biztosított, akkor rakodás előtt a veszélyeztetett oldalon alátámasztást kell alkalmazni.
 - A szállítóeszközre felrakott rakomány terjedelme csak akkora lehet, mint amennyit a biztonságos szállítás lehetővé tesz.
 - A szállítóeszközön alkalmazott oldalfalakat, rakoncákat, valamint a kibillenthető rakfelületeket, billenőszekrényeket akaratlan kioldás ellen biztosítani kell.
 - A szállítóeszközt úgy kell megrakni, illetve a terhet úgy kell rajta elhelyezni, hogy a rakomány súlypontja minél mélyebben legyen. A súlyosabb tárgyakat alul, a könnyebbeket felül, kell elhelyezni. A szállítóeszköz kezelőjét a rakomány a szabad kilátásban ne akadályozza.
- Kézikocsik:
 - A kézikocsit csak lépésben szabad mozgatni. Olyan kézikocsit, amelynek nincs vonórúdja, csak tolni szabad. Az ilyen kocsit csak olyanmagasságig szabad megrakni, hogy a kocsit toló dolgozó az útvonalat áttekinthesse.
 - 18 évesnél idősebb férfi egyenletes, süppedésmentes talajon három vagy négykerekű kézikocsin 1000 kg, 10% emelkedésig 300 kg terhet szállíthat.
- Kisemelésű kézi emelőtargoncák: biztonságos alkalmazásuk feltétele a rendszeres karbantartás és a megfelelő teherbírású sík út.
- Emelő berendezések:
 - Valamennyi emelőszerkezetet és tartozékát, beleértve azok alkotórészeit, rögzítéseit, lekötéseit, támaszait:
 - megfelelően kell felszerelni és használni;
 - jól karbantartott és jó állapotban kell tartani;

- az érvényes előírásoknak megfelelően kell ellenőrizni, időszakos próbáknak és átvizsgálásoknak kell alávetni;
- csak olyan képzett munkavállaló üzemeltetheti, aki megfelelő gyakorlattal rendelkezik.
- Minden emelőszerkezeten és tartozékon világosan jelezni kell a maximális teherbírási értéket.
- Emelő berendezéseket és tartozékokat a rendeltetési céljuktól eltérően használni nem szabad.
- Felfüggesztett teher alatt és a gép mozgáskörzetében tartózkodni tilos
- A teher megemlése, haladása előtt és alatt a kezelő jelzésére az emelőgép hatókörzetében tartózkodó személy köteles úgy eltávolodni, hogy az emelőgép és az emelt teher őt ne veszélyeztesse.
- Amennyiben megemelt terhen vagy alatta munkát kell végezni, ezt csak akkor szabad, ha a teher tartását biztonságos alátámasztás vagy egyéb szerkezeti megoldás biztosítja (pl. önzárómenetorsó).
- Targoncánál felemelt villa, illetve emelőszerkezet alatt járni vagy alatta tartózkodni tilos, függetlenül attól, hogy a targonca terhelve van-e vagy sem. Egyéni védőeszközök a kézi anyagmozgatói munkákhoz (a mozgatót anyagtól és munkakörülményektől függően):
- a fej védelmére: védősisak vagy védőkáczsa
- a felsővégtag védelmére: vállvédő; csuklószorító; tenyérvédő; védőkesztyű
- az alsó végtag védelmére: orrmerevítő bakancs, vagy orrmerevítő védőszandál.

A ténylegesen szükséges egyéni védőeszközöket a kivitelező cégek adott munkanemre vonatkozó kockázatértékelése határozza meg.

4.13 Munkahelyek kémiai biztonsága

A veszélyes anyagokkal, veszélyes készítményekkel végzett tevékenység feltételei:

- Veszélyes anyag: minden anyag vagy készítmény, amely fizikai, kémiai vagy biológiai hatás révén veszélyforrást képviselhet, így különösen a tűzveszélyes, robbanó, oxidáló, sugárzó, mérgező, maró, irritáló, allergizáló, fertőző, rákkeltő, mutagén, teratogén, utódkárosító, egyéb egészségkárosító anyag.
- A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények veszélyesség szerinti osztályozásának szempontjait, a veszélyszimbólumokat és jeleket, az R és S mondatok, valamint az R számok és S számok körét, továbbá a rendelkezésre álló adatok alapján a veszélyesség fizikai, fizikai kémiai és kémiai, mérgező (toxikológiai) és környezetkárosító tulajdonságai megítélésének rendjét valamint az osztályozás és feliratozás általános követelményeit a 44/2000 (XII.27) EüM rendelet határozza meg.
- A veszélyes anyagokkal történő bármely tevékenység csak igazolható módon bejelentett vagy törzskönyvezett veszélyes anyaggal, illetve bejelentett veszélyes készítménnyel végezhető.
- Bármely veszélyes készítménnyel tevékenység csak akkor végezhető, ha a veszélyes készítményt alkotó veszélyes anyagoknak a bejelentése, illetve a törzskönyvezése megtörtént.
- A veszélyes anyagokkal, illetőleg a veszélyes készítményekkel foglalkozásszerűen végzett tevékenység a felhasználó anyag vagy készítmény adatait tartalmazó Biztonsági Adatlap, egyéb tevékenység a használati utasítás birtokában kezdhető meg, a Biztonsági Adatlapokat az építkezésen kell tárolni.
- A veszélyes készítményekkel dolgozókat az anyag alkalmazását megelőzően a veszélyekről és annak elhárítási lehetőségeiről, a felhasználás során kötelezően alkalmazandó védőfelszerelésekről a tárolási, szállítási feltételekről külön oktatásban kell részesíteni. Az oktatás során a veszélyes készítményekkel kapcsolatos elsősegély nyújtási és speciális tűzvédelmi ismereteket is el kell sajátítani.
- A veszélyes készítménnyel tevékenységet folytatni kívánó természetes vagy jogi személy a tevékenységének megkezdése előtt ezt köteles bejelenteni az ÁNTSZ Budapest III. kerületi Intézetének.
- A bejelentést meg kell ismételni a bejelentő, illetőleg a bejelentett tevékenység azonosításához szükséges bármely adat megváltozása esetén.

4.14 Egyéni védőeszközök

- Egyéni védőeszköz minden olyan készülék, felszerelés, berendezés, eszköz, amelynek az a rendeltetése, hogy egy személy viselje, vagy használja az egészségét, valamint a biztonságát fenyegető egy vagy több kockázat elleni védekezés céljából.
- A védőeszköz személyes használatra szolgál, kihordási ideje nincs. Amennyiben a munkavégzés körülményei megkívánják, hogy valamely védőeszközt ne csak egy személy, hanem többen is használjanak, az építésvezetőnek, ill. a munkavezetőnek az egyéni védőeszköz használati utasításának megfelelően intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az ilyen használat ne jelentsen egészségügyi vagy higiénés kockázatot a használók számára.
- Csak olyan védőeszközt szabad használni, amelyen, vagy csomagolásán megtalálható a „CE” biztonsági jelölés.
- A védőeszközök kiválasztását -mivel ez a munkavédelmi törvény értelmében munkavédelmi szaktevékenységnek minősül-a létesítményen használt anyagok, gépek, eszközök, technológia és munkakörök ismeretében kockázatértékelés alapján a munkáltató szaktevékenységét ellátó személy végzi el.

-Az építési területen tartózkodó minden személy számára kötelező a védősisak és védőcipő viselése, kivéve a tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett, belső munkahelyeken végzett szakipari és irodai munkák.

-Az előírt védőeszközöket minden a munkaterületen tartózkodó személynek viselnie kell.

-A védőeszközt a munkáltató ingyenesen biztosítja, azt megváltani (pl. anyagi juttatással) nem lehet. A munkahelyi vezetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a védőeszköz folyamatosan a dolgozók rendelkezésére álljon, figyelemmel az elhasználódásra.

-A munkavállaló haladéktalanul tájékoztatja munkahelyi vezetőjét, ha megítélése szerint a védőeszköz elvesztette védelmi képességét.

-A munkahelyi vezető tájékoztatja a munkavállalókat azoknak a kockázatoknak a jellegéről és mértékéről, amelyekkel szemben a védőeszköz használata őt megvédi, továbbá gondoskodik arról -szükség esetén gyakorlati képzéssel -, hogy a munkavállaló megtanulja a védőeszköz használatának módját. A védőeszköz rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg magyar nyelvű tájékoztatót és használati utasítást is átad a viselő részére. A tájékoztatás és a gyakorlati képzés megtörténtét az építésvezető vagy megbízottja írásban dokumentálja és azt a használóval aláírattja, továbbá -kérelemre -az ellenőrzést végző hatóság részére a dokumentumot bemutatja.

-A védelmi képességét veszített védőeszköz tovább nem használható. Az elhasználódott védőeszközt hulladékként, vagy veszélyes hulladékként kell kezelni.

-A védőeszközt a munkahelyéről csak az építésvezető írásos engedélyével lehet elvinni.

-Az egyéni védőeszközök viselését minden vezető folyamatosan ellenőrzi.

-Amennyiben a 4.5. pontban meghatározott leesés elleni védelmet nem lehet kielégítően biztosítani, akkor a munkavállaló a munkát csak munkaöv, biztonsági hevederzet, illetve zuhanásgátló használatával végezheti. Ilyen esetben előzetesen ki kell alakítani vagy jelölni azokat a teherhordó szerkezeteket, ahová a munkavállaló a védőeszközt megfelelő biztonsággal rögzíteni tudja. A zuhanás elleni védelem céljára használt egyéni védőeszközt –a gyártó előírásainak megfelelően – a vonatkozó szabványra figyelemmel a meghatározott vizsgálatoknak kell alávetni, ha azzal a munkavállaló már zuhant.

-Azoknál a munkáknál, amelyeknél vízbe vagy egyéb folyadékba esés veszélye fennáll, a munkavállalót automatikusan felfújódó mentőmellénnyel is el kell látni.

-A különböző munkanemeknél szükséges egyéni védőeszközöket a kivitelező cégek adott munkanemre vonatkozó kockázatértékelése határozza meg.

4.15 Elsősegély

-A generálkivitelezőnek biztosítani kell az elsősegély-nyújtási lehetőséget, és azt, hogy a munkavállalók közül külön előírások szerint kiképzett és vizsgázott, elsősegélynyújtásra kijelölt személy mindig rendelkezésre álljon. Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul lett munkavállalókat orvosi kezelésre bármikor el lehessen szállítani.

-Elsősegélynyújtó helyiség létesítési kötelezettsége akkor áll fenn, ha az építési munkahelyen egyidejűleg több mint 50 munkavállalót foglalkoztatnak. E helyiséget a vonatkozó külön jogszabályban meghatározottak szerint jelölni kell. E helyiséget úgy kell kialakítani, hogy oda hordágy – a rajta fekvő sérülttel – könnyen bevihető legyen.

-Az elsősegélynyújtó helyiségeket el kell látni megfelelő elsősegélynyújtó felszerelésekkel és berendezésekkel. Az elsősegélynyújtó felszerelésekhez könnyű hozzáférést kell biztosítani.

-Jól látható helyen és jelöléssel fel kell tüntetni a legközelebbi mentőszolgálat címét és telefonszámát. Mentők hívószáma: 104.

-Ha a sérülés további ellátást igényel, a mentők értesítéséről az irodakonténerekben található bármelyik telefonról ill. a közelben elérhető mobiltelefonról a sérült közvetlen vezetője köteles intézkedni. Szükség esetén a sérült mellé kísért kell biztosítani.

4.16 Jelek, jelzések

-Az építési hely környezetét és határát ki kell jelölni, és jelzőtáblákkal –„Bontási és építési terület, illetékteleneknek belépni tilos!”-felirattal kell ellátni, hogy a világosan látható és azonosítható legyen.

-Minden veszélyre jól látható jelekkel, jelzésekkel, korlátokkal és világítással kell felhívni a figyelmet, amíg a veszély fennáll.

-A nyitott árkokat és egyéb földmunkákat megfelelő korláttal, jelzésekkel és lámpákkal kell ellátni, melyeknek mindenki számára megfelelő védelmet kell nyújtaniuk.

-Hasonló figyelmeztető jelzésekkel és lámpákkal kell megjelölni az akadályokat, pl. a felhalmozott anyagokat és a berendezéseket is.

-Naplemente és napkelte között az építési terület kerítésén kívüli korlátokat és akadályokat figyelmeztető lámpákkal kell kivilágítani. Az utakon és az utak mentén tárolt anyagokat úgy kell elhelyezni, valamint a munkálatokat úgy kell végezni, hogy az a lehető legkisebb zavarást és kényelmetlenséget okozzon.

-A veszély elmúltával a jeleket, jelzéseket és korlátokat el kell távolítani.

4.17 Tisztálkodó-és mellékhelyiségek, pihenők, tartózkodók

Öltözők és öltözőszekrények:

-A munkavállalók részére megfelelő öltözőt kell biztosítani, ha a munkavégzéshez külön munkaruhát vagy védőruhát kell viselniük és – egészségügyi okok miatt vagy a munkavállalók korára, nemére tekintettel – nem várható el tőlük, hogy máshol öltözzenek át.

Az öltözőknek könnyen megközelíthetőnek és megfelelő méretűnek kell lenniük, azokat ülőhelyekkel kell ellátni. Az öltözőnek megfelelő méretűnek kell lennie, és azt el kell látni olyan berendezéssel, amely biztosítja, hogy valamennyi munkavállaló a munkaruháját, egyéni védőeszközöket megszárhassa, valamint a saját ruházatát és személyes tárgyait a munkavégzés időtartama alatt elzárva tarthassa.

Amennyiben a körülmények (pl. veszélyes anyagok, nedvesség, szennyeződés) azt megkívánják, lehetővé kell tenni a munkaruhának és az egyéni védőeszközöknek a munkavállaló saját ruhájától és ingóságaitól elkülönített helyen való őrzését.

-Az öltöző alapterületét úgy kell kialakítani, hogy az ott öltöző munkavállalók egymást ne akadályozzák.

Öltözőszekrényként legalább 0,50 m² szabad alapterületet kell biztosítani.

Az öltözéshez szék vagy padot kell biztosítani. Az öltöző minimális alapterülete 6 m².

-Az öltözőket nők és férfiak részére el kell választani, illetve elkülönített használatukat biztosítani kell. 10 fő munkavállaló alatt – megfelelő szervezési intézkedések kialakításával és megtartásával – női-férfi közös, de nem egy időben használható öltözőt lehet kialakítani.

-Ha az öltözőhelyiségekre nincs szükség, minden munkavállaló részére gondoskodni kell olyan helyről, ahová saját ruháját és személyes tárgyait el tudja zárni.

Zuhanyozók és mosdási lehetőségek

-Amennyiben 10 vagy több munkavállaló két hétnél hosszabb ideig végez egyidejűleg munkát, akkor a munkáltatónak mosdóhelyiséget kell biztosítani a részükre. E kötelezettségnek nem kell eleget tenni akkor, ha a munkáltató a munka befejezése után biztosítja a munkavállalók olyan központi telephelyre történő visszajutását, ahol a megfelelő tisztálkodási lehetőségek fennállnak.

-A mosdóhelyiségben 5 fő munkavállalónként falimosdót, 20 munkavállalónként 1 zuhanyozót kell hideg, illetve meleg folyó vízzel kialakítani. A mosdóhelyiséget szellőztetni, világítani és fűteni kell. A biztosítandó hőmérséklet 21 °C.

-A munkavállalók részére megfelelő számú, alkalmas zuhanyozóról kell gondoskodni, ha a munka természete vagy egészségi okok azt megkövetelik.

A nők és férfiak részére külön zuhanyozókat vagy a zuhanyozók elkülönített használatát kell biztosítani.

-A zuhanyozó megfelelő méretű legyen ahhoz, hogy valamennyi munkavállaló számára lehetővé tegye a higiéniai követelményeknek megfelelő tisztálkodást.

A zuhanyozókat hideg és meleg folyóvízzel kell ellátni. Ahol a zuhanyozókra nincs szükség, ott megfelelő számú (szükség esetén meleg) folyó vizes mosdókat kell biztosítani közvetlenül a munkahelyek és az öltözők mellett.

Intézkedéseket kell tenni a nők és férfiak számára külön mosdók vagy ezek külön használatának biztosítására, ha személyi-ingósági okok azt szükségessé teszik.

-Ahol a zuhanyozók vagy mosdók elkülönítettek az öltözőhelyiségektől, közöttük kényelmes összeköttetést kell biztosítani

Illemhelyek és kézmosók

-A munkahelyek, pihenők, öltözők és zuhanyozók vagy mosdók szomszédságában a munkavállalók részére elkülönített helyiségben, szükséges számban kézmosóval ellátott illemhelyet kell biztosítani. Intézkedéseket kell tenni a nők és a férfiak részére külön illemhelyek vagy ezek külön használatának biztosítására.

-Valamennyi építési munkahelyen, illetve annak közvetlen közelében legalább egy belülről zárható illemhelyet kell biztosítani.

-Ha a munkáltató az építési munkahelyen 15 fő feletti létszámot folyamatosan foglalkoztat, elegendő számban illemhelyet, vizeldét és kézmosási lehetőséget kell biztosítani. Abban a helyiségben, ahol ezeket elhelyezték, szellőztetést, világítást, rendszeres takarítást, illetve az október 15. és április 15. közötti időszakban fűtést kell biztosítani.

Pihenők, tartózkodók

-A munkavállalók számára:

a) gondoskodni kell olyan megfelelően kialakított zárt térről (pl. lakókonténerről), amelyben a munkavállalók az időjárás hatásaitól védetten, higiénikus körülmények között étkezhetnek;

b) biztosítani kell a munkavállalók részére olyan főző-, illetve étel melegítésére alkalmas felszereléseket, amelyek a higiéniai követelmények megtartása mellett lehetővé teszik ételeik elkészítését.

-Ahol a munkavállalók biztonsága vagy egészsége – különösen az elvégzett tevékenység

típusa, a munkavállalók száma, valamint a hely távoli jellege – azt megkívánja, gondoskodni kell a munkavállalók számára könnyen elérhető pihenőhelyiségekről, illetve tartózkodóról.

-A pihenőknek, illetve tartózkodóknak megfelelő nagyságúaknak kell lenniük, és azokat fel kell szerelni a munkavállalók számának megfelelő könnyen tisztítható asztallal és székekkel.

Amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre, gondoskodni kell olyan helyiségről (létesítményről), amelyben a munkavállalók a munkaszünetekben tartózkodhatnak.

-A pihenő, illetve tartózkodó legalább 2,2 méter belmagasságú legyen, azt nyitható ablakkal kell ellátni.

-Minden év október 15-e és április 15-e között biztosítani kell:

a) a pihenőben, illetve tartózkodóban a +21 °C hőmérsékletet. A fűtést úgy kell kialakítani, hogy az ott tartózkodó munkavállalók mérgezés, fulladás, tűz és robbanás veszélye ellen védve legyenek;

b) ha a pihenő, illetve tartózkodó kijárata közvetlenül a szabadba vezet, akkor a kijáraton szélfogót kell elhelyezni.

-Az állandó jellegű szállásnak – kivéve, ha csak kivételes alkalmakkor használják azt – rendelkeznie kell megfelelő egészségügyi létesítménnyel, egy pihenő- és egy étkezőhelyiséggel. E helyiségeket el kell látni a munkavállalók létszámának megfelelően ágyakkal, szekrényekkel, asztalokkal. A helyiségek elosztásánál figyelembe kell venni a férfiak és a nők jelenlétét.

-A pihenőkben, a tartózkodókban, illetve a szálláson intézkedéseket kell tenni a nemdohányzók védelmére, a dohányfüst okozta ártalom elleni védekezésre.

4.18 Létrák

-A létrák fellépői, illetve fokai munkaszintként csak akkor használhatók, ha más biztonságosabb munkaeszköz alkalmazása nem indokolt a kockázat alacsony szintje, a tervezett használat rövid ideje, vagy a helyszín olyan adottságai miatt, amelyeket a munkáltató nem tud megváltoztatni.

-Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létra használható. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetészerűen kell alkalmazni.

-A létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak. A mozgatható létrák lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni, úgy, hogy annak fokai vízszintes helyzetben maradjanak.

-A támasztó, illetve függesztett létrákat elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.

-A kétágú létrák lábainak szétcsúszás elleni biztosítását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy szétcsúszást megakadályozó berendezéssel, illetve más azonos értékű megoldással kell biztosítani. A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban (1 m) nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.

-A több részből, illetve egymásba tolható elemekből álló létrát, vagy a tolólétrát csak olyan módon szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest elmozdulás mentesen álljanak. A kerekes (vontatható) létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.

-A létrát úgy kell használni, hogy a munkavállaló azon mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni. Ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem befolyásolhatja hátrányosan a kapaszkodás lehetőségét.

4.19 Építési feljárók, átjárók, lépcsők

Építési feljárók

-A feljárók szélességi mérete a következő legyen:

a) egyirányú közlekedés esetén legalább 0,6 m;

b) egyirányú közlekedés és anyagszállítás esetén a szállított anyag terjedelmétől függően, de legalább 1,0 m;

c) kétirányú közlekedés és anyagszállítás esetén a szállított anyag terjedelmétől függően, de legalább 1,5 m.

-A feljárók lejtése legfeljebb 40%-os lehet. A feljárókon a megcsúszást a padozaton legfeljebb 0,4 méterenként felerősített lécekkel vagy egyéb módon kell megakadályozni.

-A feljárók pihenőjét úgy kell kialakítani, hogy annak hosszúsága legalább 1,25 m, szélessége pedig a feljáró szélességével azonos méretű legyen. A feljáró padozatának elemeit, valamint a járópallókat billenés és elmozdulás mentesen kell rögzíteni.

-A közlekedésre és anyagszállításra szolgáló, támaszokra felfekvő járópallók alátámasztásait a várható igénybevételnek megfelelő, de egymástól legfeljebb 2,0 méter távolságban szabad elhelyezni

Építési átjárók

-A hídszerűen kialakított személyi átjárók:

a) egyirányú közlekedés esetén legalább 0,60 m,

- a) egyirányú közlekedés esetén legalább 0,60 m,
- b) kétirányú közlekedés esetén pedig legalább 1,0 m szélesek legyenek.
- Ha az átjáró szintje alatt 1 méternél nagyobb mélység van, akkor az átjárót lábdeszakával ellátott 1,0 m magas kétsoros korláttal kell ellátni.

Építési lépcső

-Az ideiglenes lépcső

egyirányú közlekedés esetén legalább 0,6 m széles legyen. A lépcsőt 1,0 m magas, kétsoros korláttal és lábdeszakával kell ellátni.

-A kivitelezés tartama alatti személyi közlekedésre és anyagszállításra megbotlás, megcsúszás ellen biztosított lépcsőt kell létesíteni, 5,0 méternél nem nagyobb szintkülönbség esetén lépcső helyett pihenővel ellátott palló-vagy létrafeljáró is alkalmazható.

4.20 Felvonulási területek, ideiglenes létesítmények

A tervező és a kivitelező közötti megállapodás alapján a kivitelező készíti az organizációs tervet, amelyben meg kell határozni:

- az építési terület biztonságos lehatárolását,
- a közterületek gyalogos forgalmának védőtetővel történő biztosítását,
- a megfelelő biztonságot szolgáló ideiglenes forgalomtechnikai terv készítését,
- az ideiglenes létesítményekre vonatkozó elhelyezési és használati követelményeket,
- A közműkiváltásokra vonatkozó feladatokat,
- A bontási törmelékek deponálását és elszállítási feltételeit,
- Az energia és vízvételi lehetőségeket,
- A forgalomtechnikai követelményeket,
- Az építési területen telepítendő építési felvonók telepítési követelményeit,
- Az autódaruk működési területét
- A munkaterület őrzésére, illetve az illetéktelen személyek munkaterületre történő bejutásának megakadályozására vonatkozó követelményeket,
- A környezetvédelmi és környező lakóépületek állagára vonatkozó követelményeket.

4.21 Felvonulási területek villamos berendezései

-Ennek a fejezetnek a különleges követelményei azokra az ideiglenes villamos berendezésekre vonatkoznak, amelyek a következő munkákhoz szükségesek: új épületek építési munkái; meglévő épületek felújítása, átalakítása, bővítése vagy bontása; közműépítési munkák; földmunkák; és más hasonló jellegű munkák.

Azok az épületrészek, amelyeken szerkezeti változtatások, pl. bővítések, felújítások vagy bontások folynak, az ideiglenes villamos berendezést igénylő vonatkozó munka időtartamára felvonulási területnek tekintendők.

Ennek a fejezetnek az előírásai nem vonatkoznak a felvonulási területek adminisztrációs helyiségeire

(pl. irodák, öltözők, társalgók, büfék, éttermek, szállások, mosdók).

-Áramütés elleni védelmi módok A csatlakozóaljzatokat és az állandóra bekötött kézi villamos készülékeket 32 A névleges áramig vagy legfeljebb 30 mA névleges kioldó hibaáramú áram-védőkapcsolóval, vagy SELV-táplálással, vagy az áramkörök villamos elválasztásával, azaz mindegyik csatlakozóaljzat vagy állandóan bekötött kézi villamos készülék külön elválasztó transzformátorról, illetve egy közös elválasztó transzformátor külön tekercséről való táplálásával kell védeni.

-A villamos szerkezetek kiválasztása és szerelése

A felvonulási területek villamosenergia-ellátásának minden egysége feleljen meg az EN

60439-4 követelményeinek. A csatlakozódugók és -aljzatok lehetőleg az EN 60309-2 szerinti legyenek.

-Vezetékrendszerek

A sérülésük elkerülése céljából a kábeleket, vezetékeket nem lehet utakon vagy gyalogutakon átvezetni. Ha ez elkerülhetetlen, akkor külön védelemről kell gondoskodni a mechanikai sérülés vagy a felvonulási terület gépeivel, járműveivel való ütközés ellen. A hajlékony vezetékek víz-és kopásálló, H07RN-F vagy azzal egyenértékű típusúak legyenek. Ha a kábelek külső borítása megsérül, a kábelt ki kell cserélni újra.

-Kapcsoló-és vezérlőkészülékek, a leválasztás és a lekapcsolás eszközei

Minden bejövő és minden elosztó tápellátási egységet el kell látni a bejövő táplálás leválasztására és lekapcsolására szolgáló eszközzel. Minden olyan fogyasztókészülék tápforrását vészkapcsolóval kell ellátni, amelynél szükség lehet az összes aktív vezető lekapcsolására a veszély elhárítása céljából. A bejövő tápforrást leválasztó eszközöknek alkalmasnak kell lenni a visszakapcsolás elleni reteszelésre (pl. lakat vagy zárható burkolaton belüli elhelyezés). Minden fogyasztókészüléket tápláló áramkört egy olyan elosztótábláról kell táplálni, amely a következőket tartalmazza:

-túláramvédelmi eszközöket;

-közvetett érintés elleni védelmi eszközöket;
-szükség esetén csatlakozóaljzatokat.

A biztonsági és tartalék tápforrásokat olyan eszközökkel kell csatlakoztatni, amelyek megakadályozzák a különböző tápforrások összekapcsolását.

-Az ideiglenes elektromos hálózat üzembe vételét megelőzően érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálatot kell végezni.

Az időjárás viszontagságainak kitett villamos berendezéseket megfelelő víz-és korrózióvédelemmel kell ellátni.

Minden –önállóan földeltnek nem tekinthető-nagykiterjedésű fémtestet az EPH rendszerbe kell kötni.

Amíg a berendezés üzemel, a berendezések védőburkolatát nem szabad eltávolítani.

Az építési munkálatok megkezdését követően ki kell dolgozni egy lekapcsolási eljárást.

Karbantartás vagy javítás idejére az áramkör biztosítót ki kell venni, vagy egyéb védelmi megoldás esetén a visszakapcsolást táblával tiltani kell.

-Energiaelosztó berendezések

-A szerelvényeket úgy kell tervezni, elkészíteni és alkalmazni, hogy azok ne jelentsenek tűz vagy robbanásveszélyt. A munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat megfelelően védeni kell a közvetett vagy közvetlen érintéssből eredő villamos áramütéssel szemben.

-A berendezések és védőkészülékek tervezésénél, elkészítésénél és megválasztásánál figyelembe kell venni az elosztásra kerülő energia típusát és teljesítményét, a külső körülményeket és a szerelvények kezelését végzők szakmai ismeretét, illetve a megközelítés szükségességét.

-A helyszíni energiaelosztó szerelvényeket, különösen azokat, amelyek külső hatásoknak vannak kitéve, rendszeresen ellenőrizni és karbantartani kell.

-Azokat a szerelvényeket, amelyek már az építési hely létesítése előtt rendelkezésre álltak, azonosítani, ellenőrizni és egyértelmű jelzőtáblákkal kell ellátni.

-A villamos légvezetéseket úgy kell vezetni, hogy azok az építési munkahelyeket elkerüljék.

Ha ez nem lehetséges, akkor azokat feszültség mentesíteni kell. Ha a feszültségmentesítés nem megoldható, a személyek és járművek távoltartására elkorlátozást vagy figyelmeztető jelzéseket kell alkalmazni.

-Ott, ahol a vezetékek alatt járműveknek kell elhaladni, a szükséges figyelmeztető jelzések mellett, függesztett védőszerkezetek elhelyezéséről is gondoskodni kell.

4.22 Munkaeszközök

-Munkaeszközt csak a rendeltetésének megfelelő célra és körülmények között szabad használni. A munkaeszköznek olyan állapotban kell lennie, hogy használata biztonságos legyen. A gépi meghajtású eszközöket csak arra kiképzett dolgozók működtethetik.

-A munkáltató köteles a munkavállalók munkavégzéséhez olyan munkaeszközt rendelkezésükre bocsátani, amely kialakításában, felépítésében és az alkalmazott védelmi megoldások tekintetében megfelel a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, és alkalmas az adott munkahelyi körülmények közötti -a biztonságot és egészséget nem veszélyeztető használatra.

-Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközöket, a felülvizsgálat gyakoriságát, módját a munkáltató írásban határozza meg, figyelemmel az üzemeltetés körülményeire, a munkaeszközt érintő szabványokban foglaltakra és a gyártó által összeállított használati utasítás, üzemeltetési, karbantartási dokumentáció vonatkozó előírásaira. A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az öt évet. A munkáltató gondoskodik az időszakos ellenőrző felülvizsgálat megbízott személy általi elvégzéséről.

-A munkáltatónak biztosítani kell, hogy a veszélyes munkaeszközt kizárólag annak kezelője használja. Javítást, átalakítást, karbantartást csak a munkáltató által e feladat elvégzésére megbízott, külön oktatásban részesített személy végezhet.

-A munkáltató a biztonságos munkaeszköz megválasztása során a munkavállalókat a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatja legalább

- a) a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
- b) rendeltetésszerű használata során az előrelátható veszélyes, illetve veszélytelen meghibásodási lehetőségeiről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
- c) az előfordulható téves kezelésről és annak következményeiről;
- d) a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja.

-Ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeit a munkaeszközök használata során nem lehet a munkavállalók számára teljes mértékben biztosítani, a munkáltató biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések szükség szerinti alkalmazásával a kockázatokat minimálisra csökkenti.

-A munkáltató megteszi a szükséges karbantartási intézkedéseket annak biztosítására, hogy a munkaeszköz teljes élettartama alatt feleljen meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek. Karbantartási műveleteket csak a munkaeszköz leállított állapotában szabad végezni. Ha ez nem lehetséges,

megfelelő védőintézkedéseket kell tenni, vagy biztosítani kell, hogy az ilyen műveletek a veszélyes téren kívül elvégezhetők legyenek.

-A leeső vagy kivágódó tárgyak veszélyével járó munkaeszközt el kell látni a veszély jellegének megfelelő védőberendezéssel.

-A munkaeszköz mozgó részeit el kell látni védőberendezéssel, amely elhatárolja a veszélyes teret, vagy leállítja a veszélyes rész mozgását a veszélyes tér elérése előtt.

-Azokon a magasban lévő munkahelyeken, ahol ideiglenesen végeznek munkát, és a munka elvégzéséhez szükséges biztonságos és ergonómiai feltételeket kielégítő munka-vagy tartózkodási területet nem lehet biztosítani, ott olyan munkaeszközöket kell a munkavállaló rendelkezésére bocsátani, amelyek megfelelnek az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításához és fenntartásához szükséges feltételeknek

-Az előzőekben meghatározott kötelezettség teljesítése során az egyéni védelem alkalmazásával szemben elsősorban kollektív műszaki védelmet kell biztosítani. Ez különösen a kockázatok megelőzésére és kiküszöbölésére alkalmas berendezés megválasztásával, használatával, a használatra vonatkozó speciális képzéssel, meghatározott időszakonkénti kiegészítő vizsgálatával történhet.

-Az alkalmazandó munkaeszköz méretét az előrelátható igénybevétel és az elvégzendő munkafeladatok alapján úgy kell megválasztani, hogy a munkát biztonságos körülmények között lehessen végezni.

-Elektromos üzemű kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorokon évenként kell érintésvédelmi szerelői ellenőrzést végeztetni.

4.23 Gépek telepítése az építési munkahelyen

-Az építési munkahelyen üzemeltetett gépet úgy kell telepíteni, hogy az ne veszélyeztesse a munkahelyet, az emberi tartózkodásra szolgáló épületet, illetve a közforgalmú utat. Ha ez nem valósítható meg, akkor egyéb, ezzel egyenértékű

védelemről kell gondoskodni (pl. védőfal, dúcolás stb.).

-Építési munkahelyen nem telepíthető

gép feszültség alatt lévő erősáramú, kis-vagy nagyfeszültségű lég-, illetve kábelvezeték veszélyes közelségében. A gép nem veszélyeztethet

nyomástartó edényt, csővezeték, tűz-és robbanásveszélyes, illetve egyéb veszélyes anyagot

tároló helyiséget. Belső égésű motorral vagy nyílt lánggal üzemelő gépet a tűz-és robbanásveszélyes anyagot tároló helyiség veszélyes övezetén kívül kell elhelyezni.

-Ha a gép telepítési helye nagy mennyiségű csapadék vagy egyéb ok miatt víz alá kerülhet, úgy biztosítani kell a gép veszélymentes megközelíthetőségét, illetve kimenthetőségét.

-Építési munkahelyen gép nem telepíthető építmény 0,6 méteres biztonsági távolságán belül, kivéve, ha a gépet erre tervezték, vagy a veszélyes térbe a belépést elkerítéssel akadályozták meg.

-A helyhez kötött üzemmódú gépeket méretezett teherbírású és elmozdulás ellen biztosított alaptestre vagy teherbíró szerkezetre, illetve felületre kell rögzítetten elhelyezni. Figyelembe kell venni a gép üzemeltetési dokumentációjában foglaltakat.

-A helyváltoztató szabadpályán közlekedő

gépek útvonalát megfelelő mértékben teherbíró felületen kell kijelölni. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy megfelelő közlekedési pálya kiépítése szükséges. A pálya kialakításánál figyelembe kell venni a pálya mellett biztosítandó szabad területet is, amelyet a gép mérete, illetve szerkezeti elemeinek túlnyúlása vagy elmozdulása tesz szükségessé.

-A helyzetváltoztató, kötött pályán közlekedő gépek pályáját a várható hatások biztonságos elviselésére méretezetten kell kialakítani a tervezési és egyéb előírásokban foglaltak szerint.

-Az épületszerkezetekhez, illetve az állványzatokhoz csatlakozó vagy rögzített gép esetében a tartószerkezet megfelelőségét előzetes vizsgálat alapján a munka irányítója nyilatkozattal igazolja.

-A szabadban telepített gép esetén a vonatkozó előírások szerint gondoskodni kell:

a) a gép villámvédelméről;

b) széllel szembeni állékonyágáról és akaratlan elmozdulás elleni védelméről.

-Az építőipari gépeket úgy kell elhelyezni, hogy azok egymás hatósugarába ne kerülhessenek, biztosítsák a megfelelő védőtávolságokat, ne legyenek veszélyforrás okozói, illetve elegendő hely álljon rendelkezésre a gépek közötti biztonságos közlekedési út kijelölésére. Amennyiben nem biztosítható az, hogy egymás hatósugarába ne kerüljenek

gépek, ebben az esetben a munkáltató köteles a helyi körülményeknek és gyakorlatnak megfelelően írásban meghatározni az adott berendezések közötti kapcsolattartás és együttműködés rendjét, az ennek irányításáért felelős személyt.

-A kezelőhelyet úgy kell kialakítani, hogy onnan jól látható legyen az a terület, ahol a gép működik. Ha ez nem valósítható meg, akkor műszaki jelzőrendszerrel vagy jelzést adó személy alkalmazásával kell biztosítani a gépkezelő veszélytelen munkavégzését.

-A kezelőhely védje meg a gép kezelőjét az esetleg lehulló tárgyaktól, építési törmeléktől, a kedvezőtlen időjárási hatástól. A kezelőhelyet úgy kell kialakítani, hogy az a leeső tárgyak biztonságos felfogására alkalmas legyen.

5. Munkanemek

A rekonstrukciós munkák kivitelezésénél az alábbi munkanemekkel kell számolni:

0 Bontási munkák

12 Ideiglenes melléklétesítmények

15 Zsaluzás és állványozás

16 Törmelék elszállítás és takarítás

21 Irtás, föld-és sziklamunka

31 Helyszíni beton és vasbeton munka

33 Falazás és egyéb kőműves munkák

34 Fém és könnyű

épületszerkezet építése

35 Ácsmunka

36 Vakolás és rabilolás

41 Tetőfedés

42 Burkolás

43 Bádogozás

44 Asztalosszerkezet elhelyezés

45 Lakatosszerkezet elhelyezés

46 Üvegezés

47 Felületképzés

48 Szigetelés

62 Kőburkolat készítése

71 Villanszerelés

81 Épületek gépészeti csővezetékek szerelése

82 Épületgépészeti szerelvények és berendezések szerelése

83 Szellőztető

és klímaberendezés szerelése

100 Technológiai berendezések szerelése (konyha, büfé, stúdió, bank automata, stb.)

6. A bontási munkák biztonságtechnikai előírásai

6.1 Bontási munkák felsorolása

-Az építőmesteri bontási munkák három ütemben kerülnek elvégzésre:

I. ütem: nem teherhordó szerkezetek bontása

II. ütem: teherhordó szerkezetek bontása

III. ütem: végleges áthidalások és szerkezeti erősítések beépítése után végzendő nyílásbontások

-Az épületgépészeti (víz-csatorna, fűtés, légtechnika) és az elektromos rendszerek teljes egészükben elbontásra kerülnek

-A bontási munkákat a szaktervezők által kiadott bontási tervek, műleírások, valamint a következő

pontokban leírtak alapján kell elvégezni.

6.2 Bontási munkák biztonságtechnikai előírásai

-Ott, ahol az épület vagy szerkezet bontása veszélyt jelenthet:

a) megfelelő

óvintézkedésekről, módszerekről és eljárásokról kell gondoskodni;

b) a munkát csak erre feljogosított személy felügyelete alatt szabad megtervezni és elvégezni.

-A bontási munkát csak az érvényes jogszabályok szerinti szakképesítéssel, tapasztalattal és megfelelő gyakorlattal rendelkező személy irányításával szabad végezni.

-A bontást végző munkavállalókkal az alkalmazott technológiát, műveletet meg kell ismertetni.

-A bontási munkák megkezdése előtt, a bontandó épület állapotát meg kell vizsgálni, és a vizsgálat eredményét a bontási sorrend kialakításánál figyelembe kell venni. Meg kell állapítani a becsatlakozó vezetékek állapotát, fajtáját és helyzetét, majd meg kell győződni arról, hogy a vezetékeket leválasztották, és tartalmukat leürítették.

-A munka megszakítása esetén a bontás alatt lévő, valamint a megmaradó épületszerkezetek állékonyságát biztosítani kell.

-A bontási munkaterületet kerítéssel kell körülvenni, és az idegen, illetéktelen személyek bontási területre történő bejutását meg kell akadályozni.

-Épületek összefüggő szerkezeti részeit több szinten egyszerre bontani nem szabad.

-Meglazult vagy bizonytalan teherbírású épületszerkezetekre, födémekre állványt vagy dúcolást helyezni nem szabad. A bontás során használt aládúcolásokat, kitámasztásokat, kiváltásokat méretezni kell.

-Markolóval történő

bontás esetén a felemelt markoló és a bontandó építmény felső szintje között 0,5 méter szabad távolságnak kell lennie.

-A közlekedési és menekülési utakat a törmeléktől tisztán kell tartani.

-Amennyiben nem akadályozható meg, hogy az arra fel nem jogosított személyek a bontás közelében tartózkodjanak, a veszélyes tér határán figyelő személyt kell felállítani, akinek a feladata e személyeknek a bontás körzetébe történő bejutásának megakadályozása.

-A kibontott anyagot úgy kell eltávolítani, hogy az se porhatást, se egyéb olyan hatást ne okozzon, amely a környezetre, illetve az építési munkahelyen vagy annak közelében tartózkodókra káros vagy kellemetlen lehet.

-Tárgyakat és anyagot az építményről ledobni csak biztonságosan kialakított ledobó helyről,

és csak akkor szabad, ha a veszélyeztetett területet figyelő személy biztosítja, továbbá a megközelítést elkerítéssel vagy elzárással lehetetlenné tették. A munkát csak akkor szabad megkezdeni, ha az anyagledobást végző munkavállaló maga is meggyőződött arról, hogy a figyelőszemély jól látható és a ledobás megkezdésére jelzéssel engedélyt adott. A figyelő személyt e munka végzése alatt más feladattal megbízni nem szabad. Olyan helyen kell a figyelési helyet kijelölni, ahol az érintett személy nincs veszélynek kitéve.

-Az anyagsúszdákat úgy kell kialakítani és használni, hogy az a munkavállalókat ne veszélyeztesse. Az anyagokat csak megfelelő szerszám alkalmazásával szabad a csúszdáról eltávolítani, illetve az összetorlódtott anyag szétválasztását elvégezni. A környezetet terhelőmértékű por keletkezését meg kell akadályozni.

6.3 Lángvágásra vonatkozó előírások

-A hegesztő berendezés és a biztonsági szerelvények biztonságos működését időszakonként ellenőrizni kell, és az ellenőrzés tényét írásban rögzíteni kell. A biztonságos működés ellenőrzésének ki kell terjednie legalább a biztonsági funkciók működésének és szerkezet épségének vizsgálatára.

-A munka befejezésekor, vagy ha a hegesztő elhagyja a munkahelyét, akkor a berendezéseket olyan állapotban kell hagyni, hogy azok ne lehessenek baleset okozói.

-2 m szintkülönbség felett végzett lángvágási munkák alatti területet el kell határolni, és a veszélyre figyelmeztető táblákat is el kell helyezni.

-Olyan munkakörülmények esetén, ahol a természetes testhelyzettől eltérően kell a munkát végezni (fekvő, guggoló, térdeplő stb.), a hegesztő részére a munka megkönnyítését célzó eszközöket kell biztosítani (pl. gumiszőnyeg, padló, állás), és megfelelő munkaszüneteket kell alkalmazni.

-Ha a szűk, zárt térben végzett lángvágási munkáknál munkakörnyezeti levegő értékek és a munkaenergia-forgalom mértéke indokolja, akkor munkaszüneteket kell beiktatni. Ennek gyakoriságát és időtartamát a technológiai utasításban kell meghatározni.

-A lángvágási tevékenység befejezése után a munkavégző a helyszínt és annak környékét tűzvédelmi szempontból köteles átvizsgálni, és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munka befejezését az engedélyezőnek be kell jelenteni.

-Ha a tűzgyújtási engedély a hegesztő számára nem egyértelmű, akkor a pontosítást az engedély kiadójától meg kell kérni, és a hegesztést csak az egyértelmű utasítás alapján szabad végezni.

-A láng begyújtása sem személyek, sem éghető

anyagok felé nem irányulhat.

-A gázforrást meg kell védeni mindenféle közvetlen és koncentrált hőhatástól.

-Gázhegesztő

és hevítő, valamint lángvágó készüléket csak a készülék üzemzavarából eredő

visszaáramlás, visszaégés és visszacsapás ellen védő

biztonsági szerelvények alkalmazása

mellett szabad a gázforráshoz (gázpalackhoz, palacktelephez, illetve ellátó vezetékhez)

csatlakoztatni. Megfelelő biztonsági szerelvényt kell megakadályozni a csatlakozó készülék üzemzavara miatt az éghetőgáz vagy oxigén veszélyes mértékű, ellenőrizetlen kiáramlását.

Tűz esetén az éghető gáz áramlását kell először megszüntetni.

Gázpalackok

-A palackot –az üreset is–csak lezárt szeleppel és szelepvédővel szabad tárolni és szállítani.

A töltött palackokat a természetes és mesterséges hőforrásoktól úgy kell védeni, hogy hőmérséklete legfeljebb 50°C legyen. A palackot a káros mechanikai és kémiai hatásoktól védeni kell.

-A palackokat üzemeltetéskor eldőlés ellen biztosítani kell. Tűz esetén a palackokat a tűzből, illetve a tűzzel veszélyeztetett területről el kell távolítani. Ha ez nem lehetséges, akkor a palackok veszélyes mértékű felmelegedését védett helyről történő folyamatos hűtéssel kell megakadályozni.

-A töltött és üres palackokat egymástól elkülönítve kell tárolni. A palackokat éghető anyaggal együtt tárolni tilos. A palackokat nem szabad olyan helyre tenni, ahol elektromos áramkör részei lehetnek.

-A palackokat a tartalmukat jelölő felirattal kell ellátni.

-A tárolás során az oxigénpalackokat az üzemanyagot tartalmazó gázpalackoktól, illetve gyúlékony anyagoktól legalább 6 méter távolságban kell elhelyezni, vagy legalább 2 méter magas, besorolása szerint legalább fél órán keresztül tűzállós anyagból készült, nem éghető tűzgátat kell alkalmazni. Az üres palackokat a fentiek szerint el kell különíteni a teli palackoktól, és az egyféle palackokat együtt kell tárolni.

-A tároló helyen „Tilos a dohányzás” feliratokat kell elhelyezni, és egyértelműen jelölni kell a palackok tartalmát.

-Kézikocsin való szállításkor a palackokat rögzíteni kell.

7. Építési munkák biztonságtechnikai előírásai

7.1 Földmunkák

-A munkagödör (munkaárok) szélét a szakadólapon belül csak abban az esetben szabad megterhelni, ha a dúcolás a terhelésből származó többlet teher felvételére van méretezve. Kézi földmunka esetében a munkaárok szélén 0,50 m széles padkát kell kialakítani.

-A pinceszint süllyesztését csak az alap-megerősítések után szabad elvégezni (meglévő és

szomszédos épületek).

-A talajt alávágással kiemelni nem szabad.

-Meg kell akadályozni a föld visszapergését a munkaárokba.

-Az anyagkitermelés megkezdése előtt intézkedéseket kell tenni azoknak a veszélyeknek a meghatározására és minimalizálására, amelyek a föld alatti kábelekből és más elosztó rendszerekből erednek.

-A földmunkák területén lévő vezetékek nyomvonalát, a berendezések helyét és a szükséges védelmi körzetet a kiviteli terveken fel kell tüntetni.

-Ha az építési területen nem azonosítható anyagot (veszélyes hulladékot, lőszert stb.), vezetéket tárnak fel, a munkát csak akkor lehet folytatni, ha annak veszélytelenségéről–szükség esetén szakértő bevonásával – meggyőződtek.

-Gondoskodni kell az anyagkitermeléshez vezető, illetve az abból kivezető biztonságos utakról.

-A földhalmokat és egyéb anyagokat az anyagkitermelő helyektől távol kell elhelyezni, és a mozgó járművek útját messzebb kell kijelölni. Szükség esetén megfelelő korlátokat kell felállítani.

7.2 Anyagkezelő

járművek és gépi berendezéseik

-Az anyagkitermelő és anyagkezelő járművek vezetőinek és gépi berendezések kezelőinek az érvényes jogszabályok szerinti képzettséggel kell rendelkezniük.

-Megelőző intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az anyagkitermelő és anyagmozgató járművek és gépi berendezések ne essenek a kitermelési helybe.

-Az anyagkitermelő és anyagmozgató gépi berendezést el kell látni olyan védőszerkezettel, amely a vezetőt borulás esetén, valamint a leeső tárgyakkal szemben védi.

-Az irányító kötelessége, hogy kialakítsa az építési munkahelyen a munkagépek, járművek közlekedési rendjét, és ezt a megfelelő jelzések elhelyezésével az érintettek tudomására hozza.

-Az építési munkahelyeken üzemeltetett valamennyi gépi meghajtású munkaeszközt annak kezelője minden munkavégzés előtt köteles megvizsgálni és meggyőződni arról, hogy a működtető és biztonsági berendezések megfelelőek.

-Amennyiben a gép kezelője a gép bármilyen hibáját észlelte és azt elhárítani nem tudta, köteles a szükséges intézkedéseket a legrövidebb időn belül megtenni, a munka irányítójának műszaki hibát jelenteni, a gépnaplóba ezt bejegyezni, és a műszakváltás alkalmával a gépet átvevő személlyel ezt közölni. A hiba elhárításáig a géppel munkát végezni tilos.

-Gépet, berendezést csak az e célra kialakított vezető-vagy kezelőállásból, illetve kezelőülésből szabad vezetni és működtetni.

-A gépre fel-, illetve leszállni csak az e célra kialakított fellépő vagy lépcső igénybevételével szabad, a kapaszkodó egyidejű használata mellett. Keréktárcsára, köpenyre, láncra vagy egyéb részre fellépni nem szabad.

-Járművet, munkagépet csak akkor szabad megindítani, ha az azon tartózkodók elfoglalták a

részükre kijelölt helyet. Menetirányváltásnál a jármű vezetője, illetve a munkagép kezelője köteles meggyőződni arról, hogy emiatt senki nem kerülhet veszélyhelyzetbe. Veszély esetén a vezető, illetve a kezelő veszélyre figyelmeztető hangjelzést köteles adni és azonnali intézkedéseket tenni a berendezés leállítására.

-Ködben, illetve nem kielégítő

látási körülmények mellett a munkagép világító berendezését működtetni kell.

-Hátramenetben a jármű vezetője, illetve a munkagép kezelője köteles a haladási irányba tekintve meggyőződni arról, hogy nem okoz veszélyhelyzetet. Amennyiben a kilátás a legkisebb mértékben is akadályozva van, irányító személyt kell kijelölni. Az irányító személy feladata a közlekedő jármű vagy munkagép környezetéből az ott tartózkodókat eltávolítani, illetve jelzéseivel a járműmozgást irányítani. Az irányító személy úgy köteles elhelyezkedni, hogy jól látható legyen, és a mozgó gép, illetve a környezetben álló létesítményektől távol

haladjon a jármű előtt. -Építési munkahelyeken a jármű

vezetője, illetve a munkagép kezelője csak akkor hagyhatja

el a vezetőállást, ha biztosította, hogy illetéktelen azt nem indíthatja el, és egyidejűleg

megtette a szükséges intézkedéseket a jármű, illetve munkagép elgurulásának

megakadályozására.

-A járműveket összekapcsolni csak az e célra kialakított berendezéssel lehet.

-Az építési munkahelyeken csak olyan gépet szabad használni, amely megfelel a gépekkel szemben támasztott megfelelőségi követelményeknek, ezt a vonatkozó jogszabályok szerint tanúsították, és a gép úgy van kialakítva, hogy a munkavégzés folyamán védelmet biztosít annak kezelője, illetve kisegítő

személyzete részére.

-Az építőipari gépeken jól látható helyen elhelyezett táblával meg kell tiltani a gép hatókörében való tartózkodást.

-Biztosítani kell, hogy a motoros kézi szerszámok és kisgépek kivételével belső égésű motor meghajtású építőipari gépet csak biztonsági indítókulccsal lehessen elindítani.

-A munkahidakon történő

közlekedés, illetve fődémekre, boltozatokra történő felállítás előtt a munkavégzés irányítójának meg kell győződnie arról, hogy az adott szerkezet a munkagép tömegének biztonságos elviselésére alkalmas.

7.3 Kőművesmunkák

-Meglévő alapfal aláfalazása során a meglévő fallal érintkező felső falazó elemeket szorosan befeszítve kell elhelyezni.

-A falazó állás padozatának szintjéről mérve legfeljebb 1,4 m magasságig (falazó magasság) végezhető falazó munka.

-Meglévő falak kiváltása esetén a kiváltó szerkezet elkészültéig a kiváltott falrész feletti szerkezetből átadódó terheket ideiglenes szerkezettel (pl. dúcolással) kell az építmény teherbíró részeire vagy a talajra átadni.

-A nyílászáró szerkezet tokját elhelyezés közben a végleges rögzítésig ki kell támasztani.

-Préslég üzemeltetésű vagy üvegfüvő szerszámmal végzett vésés esetében a várható dinamikus igénybevételnek is megfelelően kialakított munkaterületet kell biztosítani. E munkát támasztó vagy kétágú létráról végezni nem szabad!

-Ha az építés és/vagy felújítás alatt lévő épület közeléből a forgalom nem terelhető el, az épület köré védőtetőt kell készíteni. A védőtető szélessége a fal síkjától számítva legalább 2,5 méter, de szükség szerint az épület magasságának 1/6-a.

-Az utólag beépített vízszintes falszigetelésnél az egyszerre kibontott szakasz élhossza legfeljebb 1,0 m lehet. A pilléreket minden esetben ki kell váltani.

-Tégla-vagy vasbeton pillér javítása, illetve megerősítése esetén a tehermentesítést méretezett dúcolással kell biztosítani a munkavégzés megkezdése előtt. A hibás, laza részeket le kell vésni, és csak ezt követően szabad a javítási munkát megkezdeni!

-Alapszélesítésnél a meglévő alaptest egyik oldalán kell először elvégezni a földmunkát és az új alaptest elkészítését. Csak ezt követően szabad a másik oldalon az alapgyödr kiemelését megkezdeni. Az egyszerre munkába vett szakasz legfeljebb 3,0 m lehet.

-A sajtolt cölöpökkel történő

alap megerősítése esetén a munkát az épülő épület pincéjében dúcolt munkagyödrből kell végezni. A munkagyödrnek a fallal párhuzamos szélességi mérete 1,5 méternél több nem lehet.

-A cölöpsajtolás sorrendjét úgy kell megállapítani, hogy két cölöpözési hely között legalább két érintetlen vagy már beépített cölöphely legyen.

-A fődémcsere megkezdése előtt a padlóburkolatot és a feltöltést el kell távolítani. Az egymás fölötti fődémszakaszokat csak egymás után szakaszokban szabad kibontani.

-A kiváltott szerkezet alátámasztó állványát úgy kell kialakítani, hogy az lehetővé tegye az új nyílást kiváltó áthidaló szerkezet egyszerű és biztonságos beépítését.

- A nyílást kiváltó gerendák vagy egyéb szerkezetek felfekvése alatti falszakasz állékonyságát és terhelhetőségét meg kell vizsgálni. A kiváltó gerenda vagy egyéb szerkezet felfekvésének függőlegesébe eső falszakaszain lévő üregeket, hornyokat vagy egyéb mélyedéseket meg kell szüntetni, azokat a teher viselésére alkalmassá kell tenni.
- A középfőfalban történő acélgerendás kiváltás esetén a kétoldali földm terhet megfelelően méretezett dúcszerkezettel át kell vinni az alatalajra. Gerendás földm szerkezetek esetén a talpés fejgerenda közé elhelyezett függőleges dúcok mindenütt a földm gerendák alá kerüljenek. Az egymás fölötti szinteken alkalmazott dúcok egymás alatt legyenek. A dúcokat keményfaékekkel kell felszorítani a fejgerendához.
- Meghibásodott kéménypillér vagy kéményszalag felújításakor a meglazult elemeket leesés ellen biztosítani kell.
- Olyan épületnél, ahol a párkány fedélszélekkel van leterhelve, a fedélszék megbontása esetén a párkány állékonyságáról gondoskodni kell.
- Tárgyakat és anyagot az építményről ledobni csak biztonságosan kialakított ledobó helyről, és csak akkor szabad, ha a veszélyeztetett területet figyelőszemély biztosítja, továbbá a megközelítést elkerítéssel vagy elzárással lehetetlenné tették. A munkát csak akkor szabad megkezdeni, ha az anyagledobást végző munkavállaló maga is meggyőződött arról, hogy a figyelőszemély jól látható és a ledobás megkezdésére jelzéssel engedélyt adott. A figyelőszemélyt e munka végzése alatt más feladattal megbízni nem szabad. Olyan helyen kell a figyelési helyet kijelölni, ahol az érintett személy nincs veszélynek kitéve.
- Az anyagcsúszdákat úgy kell kialakítani és használni, hogy az a munkavállalókat ne veszélyeztesse. Az anyagokat csak megfelelő szerszám alkalmazásával szabad a csúszdáról eltávolítani, illetve az összetörődött anyag szétválasztását elvégezni. A környezetet terhelőmértékű por keletkezését meg kell akadályozni.
- Akőműves munkáknál be kell tartani az 1. sz. mellékletben szereplőmalábbi biztonságiadatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:
- Mész-cement habarcsok és vakolatok
- Weber San Presto 100

7.4 Beton-, vasbetonmunkák

- A váz szerelését csak akkor szabad megkezdeni, ha a munkahelytől 5 méteres körzetben elektromos vezetékek nincsenek, vagy azt feszültségmentesítették, és ennek elvégzését a munkavégzés irányítója ellenőrizte.
- A betonkeverőgépet úgy kell elhelyezni, hogy az biztonságosan megközelíthető legyen, a keverendő, illetve a kész anyag oda-, illetve elszállítására megfelelő méretű és biztonságosan kialakított szállítási út álljon rendelkezésre.
- Ha a betonkeverőgép emelvényen, állványon áll, az üritéshez csúszdát kell építeni.
- A folyamatos működtetésű betonkeverőgép vagy gépek anyagellátását gépesíteni kell.
- Az etetőputtony hatósugarában tartózkodni tilos!
- A puttony alatti terület megközelítését kényszerkapcsolatban működő korláttal kell megakadályozni.
- A gép puttonyának akaratlan lezuhanásából eredő veszélyt biztonsági berendezés alkalmazásával meg kell akadályozni.
- A betonkeverőt úgy kell elhelyezni, hogy a gép vészleállítását biztosító "ki" kapcsoló a kezelőállásból elérhető legyen.
- A felül nyitott kényszerkeverő gépeket el kell keríteni, vagy a beesést, akaratlan benyúlást kizáró felső rácsoszattal kell ellátni.
- A betonkeverő gép keverőtartályának tisztítását csak úgy szabad végezni, hogy a gép leválasztása megtörtént az energiahálózatról, az indítóberendezést "A gépet elindítani tilos!" táblával ellátták, továbbá a gép kezelője meggyőződött arról, hogy nem áll fenn olyan veszély, mely a keverődob akaratlan elmozdulása vagy egyéb okok miatt a tisztítást végző munkavállalót veszélyeztetné.
- Zártrendszerű keverés esetén a zárófedelek kinyitása automatikusan le kell, hogy állítsa a gépet.
- A betonozási munka elvégzéséhez leesés és megcsúszás ellen kialakított munkaterületeket kell létesíteni. Biztosítani kell, hogy a munkát végző részére megfelelő mozgási tér álljon rendelkezésre. Ennek minimális szélessége 80 cm. A betonozási munkák céljára kialakított betonozó állvány készítésére az állványokra meghatározott előírások vonatkoznak.
- A betonozás megkezdése előtt a vasszerelést, az állványokat és a zsálat a munka irányítójának meg kell vizsgálnia, és csak ennek megtörténte után adhat engedélyt a betonozás megkezdésére.
- A beton szivattyúval történőbedolgozása esetén a szivattyút és a szállító járművet a betonozás helyétől olyan távolságra kell leállítani, hogy a rézsű vagy az ideiglenes építményne legyen túlterhelve.
- A betonszivattyús járművet az üzemeltetés ideje alatt ki kell támasztani úgy, hogy a támbak megfelelő nagyságú felületen tudjon felfeküdni.
- A stacionárius betonvezetéket rögzíteni kell. A csöveknek jól kell záródniuk.

-A betonszivattyú flexibilis kiömlőcsővét nem szabad megtörni, és úgy kell megtartani, hogy a nyomásból adódó erőhatások ne eredményezhessenek ellenőrizhetetlen mozgást.

-A csőrendszerben bekövetkezett dugulást tilos nyomásnöveléssel megszüntetni, a nyomás alatti vezetékét megbontani.

-A betonszivattyú-és a csővezetéknek a munka befejezése utáni átfűrásakor, illetve tisztításakor senki sem tartózkodhat a cső kiömlő végénél. Ekkor a csővégét rögzíteni kell. -A betonozási munkáknál be kell tartani az 1 sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-betonok

7.5 Fém-vagy betonszerkezetek, zsaluzatok

-A fém-és betonszerkezeteket és azok részeit, a zsaluzatokat, az előre gyártott szerkezeteket vagy időleges támaszokat, valamint a támfalakat felállítani és szétszedni csak az arra feljogosított személy felügyelete mellett szabad.

-Megfelelő óvintézkedéseket kell tenni a munkavállalók védelmére a szerkezet esetleges törékenységből vagy stabilitásából eredő veszélyekkel szemben.

-A zsaluzatokat, az időleges támaszokat és az alátámasztásokat úgy kell megtervezni, méretezni, valamint felszerelni és karbantartani, hogy biztonságosan ellenálljanak minden olyan erőnek és igénybevételnek, aminek ki lehetnek téve.

-A zsaluzatokat és az alátámasztó állványzatot úgy kell megtervezni, hogy a fellépő terheléseket és igénybevételeket a kivitelezés teljes időtartama alatt biztosan viselni tudja, illetve a talajnak és az alatta elhelyezkedő épületrésznek megfelelően átadja.

-A zsaluzatokat és az alátámasztó állványokat úgy kell kialakítani és megtervezni, hogy építésük, illetve a szükséges betonozási munkák közben a munkát végzők részére elegendő méretű munkahely álljon rendelkezésre, a munkavégzés ne igényeljen különleges testhelyzetet, és az esetlegesen használt emelő-vagy súllyesztőberendezések könnyen kezelhetők legyenek.

-Valamennyi zsaluzatot úgy kell kialakítani, hogy azok állékonysága megfelelő legyen.

-Ha a talaj nem alkalmas a várható teher viselésére, akkor teherelosztásról kell gondoskodni gerendából vagy egyéb olyan anyagból, amely alkalmas a teher viselésére, átadására.

-Az alátámasztó dúcokat lehetőleg fémből kell készíteni. Amennyiben ezek állíthatók, úgy a teherbíró képességüket fel kell rajtuk tüntetni és megfelelőségüket, alkalmasságukat rendszeresen vizsgálni kell.

-Táblás, nagy felületű zsaluelemeket csak a gyártó által készített kezelési utasításban rögzítettek szerint szabad használni. Az elemeket úgy kell kialakítani, hogy azok egymással, illetve az egyéb szerkezeti elemekkel megfelelően rögzíthetők legyenek. Az emelés, mozgatás közbeni stabilitásukat biztosítani kell. A zsalutáblák, zsaluelemek emelése közben közvetlenül az emelt elem környezetében senki sem tartózkodhat. Szükség esetén a táblákat kötéllal kell irányítani.

-A nagy méretű zsaluelemeket, táblákat csak olyan helyen szabad tárolni, ahol a talaj teherbíró képessége megfelelő. A táblákat álló helyzetben, egymással összerögzítve kell elhelyezni. Valamennyi táblát meg kell támasztani súlypontja fellett. Csak akkor emelhető és távolítható el a rögzítőelem, ha a táblát eldőlés ellen biztosították.

-Kizsaluzásnál az elemek támaszait csak akkor lehet elvenni, ha a zsaluelem megfelelőkötöző eszközzel az emelőberendezésre rögzített állapotban van.

-A zsalutáblákra és a zsaluelemekre felmenni csak akkor szabad, ha azok eldőlés ellen megfelelően biztosítottak. Az ezekre való feljutás csak biztonságos létra használatával történhet.

-A zsaluelemek összeépítéséhez, szétbontásához legalább 50 cm széles munkaállványt, munkaterületet kell biztosítani.

-Speciális zsaluzási technológiák (pl. alagútzsaluzat, csúszózsálsaluzat) esetében a munkát csakírásban rögzített szerelési utasítás birtokában lehet végezni, miután a munkáltató vagy gyártó a munkavállalókat ennek használatáról kioktatta. Különleges (egyedi), nem szokványos zsaluzási tevékenységet csak megfelelő statikai számítások eredményének ismeretében lehet végezni.

-Zsaluzatok bontása

-Az építményeket, illetve ezek elemeit csak akkor szabad kizsaluzni, illetve a támasztó állványokat eltávolítani, ha a beton, illetve az építmény már megfelelő szilárdságú, és errőla

munka irányítását végző

meggyőződött, a kizsaluzásra engedélyt adott.

-A beton vagy az építmény megfelelő

szilárdságának elérése érdekében az építményt fagytól, illetve az idő

előtti kiszáradástól védeni kell. A kötési idő alatt rázkódás vagy egyéb terhelés nem érheti az építményt.

-Ha a kiszaluzandó szerkezet fesztávolsága 7 méter vagy annál nagyobb, a munka irányítójának a kiszaluzásánál állandóan jelen kell lennie.

-Ha a kiszaluzást a beton teljes megszilárdulása előtt kell elvégezni, akkor ennek szükségességét, továbbá a megfelelő szilárdság meglétét a munka irányítója az építési naplóban köteles rögzíteni. Egyúttal rögzíteni kell az építmény további terhelhetőségi lehetőségeit is.

-A zsaluzatot úgy kell elkészíteni, hogy a kiszaluzás biztonságosan elvégezhető legyen.

-Alátámasztással készült vasbeton szerkezetek (födémszerkezetek, áthidalók) kiszaluzásánál a munkát két ütemben kell elvégezni:

1. segédszerkezet kilazítása, kismértékű leengedése,

2. állékonyság ellenőrzése után a zsaluzat elbontása.

-A kiszaluzást megfelelő szerszámmal szabad elvégezni. A zsalutáblákat daru vagy más emelő

berendezés igénybevételével csak akkor szabad megmozdítani, ha azokat előzetesen megfelelően fellazították. A zsalutáblát emelő berendezéssel vagy egyéb gépi szerkezettel elszakítani nem szabad.

-A kiszaluzásnál az állványok stabilitását és biztonságát a zsalutáblák nem veszélyeztethetik.

-A kiszaluzásnál a rázkódásokat kerülni kell.

-A kiszaluzási munkáknál a munkát végzőkön kívül más személy nem tartózkodhat.

-A kiszaluzást a megépítés fordított sorrendjének megfelelően kell végrehajtani.

-A zsalutáblákat vagy mezőket egyszerre tilos leengedni. A kibontást elemenként kell végezni.

-A lebontott zsalutáblákat, zsaluelemeket közvetlen a kiszaluzás alatt, illetve utána a munkahelyről el kell távolítani, és tisztításuk, kezelésük után szakszerű és biztonságos

tárolásukról gondoskodni kell.

-A zsaluanyagokból, táblákból kiálló szögeket, éles, hegyes tárgyakat el kell távolítani vagy be kell burkolni.

-A kiszaluzás megkezdése előtt a szerkezeteket meg kell vizsgálni, hogy azokon nincs-e túlterhelés vagy egyéb olyan hiányosság, amely a kiszaluzás befejezése után vagy közben veszélyeztetné az ott munkát végzőket.

7.6 Állványok

-Az állványokat úgy kell tervezni, összeállítani és karbantartani, hogy azok ne dőljenek össze, vagy ne mozduljanak el.

-A munkaállványokat, a pallókat és az állványletrákat úgy kell összeállítani, hogy azok megakadályozzák a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók lezuhanását, illetve, hogy a leeső

tárgyakkal szemben védelmet nyújtsanak.

-Az állványt az arra felhatalmazott személynek át kell vizsgálni:

a) használatba helyezés előtt;

b) rendszeresen, meghatározott időközökben;

c) módosítás vagy használaton kívül helyezés, kedvezőtlen, viharos időjárást követően, földrengés okozta rázkódás esetén, vagy minden olyan esetben, amely a szilárdságát vagy a stabilitását befolyásolhatta.

-Az építési állványok tervezését, kivitelezését, felülvizsgálatát, munkavédelmi üzembe helyezését e rendelet előírásai, valamint a vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint kell elvégezni, figyelemmel a kapcsolódó, mértékadó nemzeti szabványokban foglaltakra is.

-Az elkészült állványokat használatbavétel előtt, valamint hosszú megszakítás vagy viharos időjárás után minden alkalommal át kell vizsgálni. A vizsgálat pontos idejét és eredményeit írásban rögzíteni kell. Az állványt használatba venni csak a vizsgálat kedvező

eredménye

után, megfelelő

engedély alapján szabad. Az időszakos vizsgálat során az esetleg károsodott állvány állagának védelmét pótmerevítésekkel, kikötésekkel, illetve a csavarok utánhúzásával kell biztosítani. Csak ezek végrehajtása után lehet az állványt újra használatba venni.

-A vizsgálatnak ki kell terjednie:

- a) az állványnak a tervekkel való azonossága, továbbá a vonatkozó előírásoknak (szabványoknak, típus-részletterveknek) való megfelelés ellenőrzésére (elsősorban az anyagminőségek, keresztmetszeti méretek, csomópontok kialakítása tekintetében);
- b) az állékonyság szempontjából fontos szerkezeti elemek (alapozás, toldások, merevítések, kikötések) helyszíni ellenőrzésére;
- c) a biztonsági berendezések (korlát, középdeszka, lábdeszka, feljárók, terelhetőségi és egyéb feliratok, tűzvédelem, villámvédelem, világítás stb.) szakszerű

voltának

ellenőrzésére.

-A használatban lévő

állványok időszakos vizsgálata során ellenőrizni kell az állvány anyagának állapotát (korhadás, esetleges sérülések stb.), továbbá a kapcsolatok teherbírását és merevségét (kötőelemek lazulása, egyenlőtlen süllyedés) is.

-Az állvány bármilyen átalakítása, a tervezettől eltérő használat, egyes elemeinek eltávolítása (pl. keresztmerevítők áthelyezése) esetén a vizsgálatokat újra el kell végezni.

-Építési állványok általános követelményei

-Az építési állványterveknek részletes utasítást kell tartalmazniuk az építés, a bontás és az esetleges mozzgatás munkabiztonságára, valamint az állvány összeszerelés műveleti szakaszaira is.

-Az állványok összeszerelésük közben, valamint az építés minden szakaszában két-két egymásra merőleges síkban legyenek kimerevítve.

-Az állványok felállításkor és bontáskor az állványok összeszerelési körzetét el kell keríteni, hogy oda a szerelési munkálatokban részt nem vevők ne juthassanak be.

-Amennyiben az állványt a meglévő építményhez tervezik kimerevíteni, akkor előzetesen meg kell győződni arról, hogy a meglévő épület a várható igénybevétel felvételére alkalmas-e.

-Az állvány alapozásánál az állványzat egyenletes teherátadását alátétpallóval vagy ezzel egyenértékű módon biztosítani kell. Az állvány alapjait az állékonyságot veszélyeztető víz behatolása ellen meg kell védeni.

-A téli időszakban épülő vagy télen is használatban tartott nehézállványok alapjait fagyhatárig le kell vinni.

-Az állványszintek megközelítésére, szintkülönbségek áthidalására, biztonságos közlekedést lehetővé tévő fel-, le-, kijárót kell létesíteni.

-Állványelemek követelményei

-Állványpadozatok:

-Az állványpadozatot 48 mm vastag állványpallóból, szabványos deszkatáblából, vagy terhelhetőség és állékonyság szempontjából ezekkel egyenértékű fából vagy fémből kell készíteni. Az állványpadozatul szolgáló 48 mm vastag pallókat, illetve a deszkatáblákat úgy kell alátámasztásra helyezni, hogy a pallók a felfekvés külső szélén legalább 150 mm-rel, de legfeljebb 300 mm-rel nyúlhatnak túl. Amennyiben konzolos terhelésre van igénybe véve, ez esetben a túlnyúlás legfeljebb 300 mm lehet. A járópallók alátámasztását szilárdan, billegés mentesen kell kialakítani. A járópallók egymáshoz való illeszkedését küszöbök és szintkülönbségek nélkül kell biztosítani.

Az állványpadozat szélességi méretei:

- a) falétra állványvakolás, tatarozás céljára legalább 0,5 m;
- b) csőállvány vakolás, tatarozás céljára legalább 0,6 m;
- c) anyaglerakás, falazás céljára legalább 1,0 m;
- d) keretes fémállványok esetében legalább az adott típusú állványkeret térítési szélességét kell biztosítani.

Az állványpadozatot úgy kell kialakítani, hogy a tárolt és mozzgatott anyagtömegén kívül – külön előírás hiányában – legalább 2000 N/m² hasznos terhelésnél a biztonságos

munkavégzést lehetővé tegye. Az állványpadozaton szállítható, illetve tárolható anyag legnagyobb mennyiségét, a tárolás módját és a tárolási terület határát az állványzaton jól szemrevételezhető

módon (pl. táblán) fel kell tüntetni. Állványpallókat csak alátámasztás

felett, legalább 0,5 m-es átfedéssel szabad toldani. Konzolosan túlnyúló pallót

állványpadozatnál, feljáróknál, közlekedési utaknál alkalmazni nem szabad. az

állványpallóknak az alátámasztásra fel kell feküdniük. Az állványpadozat alátámasztására

ereszcsatornát, erkélypárkányt, villámhárítót, illetve kellő szilárdsággal, teherbíró képességgel

nem bíró épületszerkezeti elemet igénybe venni nem szabad. Az állványpadozat anyaga

teljesen egészséges, kifogástalan minőségű, legalább II. minőségi osztályú, a végein vasalattal

ellátott fűrészelt fenyőáru legyen. Az állványpadozat széle és az építmény síkja között legfeljebb 30 milliméter lehet. Amennyiben a munka jellege vagy az építmény homlokzati alakja ezt nem teszi lehetővé, akkor vagy a belső

oldalt is el kell látni védőkorrallal, vagy

egyéni védőeszközzel kell biztosítani a védelmet. Az állványpadozatokat úgy kell egymás fölé megépíteni, hogy alattuk 190 cm szabad magasság legyen a közlekedésre.

-Korlát, közép-és lábdeszka munkavédelmi követelményei:

A korlátdeszkát, középdeszkat és a lábdeszkát állványelemből kell készíteni, a felerősítésre szolgáló támaszoszlopok távolsága egymástól 3,0 m-nél nagyobb nem lehet. A 2,0 m-nél magasabb munkaszinteken, hídszerűen kiképzett átjárókat, feljárókat, lépcsőket a 6.16.1. pont szerinti védőkorrallal kell ellátni. A feljárók korlátait 1,0 m feljárómagasságtól, a lépcsőket pedig az induló foktól kezdve kell felszerelni.

-Csomópontok, keresztmerevítők követelményei:

Hibás, toldott elemeket beépíteni nem lehet. Külön előírás hiányában az állványok csomópontjait, függőleges oszlopait, dúcait rögzítés céljából mindkét irányban átlósan ki kell merevíteni, többszintű

elrendezés esetén a dúcokat egymás fölé kell állítani. Andraskötésnek

legalább 48 mm vastag állványpallót vagy azzal szerkezetileg egyenértékű, fémanyagú

keresztmerevítőt lehet alkalmazni. A keresztmerevítőket csavaros kapcsolással kell az

oszlopokra, elemekre felerősíteni. A csavarok legalább olyan távolságra legyenek a

keresztmerevítők szélétől, amely egyenlő

a fa átmérőjének két és félszeresével. Az oszlopok

állékonyosságát állítás közben ideiglenesen biztosítani kell (például dúcolással vagy kihorgonyzással).

-Az állványépítési munkát végzőket a szükséges speciális ismeretekről, a munkavégzésből eredő

kockázatokról és a megelőzésükről ki kell oktatni. Az oktatásnak ki kell terjednie:

a) az érintett állványépítési, bontási, illetve átépítési terv megértésére és ismeretére;

b) az érintett állványépítési, bontási, illetve átépítési munkák biztonságos elvégzésére;

c) a szükséges megelőző

intézkedésekre a munkavállalók lezuhanásának, a tárgyak

leesésének megelőzése és kiküszöbölése érdekében;

d) azokra az ismeretekre, amelyeket kedvezőtlen, viharos időjárási körülmények között be kell tartani és azon kockázatokra, amelyek az állványzatot veszélyeztethetnek;

e) a megengedett terhelhetőségre;

f) minden további az építéshez, a bontáshoz, illetve az átalakításhoz kapcsolódó veszélyre.

-A munka irányítását végzőnek és az érintett munkavállalóknak az állványépítési, bontási tervet és a szükséges utasításokat ismerniük kell

Mobil szerelő, guruló állványok

A mobil állványt az akaratlan elmozdulásokkal szemben biztosítani kell. A mobil szerelő, guruló állványok padozatát teljes állványszélességgben egymás felett úgy kell elhelyezni, hogy az azok közötti távolság a 2 métert nem haladhatja meg. A felhajtható ajtók egymás fölé nem eshetnek. A munkaszintek megközelítése csak belülről történhet, kívülről felmászva a munkaszintek megközelítése tilos. Az állványok összeállítását a szerelési utasításnak megfelelően csak az arra kioktatott személyek végezhetik.

7.7 Munkavégzés tetőszerkezeteken

-Ahol a veszély elhárítása miatt szükséges, vagy ahol a magasság vagy a lejtés meghaladja az e jogszabályban meghatározott értéket, ott együttes, megelőző intézkedéseket kell tenni a munkavállalók lezuhanásának, valamint a szerszámok vagy más tárgyak és anyagok leesésének megakadályozására.

-Ahol a munkavállalóknak tetőn vagy tető közelében, vagy bármilyen más törekeny anyagokból készített felületen kell dolgozni, ott megelőző intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy a munkavállalók ne léphessenek a törekeny anyagokból készült felületre vagy ne zuhanjanak le.

-Azokon a tetőszerkezeteken, amelyeknek dőlésszöge a 20 fokot meghaladja, de 45 foknál nem nagyobb és magassága a talajszinthez képest eléri a 2 métert, munkát csak akkor szabad végezni, ha az e rendeletben meghatározottak szerinti védőberendezést és a munkát végzők zuhanás elleni védelmét kialakították.

-A vizes, a csúszós vagy a töredezett tetőborítás esetén a 20 fok dőlésszög alatt is szükséges a munkavállalók lezuhanása és a tárgyak leesése elleni védelem biztosítása.

-A tetőfedő-felfekvő létrát minden esetben rögzíteni kell.

- A biztonsági kötélzetet olyan helyre kell rögzíteni, ahol az megfelelően el tudja viselni az esetleges lezuhanásból adódó terhelést. A kikötési pontokat előzetesen meg kell határozni, és szükség esetén méretezni kell.
- A tetőn végzett munka esetében, ha a munkavállaló különös veszélyeknek van kitéve, legalább két személy együttesen végezhet, a munkát. Ilyen tevékenységnek kell tekinteni a 45 fokos hajlásszögnél nagyobb, valamint a havas-jeges tetőn végzett munkát.
- Tetőfedés előtt a tetőszerkezet lécezését felül kell vizsgálni, a csomós, veszélyesnek minősülő, elkorhadt, hibás léceket ki kell cserélni, és a munkát csak ezek után szabad megkezdeni.
- A munkakezdés előtt a tetőn áthaladó vagy a munkavégzés közelében lévő csupasz villamos vezetékét feszültségmentesíteni kell.
- Ha a tetőn munkát végeznek, "Vigyázz, a tetőn dolgoznak!" feliratú táblával a munkavégzést a közlekedés szintjén jelezni kell. Szükség esetén elkerítéssel biztosítani kell, hogy senki ne kerülhessen olyan közelségbe, hogy az esetleg lehulló cserép vagy szerszám neki sérülést okozzon.
- A tetőn munkát végezni csak csúszásmentes lábbeliben szabad.
- A munka befejeztével a tetőt, a csatornákat naponként meg kell tisztítani a törmeléktől, hulladékoktól. Anyag és szerszám a munka befejezése után a tetőn nem maradhat.
- A fából készült tetőszerkezetek átalakításának megkezdése előtt az egész tetőszerkezetet, illetve az abban lévő elemeket teljes mértékben tehermentesíteni kell. Ha a tehermentesítés dúcolással nem oldható meg, akkor a kicserélésre kerülő szerkezet mellé segédszerkezetet kell építeni.

7.8 Építési teheremelő, autódaru

A daruk telepítésére, munkavédelmi üzembehelyezésére, össze- és szétszerelésére, karbantartására, felülvizsgálatára, valamint a darukezelőkre vonatkozó előírások ismerete, betartása a daruk üzemeltetőjének feladata, ezzel jelen terv nem foglalkozik.

Általános előírások:

- Lásd az I. kötet 4.12 és a 4.22 fejezeteiben leírtakat
- Az emelőgépen tartózkodni, arra felmenni csak az üzemeltető hozzájárulásával és a kezelő tudtával szabad.
- Ha bárki olyan rendellenességet, veszélyes helyzetet észlel, amely az élet-vagy vagyonbiztonságot veszélyezteti, akkor köteles a kezelőnek "Vigyázz! Azonnal állj" jelzést adni. Ezt a kezelő köteles végrehajtani.
- A teher megemelése, haladása előtt és alatt a kezelő jelzésére az emelőgép hatókörzetében tartózkodó személy köteles úgy eltávolodni, hogy az emelőgép és az emelt teher őt ne veszélyeztesse,
- Amennyiben megemelt terhen vagy alatta munkát kell végezni, csak akkor szabad ha a teher tartását biztonságos alátámasztás vagy egyéb szerkezeti megoldás biztosítja (pl. önzáró menetorsó), kivéve a gépjármű szerviz-és a vasúti emelőt.

Irányító:

- A kezelőnek és az irányítónak a terhet, illetőleg a kezelőnek az irányító jelzéseit a tehermozgatás egész folyamata alatt figyelemmel kell kísérnie.
 - A kezelőt az emelés megkezdése előtt egyértelműen tájékoztatni kell, hogy kinek a jelzéseit köteles figyelembe venni. Amennyiben szükséges, az irányítással megbízott személy felismerhetőségét karszalaggal, eltérő színű ruházattal vagy eltérő színű fejtűvel sisakkal kell biztosítani. Ha a kezelő a kezelőhelyről a teher mozgatását nem képes követni, akkor annyi irányítót kell biztosítani, amennyi az emelés biztonságos végrehajtásához szükséges.
 - Az irányítónak az emelőgép kezelőt minden esetben irányítani kell:
 - olyan terhek kötözésénél, felemelésénél, amelyeket nem önműködő vagy a kezelőhelyről működtetett teherfelvevő eszközökkel vesznek fel;
 - olyan mozgások végrehajtásánál, amelyeknél a biztonságos mozgási folyamatot beleértve a közlekedési viszonyokat -nem lehet a kezelőhelyről minden fázisában áttekinteni;
 - a feszültség alatt álló légvezeték vagy munkavezeték meg nem engedett megközelítésének megakadályozására.
 - Az irányító az emelőgép-kezelőt az emelés és szállítás műveletei alatt egyértelmű jelzésekkel köteles tájékoztatni és irányítani. A karjelzés helyettesíthető megfelelő és megbízható kétoldali rádiókapcsolattal, kötelező visszajelzéssel.
- Teher emelés, lerakás:
- Az irányító a teher megemelésére jelzést csak akkor adhat, ha:
 - megítélése szerint a terhet a teherfelvevő

eszközre az előírásoknak megfelelően és biztonságosan rögzítették;

-az emelőgép hatókörzetében lévő személyek úgy helyezkedtek el, hogy a teher mozgása nem veszélyezteti őket.
-Ha a teher az emelés pillanatában elferdül, vissza kell eresztetni és a kötést meg kell igazítani. Tilos a terhet tömeg ráhelyezéssel vagy rákapaszkodással egyensúlyba hozni. A megemelt teher szállítás közbeni megvezetéséhez használt segédeszköz legyen biztonságos.

A terhet emelés és lehelyezés közben kézzel megfogni és vezetni, -ha indokolt -csak az alább felsoroltak betartásával szabad:

-a tehertől nyújtott kartávolságnyra úgy kell elhelyezkedni, hogy a mozgást semmi ne akadályozza;

-a terhet olyan pontján kell megfogni, hogy a kéz ne sérülhessen meg;

-a terhet vállmagasságig szabad vezetni.

-Az irányító köteles gondoskodni a közlekedés leállításáról, ha a szállított teher közlekedési útvonalat keresztez.

-A terhet csak akkor szabad lerakni, ha:

-a terület a teher lerakására előkészített állapotban van és rakodásra alkalmas;

-a terület közlekedés, szállítás vagy egyéb munkavégzés céljára nincs kijelölve;

-a hely teherbírása megfelel a teher tömegének.

-A teher felerősítését a teherfelvevő

eszköztől csak akkor szabad levenni, ha a teher elmozdulás, megcsúszás, gurulás, billenés, eldőlés stb. ellen megfelelően biztosított és szilárd teherviselő alapon van.

-Ha a teherfelvevő eszköz a teher alá nyúlik, akkor a terhet csak alátétekre szabad helyezni a teherfelvevő eszköz kímélése és könnyű eltávolíthatósága érdekében.

Kötözők:

-Ha a teher kötözésével (rakodásával) egynél több személyt bízunk meg, az egyiket közülük meg kell bízni az emelőgép kezelő irányításával.

-A kötöző feladata a teherfelvevő eszköz helyes kiválasztása és alkalmazása, a terhek biztonságos felerősítése, rögzítése és -amennyiben az üzemeltető ettől eltérően nem rendelkezett -az emelőgép kezelő irányítása jelzésekkel.

-A kötöző, illetőleg az irányító a teher kötözésekor és az oldásakor, valamint az emelőgép kezelő irányítása, továbbá az emelőgép minden mozgása során helyzetét úgy válassza meg, hogy a terhet állandóan figyelemmel tudja kísérni, illetőleg kapcsolatban (jelzés vagy beszéd) legyen a kezelővel.

-A kötöző használat előtt köteles a teherfelvevő eszközöket szemrevételezéssel megvizsgálni, hogy azokon van-e egyedi jel; a teherpróba a beütött jelzés szerint érvényes-e; alkalmas-e teher emelésére; nem sérült, nem deformálódott.

Tehervelvető eszközök:

-A teherfelvető eszközök méretét és elhelyezését úgy kell megválasztani, hogy a kötözőágak egymással bezárt szöge a 120°-ot ne haladja meg. Ha a teherfelvető eszköz terhelést viselő ágai (kötél, lánc, rudazat) meghaladják az egymástól mért 15°-os eltérést, akkor az ebből eredő teherbírás csökkenést figyelembe kell venni:

-A kötözőágak számát csak addig és csak olyan módon szabad növelni, amíg az ágak ellenőrizhető módon együttesen vesznek részt a teher tartásában és egymást érintve nem keresztezik.

-A kötöző két-vagy háromágú kapcsolatot vagy sarut csak akkor alkalmazhat, ha a tárgy tömegközéppontja a tárgy felfüggesztési helyénél mélyebben helyezkedik el.

-Az emelőgép horgára úgy kell felfüggeszteni a terhet, hogy annak tömegközéppontja a horog függőleges tengelyvonalába essék.

-A teherfelvető eszközt csak az emelendő tárgy megfelelő teherbírású részeire szabad felerősíteni.

-Ha a teher emelés közben elbillenhet vagy elcsúszhat, olyan teherfelvető eszközt vagy rögzítési módot kell alkalmazni, amely a terhet emelés közben nemcsak támasztja, hanem szorítja is.

-Ha a teher rögzítése csak szorításon alapul, tilos az egymáshoz szoruló felületek közé idegen anyagot tenni.

-A teherfelvető eszközt úgy kell a terhen elhelyezni, hogy az azon emelés közben ne tudjon elmozdulni, elcsúszni, elferdülni, vagy leugrani, és a függesztési pont a teher tömegközéppontja fölött legyen. A teherfüggesztő eszközt az emelt teher sarkainál, éleinél fellépő megtöréstől megfelelő megoldással (pl. kötélvédő saru alkalmazásával) védeni kell. A teherfelvető eszközt úgy kell szállítani és tárolni, hogy az károsodást ne szenvedjen.

-Egy horogba egyidejűleg csak annyi kötélhurkot, gyűrűt stb. szabad beakasztani, hogy azok a horog öblébe jól befeküdjenek.

-A kötöző

köteles a meghibásodott teherfelvető eszközt a munkából kivonni.

-A kötöző köteles a használaton kívüli teherfelvető eszközöket azok kijelölt tárolási helyére visszavinni, ott szakszerűen lerakni, a hibákat elkülöníteni, a meghibásodást az üzemeltetőnek jelenteni.

-Ha a teherfelvevő eszköz tehertartó ágának állandó helyzetét az emelt terhen csak a súrlódás biztosítja, és az megcsúszhat, akkor emelőgerendát kell alkalmazni.

-A teherfelvevő eszközöket úgy kell tárolni, hogy védve legyenek a káros behatásoktól (nedvesség, sav, gőz, vegyi anyagok, mechanikai sérülés, megengedhetetlen hőhatás stb.).

-A teherfelvevő eszközt csak a gyártója által szavatolt alsó és felső hőmérsékleti határok között szabad használni.

-A kötél-vagy a láncágak hosszúságát csomózással, megcsavarással rövidíteni tilos!

-Emelőláncként csak erre a célra gyártott láncot szabad használni. Láncra ideiglenes kötés csak erre a célra tervezett és gyártott szemmel végezhető, lazulás, kiakadás elleni biztosítással. Láncot törő, illetve ütőeszerű igénybevételnek tilos kitenni! Négyágas lánc felfüggesztésénél legfeljebb két ág teherbírását szabad figyelembe venni. Az összetekeredett láncokat használat előtt ki kell egyenesíteni. Ha a láncot többször a teher köré kell tekerni, akkor a láncszemek nem keresztezhetik egymást. Láncot tilos teherfelvevő eszközként tovább használni, ha:

-egy láncszem 5%-os nyúlást szenved;

-a láncszemet alkotó anyag átmérőjének a névleges értéke 10%-kal csökkent;

-a láncszem belső nyílása több, mint 10%-kal tágult;

-egy láncszemen deformáció, bevágás vagy repedés látható;

-hiányzik a terhelhetőség jelölése, vagy felismerhetetlenné vált.

-Acélsodronyköteleket nem szabad teherfelvevő eszközként használni, ha:

-átmérője a névlegeshez viszonyítva 10%-kal csökkent;

-az acélsodrony kötelet alkotó látható elemi szálak felületén a korrózió maradandó nyomot hagy (vakrozda);

-maradó nyomódásos, gyűrődéses, kibomlásos deformációt szenvedett;

-80 °C-nál nagyobb hőhatás érte;

-egy pászma elszakadt;

-az elemi szálak törése, a kötél bármely szakaszán a megengedett értéket meghaladja.

-Műanyag teherfelvevő

kötelet és hevedert csak a gyártó használati utasításában meghatározott feltételek között és módon szabad használni.

8. Szakipari munkák

8.1 Épületfestő és mázoló munkák

-Létrán történő munkavégzéssel kapcsolatosan lásd az I kötet 4.18. pontot

-Zárt térben a falfelületek száraz lekaparásánál, leseprésénél, átcsiszolásánál, festésénél, csiszoló géppel, gépi drótkéfével történő rozsdamentesítésnél hatásos szellőztetésről kell gondoskodni. Ha a vonatkozó jogszabályokban meghatározott határértékek nem tarthatók be, a munkavállalót egyéni l

-Az épületfestő és mázoló munkáknál be kell tartani az 1 sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-Bianco Interno

-Breplaszta BP65

-Lakkbenzin

-Polylack Steel Solvent

-Szintetikus higító

-Super Evipass

-Szuperkromofág

-Trinát alapozó, zománcfesték

8.2 Burkoló munkák:

-A burkoló munkáknál be kell tartani az 1 sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-Adesilex G9

-Adesilex VZ

-Keraflex

-Nivetop Rapid

-Rezilux parkettalakk

8.3 Ács, asztalos munkák

-Az ács és asztalos munkáknál be kell tartani az 1 sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan.

-Embalit CFBX

-Purhab

- Purhab tisztító spray
- Purhab eltávolító szer

8.4 Hőszigetelő munkák:

-A hőszigetelő munkáknál be kell tartani az 1. sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-Armaflex 520

8.5 Bádogos munkák:

-A bádogos munkáknál be kell tartani az 1. sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-Forrasztópaszta

-PB gáz palackban

8.6. Elektromos munkák

-A villamos hálózat szerelését csak szakképzett személy végezheti feszültség mentesített állapotban.

-A szerelési részfázisok befejeztével, az első próbakapcsolás előtt el kell végezni a biztonságtechnikai jellegű ellenőrzéseket, az adott hálózatrészt csak alapos szemrevételezés, ellenőrzés után szabad áram alá helyezni. A szemrevételezéses vizsgálat terjedjen ki a védővezeték folytonosságára, a vezetékkötések ellenőrzésére (csak szabványos kötőelemek használata megengedett), a szerelvények rögzítésére. El kell végezni a szigetelésmérést, az érintésvédelem ellenőrzését. Ha ezek az ellenőrzések csak feszültség alatt végezhetők, akkor ezeket közvetlenül az első próbakapcsolást követően kell elvégezni.

-A berendezés első próbakapcsolását a létesítési munkákat végző munkacsoport vezetőjének kell végeznie.

-A bekapcsolásról tájékoztatni kell az adott épületrészen dolgozó munkatársakat. Illetéktelen személyek hozzáférését a védelmi és kapcsoló készülékekhez az elosztótáblák zárásával meg kell akadályozni.

-A vezeték-, illetve kábelvégeket a szerelvények felszereléséig szigetelni kell.

-Az elosztó berendezéseket, lámpatesteket és szerelvényeket a hálózatra kapcsolás után a véletlen érintés ellen a felszerelés helyének megfelelő

védettségi fokozatú burkolat védi, az

áram alatti részek szerelőlappal vagy ajtóval elzártak legyenek.

-Az elosztótáblákat és az abban levő

készülékeket tartós feliratozással jelölni kell, és el kell helyezni a szekrényben a megvalósult állapotot tükröző elosztótervet.

-Az elektromos munkáknál be kell tartani az 1. sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági

adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-cinkfesték

9. Épületgépészeti munkák

9.1 Hegesztésre vonatkozó előírások

Általában:

-A hegesztő berendezés és a biztonsági szerelvények biztonságos működését időszakonként ellenőrizni kell, és az ellenőrzés tényét írásban rögzíteni kell. A biztonságos működés ellenőrzésének ki kell terjednie legalább a biztonsági funkciók működésének és szerkezet épségének vizsgálatára.

-A munka befejezésekor, vagy ha a hegesztő elhagyja a munkahelyét, akkor a berendezéseket olyan állapotban kell hagyni, hogy azok ne lehessenek baleset okozói. -2 m szintkülönbség felett végzett hegesztési munkák alatti területet el kell határolni, és a veszélyre figyelmeztető táblákat is el kell helyezni.

-Olyan munkakörülmények esetén, ahol a természetes testhelyzettől eltérően kell a munkát végezni (fekvő, guggoló, térdeplő stb.), a hegesztő részére a munka megkönnyítését célzó eszközöket kell biztosítani (pl. gumiszőnyeg, padló, állás), és megfelelő munkaszüneteket kell alkalmazni.

-Ha a szűk, zárt térben végzett hegesztési munkáknál munkakörnyezeti levegő értékek és a munkaenergia-forgalom mértéke indokolja, akkor munkaszüneteket kell beiktatni. Ennek gyakoriságát és időtartamát a technológiai utasításban kell meghatározni.

-A hegesztő tevékenység befejezése után a munkavégző a helyszínt és annak környékét tűzvédelmi szempontból köteles átvizsgálni, és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munka befejezését az engedélyezőnek be kell jelenteni.

Gázhegesztés és lángvágás

-Ha a tűzgyújtási engedély a hegesztő

számára nem egyértelmű, akkor a pontosítást az engedély kiadójától meg kell kérni, és a hegesztést csak az egyértelmű utasítás alapján szabad végezni.

-A láng begyújtása sem személyek, sem éghető anyagok felé nem irányulhat.

-A gázforrást meg kell védeni mindenféle közvetlen és koncentrált hőhatástól.

-Gázhegesztő és hevítő, valamint lángvágó készüléket csak a készülék üzemzavarából eredő visszaáramlás, visszaégés és visszacsapás ellen védőbiztonsági szerelvények alkalmazása

mellett szabad a gázforráshoz (gázpalackhoz, palacktelephez, illetve ellátó vezetékhez) csatlakoztatni. Megfelelő biztonsági szerelvényt kell megakadályozni a csatlakozó készülék üzemzavara miatt az éghető gáz vagy oxigén veszélyes mértékű, ellenőrizetlen kiáramlását.

Tűz esetén az éghető gáz áramlását kell először megszüntetni.

Gázpalackok

-A palackot –az üreset is-csak lezárt szeleppel és szelepvédővel szabad tárolni és szállítani.

A töltött palackokat a természetes és mesterséges hőforrásoktól úgy kell védeni, hogy hőmérséklete legfeljebb 50°C legyen. A palackot a káros mechanikai és kémiai hatásoktól védeni kell.

-A palackokat üzemeltetéskor eldőlés ellen biztosítani kell. Tűz esetén a palackokat a tűzből, illetve a tűzzel veszélyeztetett területről el kell távolítani. Ha ez nem lehetséges, akkor a palackok veszélyes mértékű felmelegedését védett helyről történő folyamatos hűtéssel kell megakadályozni.

-A töltött és üres palackokat egymástól elkülönítve kell tárolni. A palackokat éghető anyaggal együtt tárolni tilos. A palackokat nem szabad olyan helyre tenni, ahol elektromos áramkör részei lehetnek.

-A palackokat a tartalmukat jelölő felirattal kell ellátni.

-A tárolás során az oxigénpalackokat az üzemanyagot tartalmazó gázpalackoktól, illetve gyúlékony anyagoktól legalább 6 méter távolságban kell elhelyezni, vagy legalább 2 méter magas, besorolása szerint legalább fél órán keresztül tűzállós anyagból készült, nem éghető tűzgátát kell alkalmazni. Az üres palackokat a fentiek szerint el kell különíteni a teli palackoktól, és az egyféle palackokat együtt kell tárolni.

-A tároló helyen Tilos a dohányzás” feliratokat kell elhelyezni, és egyértelműen jelölni kell a palackok tartalmát.

-Kézikocsin való szállításkor a palackokat rögzíteni kell.

Villamos ívhegesztés

-Csak hibátlan, sérülésmentes hegesztőberendezéssel és tartozékkal szabad munkát végezni.

-Munkát átnedvesedett ruhában vagy nedves kesztyűben vagy vízzel érintkezve végezni tilos!

-Áramforrást szűk és áramvezető

felületekkel határolt helyiségben tilos üzemeltetni!

-A hegesztőáramkör nem lehet a villamos hálózat vagy a villamos erőátviteli rendszer része.

-Szigorúan tilos üzemelő technológiai csővezetéket, villamos vezetékeket, emelőberendezések fém szerkezeteit (pl. emelő kötelek, láncok), mozgó elemeket tartalmazóm mechanizmusok szerkezetét a hegesztő áramkörbe iktatni, a hegesztőáram vezetésére használni. Védőföldeléssel ellátott, arra alkalmas, statikus fémszerkezetek ilyen célra történő felhasználása állandó vagy ideiglenes jelleggel megengedett. Ez utóbbi esetben a munkavégzést irányító személy felelőssége az alkalmas védőföldelés meglétének ellenőrzése.

-A hegesztő közelében lévő, általa elérhető feszültség alatti részeket, épület-és szerkezeti elemeket szigetelni kell.

-Ha a hegesztő a munkát ülve vagy fekve végzi, akkor kiegészítő védelemként nagyfelületű szigetelést kell alkalmazni a hegesztőnek a munkadarabtól, padozattól való elszigetelésére.

-A szétfrecsegő folyékony salak és izzó fémrészek ellen a környezetet -ha ott éghető anyagok vannak -nem éghető anyagokkal való letakarással kell védeni.

-Több munkahelyen, illetve tárgyon egyidőben végzett villamos ívhegesztés esetén biztosítani kell, hogy az egyidejűleg megérinthető felületek között a vonatkozó szabvány szerint veszélyes feszültségekülönbség ne alakulhasson ki, a munkahelyeket egyenpotenciálra kell hozni.

9.2 Gépi menetvágásra vonatkozó előírások

-A menetvágó és a belső sorjázó felületét ne fogjuk meg csupasz kézzel, mivel igen éles, és forró. Védőkesztyű viselése ajánlatos.

-Éles fémforgács eltávolítása csak védőkesztyűben. A munkadarab menetvágóolajtól síkos felületű, vigyázzunk, hogy a kézből kicsúszva ne essen a lábunkra

9.3 Polipropilén, polietilén csövek hegesztésére vonatkozó előírások

-Afűtőelem hőmérséklete a 280 °C-t is elérheti, ezért közvetlenül a használat után az erre a célra tervezett védőelemet fordítsuk vissza

-A maróberendezés működésénél ne érnünk a mozgó késekhez. A marót csak befordított állapotban működtessük, használat után fordítsuk vissza. A véletlen elindítás megelőzésére a biztonsági kapcsoló működőképességét mindenkor szavatolni kell.

-A csövek és a szorítószerszám összeszorításánál tartsunk biztos távolságot a géptől.

9.4 PVC csövek ragasztása

-A ragasztási munkáknál be kell tartani az 1. sz. mellékletben szereplő alábbi biztonsági adatlapok előírásait, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozóan:

-PVC ragasztó

-PVC csövek ragasztásához tisztító folyadék

9.5 Vezetékek átmosása és fertőtlenítése

A mosóvíz klórtartalma kb. 50 mg/liter, amit nátrium-hipoklorit oldat hozzáadagolásával biztosítunk. A veszélyeket, és az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit lásd az

1.sz. mellékletben

10. A munkafázisok illetve munkaszakaszok meghatározása

Azon munkafázisok, munkaszakaszok meghatározása, amelyeket nem lehet egyidejűleg végezni, a kivitelező

által készített ütemtervben lesz található.

1. sz. melléklet:

Veszélyes anyagokkal történő

munkavégzés munkabiztonsági feltételei:

Biztonsági adatlapok kivonatai

Csak a munkavégzéshez a munkavédelmi szempontból szükséges adatokat tartalmazzák, a komplett biztonsági adatlapokat a kivitelezőknek a helyszínen kell tartaniuk. A kivonatokat az általános szakmai gyakorlat alapján állítottuk össze. Amennyiben új, vagy ezektől eltérő veszélyes anyagokat alkalmaznak, akkor a mellékletet módosítani kell. A módosítás a kivitelező

Vállalkozó feladatát képezi.

ADESILEX G19 "A" komponens (MAPEI) gumilemez és parketta ragasztó

1. Veszélyek: Xi -izgató hatású

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Övintézkedések: A helyiségeket, melyben a terméket tárolják és feldolgozzák, megfelelően kell szellőztetni.

-Légzésvédelem: Előírászerű

feldolgozás esetén nem szükséges.

-Kézvédelem: Védőkesztyűt kell használni.

-Szemvédelem: Védőszemüveggel.

-Testfelület védelme: A testfelületet takaró védőruházat szükséges.

-TLV: xilol TLV TWA:: 434 mg/m³, 100 ppm, TLV STEL:: 651 mg/m³, 150 ppm

3. Elsősegélynyújtás:

-Bőrfelülettel érintkezéskor: A termékkel szennyezett ruházatot azonnal le kell venni. A bőr szennyeződését azonnal, vízzel és szappannal le kell mosni.

-Szembe jutáskor: Azonnal, bő

vízzel, legalább 10 percen át kell kiöblíteni.

-Lenyeléskor: Ki kell hánytatni. AZONNAL ORVOSHOZ FORDULNI a Biztonsági Adatlap bemutatásával. Vízzel vagy orvosi vazelinolajjal szuszpendált aktív szentet lehet beadni.

-Belélegezéskor: A helyiséget kiszellőztetni. A sérültet a szennyezett helyiségből rögtön kivinni, jól szellőztetett helyen lefektetni és pihenni hagyni. Rosszullét esetén orvost hívni.

4. Övintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyes védelem: Arcvédő, védőkesztyű és védőruházat

-Környezetvédelem: A kifolyt vagy elszóródott terméket földdel vagy homokkal kell felitatni.

Ha a termék természetes vízbe vagy csatornába került, illetve a talajt vagy növényzetet szennyezte, jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

-Feltisztítási, takarítási módszerek: Védőruházatot öltetni és a kifolyt terméket gyorsan felszedni. A folyadék csatornába jutását megakadályozni. A terméket újrafelhasználáshoz vagy elhelyezéshez felfogni, esetleg káros alkotórésztől mentes anyaggal felitatni. Eltávolítás után a szennyezett területet és anyagokat vízzel lemosni.

-Javasolt tűzoltóanyagok: Víz, CO₂, haboltó, poroltó, az érintett anyagoktól függően

-Tiltott tűzoltóanyagok: Általánosságban nincs

-Veszélyek tűz esetén: Kerülni kell a füst belélegzését
-Szükséges védőfelszerelés: Megfelelő légzésvédelem szükséges
5. Veszélyre utaló „R” mondatok:
R36/38 -irgatja a szemet és a bőrt
R43 -bőrfelületre jutva túlérzékenységet válthat ki.

6. Biztonságra utaló „S” mondatok
S28 -a bőrre került anyagot azonnal, bő vízzel és szappannal le kell mosni
S37/39 -feldolgozásához megfelelő védőkesztyű és védőszemüveg/arcvédő használata szükséges
S51 -csak jól szellőztetett helyiségben feldolgozható

ADESILEX G19 "B" komponens

1. Veszélyek: C -maró hatású
2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:
-Övintézkedések: A helyiségeket, ahol a terméket tárolják és/vagy használják, megfelelően kell szellőztetni.
-Légzésvédelem: Előírászerű felhasználáskor nem szükséges.
-Kézvédelem: Védőkesztyűt kell használni.
-Szemvédelem: Védőszemüveg szükséges.
-Testfelület védelme: Az egész testet takaró védőruházat szükséges.
3. Elsősegélynyújtás:
-Bőrfelülettel érintkezésor: A szennyezett ruházatot azonnal le kell vetni. A mérgező anyaggal biztosan vagy feltehetően szennyezett testrészeket bő vízzel és esetleg szappannal le kell mosni. AZONNAL ORVOSHOZ KELL FORDULNI.
-Szembe jutáskor: A tágra nyitott szemet bő, folyó vízzel 10 percen át öblíteni; aztán a szemet steril gézzel vagy tiszta zsebkendővel letakarni, ÉS ORVOSHOZ FORDULNI. Szemorvosi vizsgálat előtt nem szabad szemcseppet vagy kenőcsöt használni.
-Lenyeléskor: Egyáltalán nem szabad hánytatni. AZONNAL ORVOSHOZ KELL FORDULNI. Vízzel kevert tojásfehérjét szabad beadni, de szódabikarbónát nem.
-Belélegezéskor: A helyiséget szellőztetni. A sérültet a szennyezett helyiségből azonnal kivinni, jól szellőztetett helyen lefektetni és pihenni hagyni. Rosszullét esetén orvost hívni.
4. Övintézkedés baleset, tűz esetén:
-Személyes védelem: Arcvédő, védőkesztyű és védőruházat viselése szükséges
-Környezetvédelem: A kifolyt vagy kifröccsent anyagot földdel vagy homokkal kell felitatni. Ha a termék szennyvízbe vagy csatornába jutott, a talajt vagy növényzetet szennyezte, arról értesíteni kell az illetékes hatóságokat.
-Feltisztítási, takarítási módszerek: Védőruhát felvéve a terméket gyorsan fel kell szedni, csatornába jutását meg kell akadályozni. A terméket lehetőleg újra fel kell használni, vagy hulladék elhelyezéshez összegyűjteni. Adott esetben káros anyagtól mentes porral felitatni. Eltávolítás után az érintett területet és anyagokat vízzel lemosni.
-Javasolt tűzoltóanyagok: Víz, szénsav, haboltó, poroltó, -az érintett anyag fajtájától függően
-Tiltott tűzoltóanyagok: Általában nincs
-Veszélyek tűz esetén: Füstjét nem szabad belélegezni
-Szükséges védőfelszerelés: Megfelelő légzésvédelem szükséges
5. Veszélyre utaló „R” mondatok:
R34 -felmaródásokat okozhat
R21/22 -bőrre jutva vagy lenyelve egészségre ártalmas
R43 -bőrre jutva túlérzékenységet okozhat
R52/53 — ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben

6. Biztonságra utaló „S” mondatok

S26 -a szembe került anyagot azonnal vízzel ki kell öblíteni, és orvoshoz fordulni

S28 –ha az anyag a bőrre kerül bő

vízzel és szappannal azonnal le kell mosni

S45 – baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az

edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S60 – az anyagot és/vagy edényzetét veszélyes hulladékként kell ártalmatlanítani

S61 – kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni / Biztonsági adatlap

S36/37/39 -munka közben védőruhát, védőkesztyűt és védőszemüveget/arcvédőt kell viselni

Adesilex VZ (Mapei) linóleum ragasztó

1. Veszélyek: Xn: ártalmas. F: könnyen gyulladó

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Óvintézkedések: A helyiségeket, ahol a terméket tárolják és/vagy feldolgozzák, megfelelően kell szellőztetni.

-Légzésvédelem: Megfelelő légzésvédelem szükséges.

-Kézvédelem: Védőkesztyű használata szükséges.

-Szemvédelem: Előírászerű felhasználáskor nem szükséges, de az anyag szembe kerülésétől óvakodni kell.

-Testfelület védelme: A testfelületet takaró védőruházat szükséges.

TLV: heptán (és izomerek)

TLV TWA:: 1640 mg/m³, 400 ppm TLV STEL:: 2050 mg/m³, 500 ppm tulol

TLV TWA:: 377 mg/m³, 100 ppm TLV STEL:: 565 mg/m³, 150 ppm acetone, propan-2-one, propanone

TLV TWA:: 1780 mg/m³, 750 ppm TLV STEL:: 2380 mg/m³, 1000 ppm butanon, etil-metiletiketone

TLV TWA:: 590 mg/m³, 200 ppm TLV STEL:: 885 mg/m³, 300 ppm

3. Elsősegélynyújtás:

-Bőrfelülettel érintkezéskor: A szennyezett ruházatot azonnal le kell vetni. Az anyaggal biztosan vagy feltételezhetően érintkezett testrészeket bő vízzel és esetleg szappannal le kell mosni.

-Szembe jutáskor: Azonnal, bő vízzel, legalább 10 percen át kell öblíteni.

-Lenyeléskor: Egyáltalán nem szabad hánytatni. AZONNAL ORVOSHOZ FORDULNI.

Orvosi vazelin olajat lehet beadni: de tejet, állati vagy növényi zsíradékot nem szabad.

-Belélegezéskor: A helyiséget szellőztetni kell. A sérültet a szennyezett helyről azonnal

kivinni, jól szellőztetett helyen lefektetni és pihenni hagyni. ORVOST KELL HÍVNI.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyes védelem: Arcvédő, védőkesztyű és védőruha szükséges.

-Környezetvédelem: A kifolyt vagy kifröccsent anyagot földdel vagy homokkal kell felitatni.

Minden nyílt lángot és lehetséges tűzforrást el kell távolítani. Tilos a dohányzás. Ha a termék szennyvízbe vagy csatornába került, és a talajt vagy növényzetet szennyezte, jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

-Feltisztítási, takarítási módszerek: A folyadékot nem szabad csatornába engedni.

Újrafelhasználás vagy hulladék-elhelyezés céljából össze kell gyűjteni, vagy ártalmas anyagtól mentes porral felitatni. Ezután a szennyezett felületet és anyagokat vízzel kell lemosni.

-Javasolt tűzoltóanyagok: Szénsavoltó vagy poroltó

-Veszélyek tűz esetén: Kerülni kell a füst belélegzését

-Szükséges védőfelszerelés: Megfelelő légzésvédelem szükséges. A tűznek kitett tartályokat vízzel kell hűteni.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11 -könnyen gyulladó

R20 -belélegezve egészségre ártalmas

6. Biztonságra utaló „S” mondatok

S16 -tűzforrásoktól távol kell tartani -dohányozni tilos!

S29 -nem szabad csatornába engedni

S33 -intézkedések szükségesek elektrosztatikus feltöltődés ellen

S51 -csak jól szellőztetett helyen szabad feldolgozni

Armaflex 520 (Armacell) hőszigetelés ragasztó

1. Veszélyek: F, tűzveszélyes; Xn, ártalmas; N, környezeti veszély

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Biztosítson megfelelő szellőzést. Amennyiben a keletkezett gőzök koncentrációja meghaladja a munkahelyen megengedett határértéket, megfelelő légzésvédő eszközt kell viselni.

-Munkahelyi levegőben megengedett határértékek: anyag ÁK érték CK érték

Ciklohexán: 700 mg/m³ 2800 mg/m³

Etil-acetát: 1400 '' 1400 ''

Aceton 1210 '' 2420 ''

Heptán: 2000 '' 8000 ''

Butanon: 600 '' 900 ''

n-Hexán: 180 '' 720 ''

Propán-2-ol 500 '' 2000 ''

-Általános biztonsági és higiéniai intézkedések: Tartsa távol élelmiszerektől és italoktól, munkavégzés alatt ne egyen, ne igyon, és ne dohányozzon. Munkaszünet előtt és munkaidő után mosson kezet. Kerülj a termék szembe kerülését és bőrrel való érintkezését. A szennyezett ruházatot azonnal vegye le magáról.

-Belégzés elleni védelem: Légzőkészülék használata indokolt, amennyiben a kielégítő szellőzés nem oldható meg, valamint szórásos eljárás alkalmazásánál, határérték feletti expozíció esetén.

-Bőr-és kézvédelem: Szorosan záró védőszemüveg használata szükséges.

3. Elsősegélynyújtás:

-Belégzés esetén: Eszméletlenség esetén helyezze a sérültet stabil oldalfekvésbe. Nyisson ablakot, és hívjon orvost.

-Bőrre jutás esetén: Bő, szappanos vízzel mossa le a bőrfelületet.

-Szembe jutás esetén: Mossa ki a szemét bő, folyóvízzel. Hívjon orvost, ha a tünetek továbbra is fennállnak.

-Lenyelés esetén: Azonnal hívjon orvost (aspiráció veszély). Lenyelés esetén hánytatni tilos!

Azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyes tennivaló: Tartsa távol gyújtóforrásoktól. Ne lélegezze be gőzeit.

-Környezetvédelem: Akadályozza meg a termék szennyvízrendszerbe, vagy természetes vízbe jutását. Amennyiben ez mégis megtörténne, értesítse a helyi illetékes környezetvédelmi hatóságokat.

-Tisztítás, felszedés: Itassa fel a kifolyt ragasztót abszorbenssel (homok, savkötő anyag,

általános kötőanyag, fűrészpor)

-Alkalmas tűzoltó anyagok: CO₂, oltópor, vízpermet. Nagyobb tűz esetén vízpermet, vagy alkohollal szemben ellenálló hab.

-Nem alkalmas anyagok: teljes vízsugár

-Különleges veszély: Gőzei robbanásveszélyes elegyet képezhetnek a levegővel.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11 Tűzveszélyes

R36/38 Szem-és bőrirritáló hatású

R50/53 Nagyon mérgező

a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció esetén tüdőkárosodást okozhat

R66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja

R76 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

Biztonságra utaló „S” mondatok:

S16 Gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás!

S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S26 Ha szembe kerül, bő

vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni

S29 Csatornába engedni nem szabad

S33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell

S36/37/39 Megfelelő

védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni

S51 Csak jól szellőztetett helyen használható

S60 Az anyagot és/vagy edényzetét veszélyes hulladékként kell ártalmatlanítani
S61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását
S62 Lenyelés esetén hánytatni tilos, azonnal orvoshoz kell fordulni, és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

Betonok

1. Veszélyek: : „Xi” irritatív
2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:
 - Kézvédelem: ajánlott
 - Testvédelem: Szabványos munkaruha
 - Általános védőintézkedések: A szemmel és a bőrrel való hosszas érintkezést kerülni kell
 - Higiéniai előírás: Az étel- és italokkal való érintkezést kerülni kell. A szemmel és a bőrrel való érintkezés esetén alapos mosdás szükséges
3. Elsősegélynyújtás:
 - Általános tudnivalók: Gyors beavatkozás kell
 - Bőrre kerülés esetén: A bőrrel való érintkezésnél azonnal mossuk le bő vízzel
 - Szembe kerülés esetén: A szemmel való érintkezés esetén alaposan ki kell öblíteni sok vízzel és orvoshoz kell fordulni
 - Lenyelés esetén: Azonnal orvoshoz kell fordulni, a csomagolást mutassuk be
4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén
 - Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések: Egyéni óvintézkedések
5. Veszélyre utaló R mondatok:
 - R 36/38 Szem és bőrizgató hatású
 - R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:
 - S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
 - S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
 - S26 Ha szembe kerül, bővízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
 - S28 Ha az anyaga bőrre kerül, vízzel bőven azonnal le kell mosni
 - S37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni

Bianco Interno (I.V.A.S.) páraáteresztő falfesték

1. Veszélyek: 2.
 - Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:
 - Szembejutást kerülni kell
 - Kézvédelem: védőkesztyű
 - Szemvédelem: védőszemüveg
3. Elsősegélynyújtás:
 - Bőrre kerülés esetén: a szennyezett ruházatot el kell távolítani, a bőrfelületet vízzel és szappannal le kell mosni
 - Szembe kerülés esetén: a szemet bő folyóvízzel öblíteni
 - Lenyelés esetén: sok vizet kell fogyasztani, majd szakorvoshoz kell fordulni
4. Óvintézkedés baleset esetén:
 - Egyéni védőintézkedések: a szemmel és bőrrel való érintkezést kerülni kell
5. Veszélyre utaló R mondatok:
 - R36/37 Szemirritáló hatású, és irritálja a légutakat
6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:
 - S2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
 - S36 Megfelelő védőruházatot kell viselni

Ceresit Breplasta BP 65 (Henkel) belső felületképző glettanyag

1. Veszélyek: Xi, irritáló

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Személyi védőfelszerelések: Az anyag szembekerülésétől, bőrfelületre jutásától óvakodni kell.

-Kézvédelem: megfelelő védőkesztyű

-Szemvédelem: védőszemüveg

3. Elsősegélynyújtás:

-Bőrrre kerülés esetén: Folyó vízzel öblíteni.

-Szembe kerülés esetén: Legalább 10 percig folyó vízzel öblíteni, majd szakorvost felkeresni.

-Lenyelés esetén: Száját kiöblíteni, sok vizet itatni, orvossal konzultálni.

4. Óvintézkedés baleset esetén

-Személyekre vonatkozó óvatossági rendszabályok: az anyag szembe-és bőrrre jutását kerülni kell.

-Környezetvédelmi intézkedések: nem szabad megengedni, hogy az anyag csatornahálózatba, felületi vizekbe, vagy talajvízbe jusson. Csatornába, vagy vízbe jutás esetén az illetékes hatóságokat értesíteni kell.

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R41 Súlyos szemkárosodást okozhat

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S1/2 Elzárva és a gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

S25 Kerülni kell a szembe jutást

S46 Lenyelése esetén orvoshoz kell fordulni

Cinkfesték (Prosol)

1. Veszélyek: Xi, irritáló, F+, rendkívül gyúlékony

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Általános biztonsági-és higiéniai előírások: Ügyelni kell a vegyszerekkel való érintkezésre.

Munka közben inni, étkezni, dohányozni tilos. Élelmiszerektől, italoktól tartsuk távol

A munkahelyi légtérben a megengedett határértékek betartása szükséges:

bután CK -érték: 2350 mg/m³, MAK-érték: 1000 ppm

propán CK -érték: 1800 mg/m³, MAK-érték: 1000 ppm

aceton TGRS 900: 600 ppm

xylol CK -érték: 2300 mg/m³, MAK-érték: 100 ppm (gyártó adata)

-Légzésvédelem: szóró eljárásnál, gőzeit ne lélegezzük be

-Kézvédelem: védőkesztyű, kézzel, bőrfelülettel való érintkezést kerülni.

-Szemvédelem: védőszemüveg

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános előírások: A beteget azonnal távolítsuk el a veszélyes környezetből. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz

-Belélegzést követően: vigyünk a sérültet friss levegőre, szabálytalan, kimaradó légzésnél mesterséges lélegeztetés.

-Bőrrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel.

-Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet -legalább 10-15 percen át -bő folyóvízzel

-Lenyelés esetén: ne hánytassuk. Rögtön forduljunk orvoshoz.

4. Óvintézkedés kiömlés, tűz esetén:

-Személyi védelem: Minden gyújtóforrást meg kell szüntetni, megfelelő szellőzéstről

gondoskodni kell. A vegyszerekkel való érintkezésnél a szokásos előírások betartandók

-Tűz esetén a keletkező

gázokat nem szabad belélegezni, légzőkészülék használata szükséges.

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R11 Tűzveszélyes

R12 Fokozottan tűzveszélyes

R36 Szemizgató hatású

R66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedését okozhatja
R67 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S16 Gyújtóforrástól távol tartandó-Tilos a dohányzás

S23 A keletkező

gázt/füstöt nem szabad belélegezni

S24 A bőrrel való érintkezés kerülendő

S29 Csatornába engedni nem szabad

S38 Ha a szellőzés elégtelen, megfelelő

légzőkészüléket kell használni

S51 Csak jól szellőztetett területen használható

Embalit CFBX (Hoetmer) faanyagok láng-és gombamentesítésére

1. Veszélyjel: Xn, ártalmas

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

Általános védelmi és higiéniai intézkedések: Személyes védőöltözetet kell viselni. Nem védett személyeket távol kell tartani. Élelmiszerektől, italoktól, állati eledelektől távol kell tartani. A beszennyeződött, átmedvesedett ruházatot azonnal le kell vetni. Szünet tartása előtt és a munka befejeztével kezet kell mosni, kerülni kell az érintkezést a szemmel és a bőrrel. Belégzés elleni védelem: Rövid időre vagy kis terhelésre levegőszűrő készülék kell, hosszabb időre vagy erős terhelésre a környezettől független légzőkészülék szükséges.

Kéz védelme: gumikesztyű.

Szem védelme: szorosan záródó védőszemüveg.

Test védelme: munkavédelmi ruházat.

3. Elsősegélynyújtás:

A termékkel beszennyezett ruhadarabokat azonnal le kell vetni. Szabálytalan légzés vagy

légzés kimaradása esetén mesterséges légzést kell alkalmazni.

Belégzés után: Bőséges friss levegő

és a biztonság kedvéért orvost felkeresni.

Bőrrel történt érintkezés után: Azonnal lemosni vízzel és szappannal, és jól leöblíteni.

Szemmel történt érintkezés után: A szemet nyitott szenthéjjal több percig folyóvízzel öblíteni és orvossal konzultálni.

Lenyelés után: Nem szabad hánytatni, azonnal az orvost felkeresni. Bőségesen kell vizet fogyasztani, és friss levegőre menni. Azonnali orvosi kezelés szükséges.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

Tisztító / feltörő eljárások: Folyadékmegkötő anyagokkal (homok, kovaföld, savlekötő, univerzális megkötő, fűrészpör) fel kell szedni. Alkalmazzunk semlegesítő anyagot. Gondoskodjunk kielégítő szellőzéstől.

Megfelelő oltószer: CO₂, oltópor vagy permetező vízszugár. Nagyobb tűz esetén permetező vízszugárral vagy alkoholtartalmú habbal oltunk. Különleges védelmi felszerelés: A környező levegőtől független lélegeztető készüléket kell viselni.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R 36 A szemet ingerli

6. Biztonságra utaló „S”-mondatok

S 1 / 2 Elzárva és gyermekek által nem hozzáférhetően kell megőrizni.

13 Élelmiszerektől, innivalótól, állati eledelektől távol kell tartani.

S 20/21 Munka közben tilos enni, inni, dohányozni.

S 26 Ha a szemmel érintkezésbe került, alaposan öblíteni kell vízzel és orvoshoz fordulni.

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni (ha lehetséges, ezt a címkét be kell mutatni).

S 53 Expozíciót kerülni kell. Használat előtt a különleges utasításokat be kell szerezni.

Forrasztó paszta (Rothenberger) rézcsövek szereléséhez

1. Veszélyek: Xi, Irritáló, szem-és bőrizgató hatású.

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

- Kerülni kell a termék bőrre, szembe jutását, a felhasználás során keletkező füstök, gőzök belégzését. Munka közben inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés-szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges. Az elszennyeződött védőruházatot, védőeszközt le kell cserélni.
- zárt helyiségben, szellőztetés nélkül ne használjuk. Munka közben enni, inni nem szabad. Kerülni kell a termék szembe, bőrre jutását, gőzének belégzését.
- Műszaki intézkedések: megfelelő szellőzés biztosítása mellett használható.
- Egyéni védelem
- Légzésvédelem: rendeltetésszerű alkalmazás esetén nem szükséges (gyártó adata).
- Testfelület: a termékkel szemben ellenálló védőruházat.
- Kézvédelem: védőkesztyű.
- Szemvédelem: védőszemüveg

3. Elsősegélynyújtás:

- Belégzést követően: friss levegőre kell a sérültet vinni és a helyszínre orvost kell hívni.
- Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet bő folyóvízzel, legalább 15 percen át és forduljunk orvoshoz.
- Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Irritatív panasz esetén forduljunk szakorvoshoz.
- Lenyelés esetén: bőségesen vizet kell inni lassú kortyokban és orvost értesíteni.

4. Övintézkedés baleset, tűz esetén

- Személyi védelem: védőruházat, védőkesztyű, védőszemüveg használata szükséges. Gőzök, gázok keletkezésének lehetősége esetén a légzésvédelem biztosítása is kötelező. Kerülni kell a bőrre, szembe jutást. Az anyagot mechanikus úton kell feltakarítani. A maradékot veszélyes hulladékként kell kezelni.
- Környezetvédelem: a feltakarított hulladékot élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni nem szabad.
- Dohányzás tilos. Az oltást követően a helyiség alapos szellőztetése szükséges.
- Oltóanyag: víz, vízpermet, oltópor, hab.
- Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: irritatív és ártalmas füstök, gőzök, gázok, el nem égett égéstermékek, hidrogén-klorid.
- Tűzoltásnál szükséges speciális védőöltözet: tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, a szem-, az arcfelület védelmét is biztosító, a veszélyes bomlástermékek ellen is védelmet nyújtó izolációs légzésvédő használata szükséges.

5. Veszélvere utaló R mondatok:

R 36/37 Szem-és bőrizgató hatású.

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

S 7/8 Az edényzet hermetikusan lezárva, szárazon tartandó

S 20 Használat közben enni, inni nem szabad.

S 26 Ha szembe kerül, bő

vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni.

S 36/37/39 Megfelelő

védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni

KERAFLEX, (Mapei) cement alapú por ragasztó

1.Veszélyjel. Xi, irritatív

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

- Övintézkedések: A termékek tárolására és/vagy feldolgozására szolgáló helyiségeket megfelelően kell szellőztetni.
- Légzésvédelem: Előírás szerinti használat esetén nem szükséges. Megfelelő légzőkészülék szükséges, a TLV szerint. Védőmaszk használata szükséges az expozíciós határ túllépése esetén.
- Kézvédelem: Védő gumikesztyűt kell viselni.
- Szemvédelem: Védőszemüveget kell használni.

- Bőrfelület védelme: A teljes bőrfelületet takaró védőruházat szükséges.
- Az egyes összetevők expozíciós határértéke: Portland cement TLV TWA: (por)10 mg/m³

3. Elsősegélynyújtás:

- Bőrfelülettel való érintkezéskor: A testnek mindazon felületét, amely a termékkel -akár csak feltételezhetően -érintkezett, azonnal öblítse le bő, folyó vízzel, és lehetőleg mossa le szappannal.
- Szembe jutáskor: A tágra nyitott szemet azonnal, bőséges folyó vízzel, legalább 10 percen át mosni kell, majd steril gézzel vagy tiszta zsebkendővel letakarni. **ORVOSHOZ KELL FORDULNI!** Orvosi vizsgálat előtt szemcseppet vagy szemkenőcsöt nem szabad használni.
- Lenyeléskor: A száját ki kell öblíteni és bőséges mennyiségű vizet itatani. Megbetegedés esetén azonnal orvoshoz kell fordulni a biztonsági adatlap bemutatásával.
- Belélegzés esetén: A helységet ki kell szellőztetni. A sérültet a szennyezett helyről el kell távolítani, jól szellőző helyen lefektetni és pihenni hagyni. Rosszullét esetén orvost kell hívni.

4. Óvintézkedések baleset esetén:

- Személyes védelem: Nincs külön előírás.
- Kömyezetvédelem: Nincs külön előírás.
- Tisztítási módszerek: A terméket gyorsan el kell távolítani védőruhát használva. Végleges elhelyezéshez egy zárható tárolóedénybe kell belemerni. A termék eltávolítása után a szennyezett területet és eszközöket vízzel le kell mosni.

5 Veszélyre utaló R mondatok:

R36/37/38 Szem-és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

6. Biztonságra utaló S mondatok:

- S 22 Az anyag porát nem szabad belélegezni
- S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz fordulni
- S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
- S 36/37 Megfelelő védőruhát-és kesztyűt kell viselni

Lakkbenzin (Tikkurila) hígítószer

1. Veszélyek: „Xn” Ártalmas

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

- Technikai utasítás: Gondoskodjon a megjelölt szellőztetésről. Munkahelyi levegőben megengedett határérték: A munkahelyi légtérben biztosítani kell a megengedett határérték betartását: benzin ÁK-érték: 300 mg/m³, CK-érték: 800 mg/m³
- A légzőszervek védelmére: Amennyiben a szellőztetés nem kielégítő, akkor megfelelő légzőmaszkot kell alkalmazni.
- A kezek védelmére: Ezen termék alkalmazásakor használjon vízhatlan kesztyűt. Védelmet adó krém használata szintén megakadályozza a bőr érzékenységének kialakulását.
- A szemek védelmére: Szórással történő felhordáskor védőszemüveg használata kötelező.
- Bőr védelmére: Védőruha használata kötelező szórással történő festés esetén

3. Elsősegélynyújtás:

- Általános információk: Gyanú esetén, vagy a tünetek jelentkezésekor orvoshoz kell fordulni.
- Belélegzés: A beteget friss levegőre kell vinni, és melegen tartani. Pihentessük a beteget.
- Bőrrel való érintkezés Távolítsa el a beszennyezett ruhadarabokat. A bőrt szappannal és vízzel alaposan le kell mosni.
- Szembe freccsent anyag: Azonnal bő vízzel legalább 10 percig kell kiöblíteni, a szemhéjat nyitva kell tartani és orvoshoz kell fordulni.
- Lenyelés: A sérültet vigyük friss levegőre. Hánytatás tilos. Hívjunk orvost.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyi védelem: Kerülni kell a gőzök-gázok belélegzését. Minden gyújtóforrást meg kell szüntetni.

-Környezetvédelmi megelőzés: Az anyagot ne eressze szennyvízcsatornába vagy a vízrendszerbe.

-Tisztítási eljárások: A kifolyt anyagot nem-gyúlékony abszorpciós anyaggal -pl. homokkal itassa fel és gyűjtse össze, majd elszállítás végett a helyi utasítások szerint tegye konténerbe.

Teljesen tisztítsa fel a felületet, kerülje az oldószerek alkalmazását.

-Tűzoltásra javasolt eszközök: Poroltó hab, CO₂, száraz vegyi poroltó, víz-spray

-Nem alkalmazható oltószer: Víz-sugár

-Speciális veszélyek a tűzben: A tűzsűrű fekete füstöt bocsát ki, amely bomlástermékeket tartalmaz. A füst belélegzését kerülni kell.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R10 Kevésbé tűzveszélyes

R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció esetén tüdőkárosodást okozhat

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S23 A keletkező

gázt / füstöt / gőzt / permetet nem szabad belélegezni

S33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell

S36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S38 Ha a szellőzés elégtelen, megfelelő

légzőkészüléket kell alkalmazni

S51 Csak jól szellőztetett helyen használható.

S62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényt, vagy a címkét Mész-cement habarcsok, vakolatok

1. Veszélyek: : „Xi” Ingerlő

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

Határértékek: Az 1992. évi MAK értékek szerinti általános por határértékeket be kell tartani (finompor-koncentráció max. 6 mg/m³, teljes porkoncentráció max. 15 mg/m³).

-Légzésvédelem: ajánlott

-Kézvédelem: ajánlott

-Szemvédelem: ajánlott

-Testvédelem: Szabványos munkaruha

-Általános védőintézkedések: A szemmel és a bőrrel való hosszas érintkezést kerülni kell

-Higiéniai előírás: Az élelmiszerrel való érintkezést kerülni kell. A szemmel és a bőrrel való érintkezés esetén alapos mosdás szükséges

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános tudnivalók: Gyors beavatkozás kell

-Belélegzés: A torkot és az orrot sok vízzel öblítsük, esetleg forduljunk orvoshoz

-Bőrre kerülés esetén: A bőrrel való érintkezésnél azonnal mossuk le bő vízzel

-Szembe kerülés esetén: A szemmel való érintkezés esetén alaposan ki kell öblíteni sok vízzel és orvoshoz kell fordulni

-Lenyelés esetén: Azonnal orvoshoz kell fordulni, a csomagolást mutassuk be

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén

-Tűz esetén megengedett oltóanyag: Víz, hab, széndioxid

-Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések: Egyéni óvintézkedések

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R 36/38 Szem és bőrizgató hatású

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S26 Ha szembe kerül, bő

vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S28 Ha az anyaga bőrre kerül, vízzel bőven azonnal le kell mosni
S37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni

Nátrium-hipoklorit Donauchem (vízvezeték fertőtlenítésére)

1. Veszélyek: C, maró

2.. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Hatékony szellőzéstről kell gondoskodni.

-Óvatos, körültekintően végzett munkával kerülni kell az anyaggal való közvetlen érintkezést, az anyag bőrre, szembe kerülését, gőzeinek belégzését, véletlenszerű lenyelését, kiömlését.

-Az anyagot savas anyagokkal együtt használni tilos.

-A munka utáni melegvizes fürdési lehetőségéről gondoskodni kell. Légzésvédelem: vészhelyzetben, vagy ismeretlen koncentráció esetén: hordozható készülék teljes álarccal.

-Szem-és arcvédelem: vegyszer ellen védőszemüveg, arcvédő, szemöblítő.

-Bőrvédelem, ruházat: át nem eresztő kesztyű, overall, lábbeli vagy más – ellenálló – védőruházat. Vészzuhany. A szennyezett ruhát azonnal eltávolítani, vízbe meríteni. Selejtezésig vagy mosatásig vizesen tartani. A mosodát értesíteni kell a szennyeződés veszélyeiről

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános: a sérültet azonnal el kell távolítani a veszélyeztetett övezetből, majd friss levegőn, kényelmes helyzetbe kell fektetni, szoros ruhadarabjait meglazítani. Az anyaggal érintkezett testrészeket bő vízzel le kell mosni. A sérültet ne engedjük lehűlni, be kell takarni. Légzésének kimaradása esetén légzéstámogatást és lélegeztető készüléket kell alkalmazni. Orvost kell a baleset színhelyére hívni.

-Belélegzés: a sérültet friss levegőre kell vinni.

-Szem: a nyitott szemet langyos, enyhén folyóvízzel 20 percig mossuk.

-Bőr: a szennyezett ruhadarabot azonnal eltávolítani. A szennyezett testfelületet bő vízzel, szappannal alaposan le kell mosni.

-Lenyelés: ha a sérült eszméleténél van, vizet vagy tejet kell itatni vele. Ha a hányás magától megindul, a fejet előre kell dönteni. Nátrium-karbonátos gyomormosás szükséges.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Az érintett területet ki kell üríteni, és körül kell zárni.

-Minden gyújtóforrást meg kell szüntetni. Csak az arra kiképzett dolgozó irányíthatja a feltakarítást. Viseljünk légzésvédőt, gumicsizmát, gumikesztyűt. A kiömlött anyagot érinteni tilos.

-Felszíni-, és talajvízbe, csatornába vagy talajba jutását meg kell akadályozni.

-Földdel, homokkal kell felitatni, és feliratozott edénybe rakni. A területet vízzel kell felmosni.

-Az anyag nem éghető, a környezeti tüzet kell oltani. A nátrium-hipoklorit oxidálószer, a hypóval szennyezett éghető

anyagok, ha megszáradnak, könnyebben gyulladnak meg és égnak.

Minél töményebb az oldat, annál nagyobb oxidálószerként a veszélyessége.

-Atűz hevének kitett hypo-oldatos tartályokat vízzel kell hűteni.

Aművelet biztonságos távolságból történjen a tartályok esetleges szétrepedése miatt.

-Égési termék: füstje klórt és oxigént tartalmaz.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R 31 Savval érintkezve mérgező gázok keletkeznek

R 34 Égési sérülést okoz

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S 1 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

S 28 Ha az anyag bőrrel kerül, vízzel bőven azonnal le kell mosni

S 50 Savval nem keverhető

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni.

Nivetop Rapid (Weber-Terranova) gyorskötő önterülő aljzatkiegyenlítő

1. Veszélyek: Xi, irritatív hatású

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Alkotórészek munkahelyekre vonatkozó, ellenőrizendő határértékekkel:

CAS-szám Megjelölés % Fajta Érték Egység

68475-76-3 Cement (por) < 50 MAK 5 mg/m³

összpor-koncentr. MAK 15 mg/m³

-Általános védő-, és higiéniai intézkedések: Munkaszünetkor és munkavégzéskor mossunk kezet

-Kézvédő: védőkesztyű

-Szemvédő: védőszemüveg

-Testvédelem: megfelelő

munkaruha

3 Elsősegélynyújtás:

-Általános tudnivalók: Cementet tartalmaz. Nedvességgel erősen alkalikusan reagál, ezért a szemet és a bőrt védeni kell. Bőrrel érintkezés esetén vízzel alaposan öblítsék le. Ha szembe kerül, vízzel azonnal, alaposan öblítsék ki és forduljanak orvoshoz.

-Belégzés esetén: friss levegő belégzése

-Bőrrel érintkezés esetén: Vízzel azonnal tisztítsák meg. Izgatás/pirosodás esetén forduljanak orvoshoz. -Szembe kerülés esetén: Sok vízzel azonnal, alaposan öblítsék ki. Forduljanak orvoshoz.

-Lenyelés esetén: Azonnal konzultáljanak orvossal. Az érintett maradjon nyugalmi állapotban. Ne hánytassuk!

4 Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyekre vonatkozó intézkedések: a porképződés kerülendő

-Környezetvédelmi intézkedések: ne kerüljön a csatornába, vizekbe vagy a talajba

-Tisztítási/eltávolítási intézkedések: szárazon szedjék fel

-Megfelelő

tűzoltószer: Víz, hab, CO₂, száraz oltóanyag, maga a termék éghetetlen.

5 Veszélyre utaló „R” mondatok:

R36 szemizgató hatású

R38 bőrizgató hatású

R43 bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat

6 Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 gyermekek kezébe nem kerülhet

S24/25 kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembe jutást

S26 ha szembe kerül, bő

vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S37 megfelelő

védőkesztyűt kell viselni

Propán-bután gáz palackban

1. Veszélyek: F+, rendkívül gyúlékony

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-A munkavégzés feltételei: Óvatos munkavégzéssel, a kezelési és tárolási előírások betartásával el kell kerülni a palack sérülését, az anyag kijutását, bőrre, szembe kerülését, a gáz belégzését. Nyílt lángra vagy izzó tárgyra juttatni nem szabad. Alkalmazásával egyidejűleg a légtérben nyílt lánggal, magas hőmérséklettel járó tevékenységet végezni nem szabad. Munka közben inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavállalók figyelmét fel kell hívni az anyag veszélyes tulajdonságaira és ki kell oktatni a biztonságos használat követelményeire. Bármely probléma jelentkezése esetén orvosi ellenőrzés szükséges. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.

-Műszaki intézkedések: Csak megfelelő

szellőztetés mellett használható. A munkahelyi légtérben a megengedett határértékek betartása szükséges: bután ÁK -érték: 300 mg/m³, CK -érték: 900 mg/m³, MAK-érték: 600 ppm propán MAK-érték: 1000 ppm (gyártó adata) A légtérszennyezettség koncentrációját levegőmérésekkel kell ellenőrizni. Elégtelen szellőzés, vagy ismeretlen koncentráció esetén a környezeti levegőtől független, izolációs légzésvédő készülék biztosítása indokolt.

-Testfelület: antisztatikus anyagból készült védőruházat biztosítása szükséges.

-Kézvédelem: védőkesztyű.

-Szemvédelem: szembe jutás veszélye esetén jól záródó védőszemüveg/védőálc használata indokolt lehet.

-Egyéb: az elszennyeződött védőruházatot, védőeszközt azonnal le kell cserélni, további használata tilos.

3. Elsősegélynyújtás:

-A beteget azonnal távolítsuk el a veszélyes expozíciót okozó környezetből, hőforrástól, gyúlékony anyagoktól. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal el kell távolítani és újbóli használat előtt meg kell tisztítani.

Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy ilyen esetben hányást kiváltani nem szabad!

-Belélegzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. A helyszínre hívjunk orvost.

-Szembe futás esetén: öblítsük ki a szemet -legalább 10-15 percen át –bőfolyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panasz, vagy irritatív tünetek jelentkezése esetén szakorvosi ellátás szükséges.

-Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos

folyóvízzel. Irritatív panasz esetén forduljunk szakorvoshoz.

4. Övintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyi védelem: A munkatérben csak a mentésben résztvevő, kijelölt személyek

tartózkodhatnak. Nyílt lángot, gyújtóforrást azonnal zárjuk el. Minden gyújtóforrást meg kell szüntetni. A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell. Gyújtószikrát okozó villamos készülékek és kapcsoló nem működtethető. A veszélyeztetett palackokat lehetőleg el kell távolítani. Zárt helységben megfelelő szellőzést kell biztosítani. Antisztatikus anyagból készült védőruházat, védőkesztyű, védőszemüveg használata szükséges. Gőzök/gázok, veszélyes bomlástermékek keletkezésének lehetősége esetén a környezeti levegőtől független, izolációs légzésvédelem biztosítása is kötelező.

-Kiömlés esetén: Azonnal szüntessük meg a gáz szivárgását. A mentés időtartama alatt folyamatos szellőzést kell biztosítani. Meg kell akadályozni hogy az anyag zárt helyre, vízbe, csatornába, vagy olyan helyre kerüljön, ahol felgyülemzése veszélyes lehet. Nagy mennyiség esetén a tűzoltóságot és a polgári védelmet értesíteni kell. A helyiség újbóli használata előtt a gázkoncentrációt ellenőrizni kell.

-Rendkívül gyúlékony. Gyújtóforrástól, napsugárzástól, gyúlékony anyagoktól és magas hőmérséklettől védjük. Ne juttassuk a terméket nyílt lángra vagy izzó tárgyra. A veszélyeztetett helyen lévő palackokat el kell távolítani a veszélyzónából és vízzel hűteni kell.

Ha nyomás alatt álló palackok felhevülnek, a nyomásnövekedés hatására repedésveszély áll fenn. Dohányzás tilos. Az oltást követően a helyiség alapos szellőztetése szükséges.

-Oltóanyag: CO₂, oltópor, vízpermet használata szükséges. Gőzök/gázok, veszélyes bomlástermékek keletkezésének lehetősége esetén a környezeti levegőtől független, izolációs légzésvédelem biztosítása is kötelező.

-Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: robbanásveszélyes gáz-levegőelegy keletkezhet. Tűz esetén CO keletkezhet. A keletkező gázokat nem szabad belélegezni.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R 12 Rendkívül gyúlékony

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

S 9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó -Tilos a dohányzás

S 20/21 Használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad.

S 23 A keletkező gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

S 33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

Polylack Steel Solvent, acélszerkezeti tűzvédő festék

1. Veszélyek: Ártalmas(Xn), Tűzveszélyes(F)

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Munkahelyi levegőben megengedett koncentráció:

Komponens ÁK CK

(mg/ma) (mg/m³)

BX-21 higító 221 442

Akryl gyanta B-880 MAK érték: max. 5 mg/m³

-Technikai ellenőrzési intézkedés: A készítményt csak jól szellőztethető helyiségben lehet használni.

-Légzésvédelem: Ha fennáll a belégzés veszélye szerves gözszűrővel és beépített szemeszűrővel ellátott légzőkészülék használata szükséges. Kézvédelem: Kesztyű

-Szem-védelem : Zárt védőszemüveg
-Test-védelem: Standard munkaruha, vegyszerálló munkavédelmi cipő vagy csizma.

-Munkahigiénia: Szünet előtt és munka végén kezet kell mosni.

3. Elsősegélynyújtás:

A sérültet friss levegőre kell vinni, és szoros ruhadarabjait meglazítani. Légzésének leállásakor azonnal légzéstámogatást, adott esetben oxigénbelélegeztetést kell alkalmazni. Elszennyezett ruhadarabjait, cipőjét, harisnyáját le kell húzni és eltávolítani. A készítménnyel érintett testrészét vízzel kell öblíteni, ha a szemével érintkezésbe került, azt 10-15 percig kell vízzel öblíteni, ehhez a szemhéjat szét kell húzni és egyidejűleg a sérültnek minden irányban mozgatnia kell a szemét. A helyszínre orvost kell hívni. A sérültet ne engedjük lehűlni. Hányáskor a fejét oldalra kell fordítani. Eszméletvesztés veszélye esetén rögzített oldalfekvésbe kell helyezni és úgy szállítani.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Szivárgás: A szivárgás helyét el kell zárni, ha kockázat nélkül lehetséges. Folyóvíz: Az ivóvíz-vételezőket értesíteni kell.

-Állóvíz: A vízrendszert le kell zárni. A veszélyeztetett területen a járművek személyzetét értesíteni kell.

-Szárazföld: A kiömlött készítményt gáttal körül kell venni és le kell szivattyúzni. A folyadék erős felmelegedése esetén minden gyújtóforrást meg kell szüntetni. A lakó-és ipari negyedekben a mélyen fekvő

helyiségeket légmentesen el kell zárni. A maradék

anyagmennyiséget nem éghető, felszívóképes anyaggal, pl.: szárazfölddel, homokkal, örült mészkőporral, vagy vermikulittal kell befedni, és ártalmatlanná tétel céljából zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre szállítani.

-Kezdeti tűz porral, vagy szénsavval oltó készülékkel, kiterjedt tűz habbal, vagy porlasztott vízzel altható. A tartályt vízzel kell hűteni és lehetőség szerint ki kell vontatni a veszélyeztetett területről. Ajánlatos a szomszédos tartályokat hűtés céljából vízzel permetezni. Tűz esetén tökéletlen égés miatt szénmonoxid keletkezhet.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11 Tűzveszélyes

R20/21 Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmas

R38 Bőrizgató hatású

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció esetén tüdőkárosodást okozhat

R66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy berepedezését okozhatja

Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S16 Gyújtóforrástól távol tartandó-Tilos a dohányzás

S23 A keletkező

gőzt nem szabad belélegezni

S24 A bőrrel való érintkezés kerülendő

S25 Kerülni kell a szembe jutást

S29 Csatornába engedni nem szabad

S33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell

S62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

Purhab (HANNO Green Line)

1. Veszélyek: Xn, Ártalmas, F+ Rendkívül gyúlékony

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

A munkahelyen vizsgálandó határértékek: 106-97-8 Butan , MAK: 1900 mg/m³, 800 ml/m³

115-10-6 Dimethylether, MAK: 1910 mg/m³, 1000 ml/m³

-Általános védő-és higiéniai intézkedések: Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól, tápszerektől. A beszennyeződött, átítatódott ruhát azonnal vegyük le. Munkaszünet előtt és munka befejezésekor mossunk kezet. Kerüljük az érintkezést a szemmel és bőrrel.

-Belégzés elleni védelem: Rövid ideig tartó vagy csekély terhelés esetén szűrős lélegző maszkot használunk. Intenzív vagy hosszabb terhelés esetén a környezeti levegőtől

független légzőkészüléket használjunk.

-Kézvédelem: védőkesztyűt használjunk.

-Szemvédelem: Szorosan záró védőszemüveget használjunk.

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános szempontok: Mérgezési tünetek csak néhány óra múlva léphetnek fel, ezért balesetet követően legalább 48 órás orvosi felügyelet szükséges.

-Belégzés esetén: Biztosítsunk friss levegőt, esetleg lélegeztetést, meleget. Tartós panasz esetén forduljunk orvoshoz. Eszméletvesztés esetén stabil oldalfekvésben történjen a szállítás és pihentetés.

-Bőrrel való érintkezés esetén: Azonnal mossuk le vízzel és szappannal, jól öblítsük ki.

-Szemmel való érintkezés esetén: Nyitott szempillával öblítsük a szemet folyó vízzel perceként át. Tartós panasz esetén forduljunk orvoshoz.

-Lenyelés esetén: Azonnal forduljunk orvoshoz.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén

-Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Viseljünk védőfelszerelést. Nem védett személyeket tartsuk távol.

-Környezetre vonatkozó óvintézkedések: Ne kerüljön a csatornarendszerbe, felszíni vizekbe, talajvízbe. Ha bekerül a csatornarendszerbe vagy ivóvízbe, haladéktalanul értesítsük a

-Alkalmas oltószer: Fémtüzeknél használatos speciális por. Vízet ne használjunk. CO₂, homok, oltópor. Vízet ne használjunk.

-Biztonsági okokból alkalmatlan oltószer: Víz. Vízszugár.

-Különleges védelmi felszerelés: Légzőkészüléket kell használni.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R12 Rendkívül gyúlékony

R20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas

R36/37/38 Szem-és bőrizgató hatású, irritálja a légutakat

R42 Belélegezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S23 A keletkező

gázt/füstöt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni (a gyártó határozza meg)

S29/56 Csatornába engedni nem szabad, az anyagot és az edényzetét a veszélyes-vagy speciális hulladék gyűjtőhelyre kell vinni.

S45 Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges a címkét meg kell mutatni.

S51 Csak jól szellőztetett helyen használható.

Purhab tisztító spray

1. Veszélyek: F, Tűzveszélyes

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-A munkahelyen vizsgálandó határértékek: 67-64-1 Aceton, MAK 1780 mg/m³, 750 ml/m³, 67-56-1 Metanol, MAK 260 mg/m³, 200 ml/m³

-Általános védő-és higiéniai intézkedések: Munkaszünet előtt és munka befejezésekor mossunk kezet.

-Belégzés elleni védelem: Rövid ideig tartó vagy csekély terhelés esetén szűrős lélegző maszkot használjunk. Intenzív vagy hosszabb terhelés esetén a környezeti levegőtől független légzőkészüléket használjunk. Elégtelen szellőztetés esetén alkalmazzuk a belégzés elleni védelmet.

-Kézvédelem: védőkesztyűt használjunk.

-Szemvédelem: Szorosan záró védőszemüveget használjunk.

3. Elsősegélynyújtás

Általános szempontok

-Belégzés esetén: Biztosítsunk friss levegőt. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

-Bőrrel való érintkezés esetén: Általában a terméknek nincs bőrizgató hatása.

-Szemmel való érintkezés esetén: Nyitott szempillával öblítsük a szemet folyó vízzel percekken át.

-Lenyelés esetén: Tartós panasz esetén forduljunk orvoshoz.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Használjunk védőfelszerelést. Illetéktelenektől tartsuk távol.

-Környezetre vonatkozó óvintézkedések: Ne kerüljön a csatornarendszerbe, lefolyóba, felszíni vizekbe, talajvízbe. Ha az anyag lefolyóba vagy a csatornarendszerbe kerülne, értesítsük az illetékes hatóságot.

-Alkalmas oltószer: Fémtüzeknél használatos speciális por. Vízet ne használjunk. CO₂, homok, oltópor. Vízet ne használjunk.

-Biztonsági okokból alkalmatlan oltószer: Víz. Vízszugár.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11 Tűzveszélyes

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó.

S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S51 Csak jól szellőztetett helyen használható.

Purhab eltávolító szer

1. Veszélyek F, Tűzveszélyes

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-A munkahelyen vizsgálandó határértékek: 67-63-0 2-Propanol, MAK: 980 mg/m³, 400 ml/m³

127-19-5 N,N-dimetilacetamid, MAK: 35 mg/m³, 10 ml/m³

-Általános védő-és higiéniai intézkedések: Munkaszünet előtt és munka befejezésekor mossunk kezet.

-Belégzés elleni védelem: nem szükséges.

-Kézvédelem: védőkesztyűt használjunk.

-Szemvédelem: Szorosan záró védőszemüveget használjunk.

3. Elsősegélynyújtás

-Belégzés esetén: Biztosítsunk friss levegőt. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

-Bőrrel való érintkezés esetén: Azonnal mossuk le vízzel és szappannal, és jól öblítsük le.

-Szemmel való érintkezés esetén: Nyitott szempillával öblítsük a szemet folyó vízzel percekken át.

-Lenyelés esetén: Tartós panasz esetén forduljunk orvoshoz.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Használjunk védőfelszerelést. Illetéktelenektől tartsuk távol.

-Környezetre vonatkozó óvintézkedések: Ne kerüljön a csatornarendszerbe, árkokba vagy pincékbe. Sok vízzel hígítsuk. Ne kerüljön felszíni vizekbe, talajvizekbe.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11 Tűzveszélyes

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S7/9 Az edényzet hermetikusan lezárva és jól szellőztethető helyen tartandó

S16 Gyújtóforrástól távol tartandó – Tilos a dohányzás

S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

PVC csövek ragasztásához tisztító folyadék (Henkel Tangit)

1. Veszélyek: tűzveszélyes, az oldószer gőzök a levegővel könnyen gyulladó, robbanásveszélyes elegyet képezhetnek, a termék gőzei narkotikus hatásúak

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Az egészség megőrzése érdekében a szükségesnél tovább ne dolgozzunk az anyaggal, illetve az ismételt káros hatásnak ne tegyük ki magunkat.

-A megfelelő

szellőzésről/elszívásról gondoskodni kell, Magas hőmérséklettel,

szikraképződéssel járó tevékenységet végezni, dohányozni, hegeszteni tilos! Mindennemű gyújtóforrást meg kell szüntetni, az elektromos készülékeket ki kell kapcsolni.

-személyi védelem:

-a termék gőzeit nem szabad belélegezni, bőrre jutását el kell kerülni, az anyaggal történő munkavégzés idején kerülni kell az alkohol fogyasztását,

-a munkavégzés helyén enni, inni, ételmiszer tárolni nem szabad

-a munka végén, szünetekben alapos kézmosást kell végezni.

-I égésvédelem: kis expozíció esetén szűrőbetétes álarcot kell használni, nagyobb expozíció esetén friss levegős légzőkészüléket kell használni. Filter: A1-A3 (barna)

-kézvédelem: polietilén fóliával borított (gyapot) cérnakesztyű

-szemvédelem: védőálarc

-bőrvédelem: megfelelő védőruházat

3. Elsősegélynyújtás:

-Belélegzése esetén: az érintett személyt friss levegőre kell vinni. Intenzív belélegzés esetén:

Az érintett személyt friss levegőre vinni, ha szükséges oxigént adni és orvos segítségét igénybe venni.

-Bőrrel való érintkezés esetén: bővízzel, az érintett felületet le kell mosni, bőrvédő krémmel be kell kenni. A szennyezett ruhadarabokat le kell venni.

-Ha az anyag a szembe kerül: bő

vízzel 10 percig öblíteni kell, steril gézt kell a szemre rakni,

ha szükséges szakorvos segítségét kell igénybe venni.

-Lenyelés esetén a szájüreget ki kell öblíteni, sok vizet itatni.

4. Óvintézkedések baleset, tűz esetén:

-A megfelelő szellőzésről, elszívásról gondoskodni kell. Gyújtóforrásoktól távol kell tartani.

-Védőberendezést kell használni.

-Kiömlés esetén azonnal nedvszívó, de nem gyúlékony anyaggal fel kell itatni, zárt edényben kell tárolni a megsemmisítéskor.

-Elkerülendő az anyag szennyvízelvezető rendszerbe, talajvízbe való jutása.

-A termék égések felszabaduló gázokat nem szabad belélegezni.

-Valamennyi ismert oltóanyag alkalmazható. A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűteni kell.

-Égések veszélyes gázok keletkezhetnek, melyek levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek.

-Oltáshoz megfelelő védőöltözetet kell viselni. Oltást frisslevegős készülékkel lehet csakvégezni.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11: Tűzveszélyes.

R18: Használat közben könnyen gyulladó/robbanóképes gőz/levegő elegy keletkezhet.

6. Biztonságra utaló S mondatok:

S2: Gyermekek kezébe nem kerülhet.

S7/9: Az edényzet jól szellőző

helyen lezárva tartandó.

S 16: Gyújtóforrástól távol tartandó.-Dohányozni tilos.

S29: Csatornába engedni nem szabad.

S46: Lenyelés esetén azonnal orvosi ellátás szükséges és mutassa meg az edényzetet és a címkét.

S51: Csak jól szellőztethető

helyen használható.

PVC ragasztó (Henkel Tangit PVC-U)

1. Veszélyek: -tűzveszélyes, irritatív

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Az egészség megőrzése érdekében a szükségesnél tovább ne dolgozzunk az anyaggal illetve az ismételt káros hatásnak, ne tegyük ki magunkat.

- A munkavégzésre szolgáló helyiségben megfelelő szellőzésről/elszívásról gondoskodni kell.
- Nyílt lánggal, magas hőmérséklettel, szikraképződéssel járó tevékenységet végezni tilos!
- Kerüljük a nyílt láng és gyújtóforrások használatát.
- A keletkező gőzöket el kell szívatni, majd a helyiségből eltávolítani.
- A ragasztóval való munka során a megfelelő védőfelszerelések használata szükséges.
- Személyi védelem: A port és a gőzöket belélegezni nem szabad. Kerüljük a ragasztó bőrre jutását. A ragasztóval történő munka során enni, inni, dohányozni tilos! Munka közben alkoholt fogyasztani tilos! A ragasztóval történő munka után mossunk kezet.
- Légzésvédelem: Folyamatos munkavégzés esetén használjunk légzőkészüléket, amely független a cirkuláló levegőtől. Szűrő: A1-A3 (barna)
- Kézvédelem: Polietilén réteggel bevont pamutbélésű kesztyű használata.
- Szemvédelem: Egyéni védőszemüveg használata.
- Bőrvédelem: Védőruha használata.

3. Elsősegélynyújtás:

- Belélegzés esetén: az érintett személyt friss levegőre vinni, egyéb panaszok esetén orvoshoz vinni.
- Bőrrel való érintkezés esetén: bővízzel, szappannal le kell mosni, a termékkel szennyezett ruhát le kell venni, az érintett bőrfelületet bőrvédő krémmel be kell kenni.
- Ha az anyag a szembe kerül: bő vízzel 10 percig öblíteni, steril gézt a szemre rakni, majd szakorvos segítségét kell igénybe venni.

- Lenyelés esetén a szájüreget ki kell öblíteni, sok vizet itatni, azonnali orvosi ellátást biztosítani.

4. Övintézkedések baleset, tűz esetén:

- A megfelelő szellőzésről, elszívásról gondoskodni kell.
- Kerüljük a gyújtóforrások használatát.
- Megfelelő védőruha használata szükséges.
- Kiömlés esetén: azonnal nedvszívó, de nem gyúlékony anyaggal fel kell itatni, zárt edényzetben kell tárolni a megsemmisítésig.
- Elkerülendő az anyag szennyvízelvezető rendszerbe, talajvízbe való jutása.
- A termék égésekor felszabaduló gázokat nem szabad belélegezni.
- Valamennyi ismert oltóanyag alkalmazható. A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűteni kell.
- Égésekor sósavgőzök keletkezhetnek.
- Oltáshoz megfelelő védőöltözet, és frisslevegős légzőkészülék viselése szükséges.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R11: Tűzveszélyes.

R18: Használat során robbanásveszélyes/gyúlékony gáz-levegő elegy keletkezhet.

R36/37: Szemizgató hatású, izgatja a légutakat.

6. Biztonságra utaló S mondatok:

S2: Gyermekek kezébe nem kerülhet.

S7/9: Az edényzet hermetikusan lezárva és jól szellőző

helyen tartandó. S 16: Gyújtóforrástól

távol tartandó. Dohányozni tilos!

S25: Kerülni kell a szembejutást.

S37: Megfelelő védőkesztyűt kell viselni.

S46: Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

S51: Csak jól szellőztetett helyen használható.

Rezilux parkettlakk „A” (GYÖRLAKK Festékgyártó Rt.)

1. Veszélyek: Xn ártalmas, F könnyen gyulladó

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

- A felhasználónak ismerni kell a szerves oldószerek toxikológiai tulajdonságait és a megelőzés módjait. Körültekintő munkával kerülni kell a festék bőrre, szembe kerülését, gőzének, permetének belélegzését, kiömlését. Szórással történő felvitel -belső felhasználás esetén elszívással ellátott munkafülkében történjék. A felhasználóhely hatásos mesterséges szellőzését biztosítani kell. A szellőzéssel olyan légállapotot kell biztosítani, hogy a levegő oldószerszennyeződése az MSZ 21461/1-1988 sz. szabványban előírt határértéket nem haladhatja meg. A felhasználók viseljenek az irritatív hatásoknak ellenálló, a bőrön át történő felszívódást megakadályozó antisztatikus anyagból készült zárt védőruhát, védőkesztyűt, védőszemüveget/arcvédőt, és szükség esetén az inhalatív expozíció időtartamára légzésvédőt. A munkahelyen dohányozni, nyílt lángot használni, szikraképződést okozó szerszámmal dolgozni, étkezni, élelmiszert tárolni nem szabad. Gondoskodni kell a munkaközi és munka utáni tisztálkodás lehetőségéről. A kifolyt anyagot -védőfelszerelésben -azonnal fel kell takarítani. A használaton kívüli festéktároló edényt fedetten kell tárolni.

3. Elsősegélynyújtás:

- A sérültet frisslevegőre kell vinni, nyugalomba helyezni, szoros ruházatát meg kell lazítani.
- Eszméletvesztés esetén stabil oldalfeketés után orvost kell hívni. Légzésbénulás esetén mesterséges légzést kell alkalmazni. Elszennyeződött ruhát el kell távolítani, és a szennyezett bőrfelületet bőszappanos vízzel le kell mosni. A sérültet lehűléstől óvni kell.
- Szembe került anyagot legalább 10-15 percig tartó bővizes öblítéssel el kell távolítani, a szemgolyó állandó mozgatása közben, majd szakorvoshoz kell küldeni a sérültet.
- Lenyelés esetén a száját ki kell öblíteni, és szakorvoshoz kell küldeni a sérültet.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

- Kerülni kell az érintkezést a bőrrel és szemmel. A szennyezett területet ki kell szellőztetni, a termék gőzének belélegzését kerülni kell. Az esetleges tüzeket el kell oltani, nyílt lángot és dohányzást mellőzni kell. Kerülni kell a szikraképződést. A szívgázt meg kell szüntetni, ha ez személyi sérülés veszélye nélkül megtehető. A baleset színhelyéről el kell távolítani minden olyan személyt, akinek a jelenléte nem feltétlen szükséges.
- Kiömlés esetén az anyagot felcímkézett tartályokba fel kell szivattyúzni, a maradékot szívóképes nem éghető anyaggal fel kell itatni, amelyet biztonságos lerakóhelyre kell szállítani, és előírás szerint meg kell semmisíteni.
- Tűzveszélyességi fokozat: II. Tűz-és robbanásveszélyes! Éghető folyadék. Gőzei a levegővel robbanó elegyet alkotnak. Forró felületektől, szikrától vagy nyílt lángtól meggyulladhat.
- Elektromos feltöltődés veszélye miatt a tartályokat, csővezetéseket földelni kell.
- Alkalmazható oltóanyag: hab-, széndioxid-, poroltó
- Nem alkalmazható: vízsugár

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R 10 Gyúlékony

R 18 Felhasználása során robbanásveszélyes / könnyen gyúlékony gőz-levegő keverék képződhet

R 20/21/22 Egészségre káros belélegzéskor / bőrrel érintkezve/ lenyelve

R 38 Bőrizgató hatású

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó!

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó -Tilos a dohányzás!

S 20 Használat közben enni, inni nem szabad!

S 23 A keletkező gőzt/permetet belélegezni nem szabad

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást!

S 33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell!

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni!

S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható!

S 56 Csatornába vagy a környezetbe jutatni nem szabad! Az anyagot kijelölt gyűjtőhelyre kell vinni!

Rezilux parkettlakk „B” (GYŐRLAKK Festékgyártó Rt.)

1. Veszélyek: Xn ártalmas, F könnyen gyulladó

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

A felhasználónak ismerni kell a szerves oldószerek toxikológiai tulajdonságait és a megelőzés módjait. Körültekintő munkával kerülni kell a festék bőrre, szembe kerülését, gőzének, permetének belélegzését, kiömlését. Szórással történő felvitel -beltéri felhasználás esetén elszívással ellátott munkafülkében történjék. A felhasználóhely hatásos mesterséges szellőzését biztosítani kell. A szellőzéssel olyan légállapotot kell biztosítani, hogy a levegő oldószerszennyeződése az MSZ 21461/1-1988 sz. szabványban előírt határértéket nem haladhatja meg.

A felhasználók viseljenek az irritatív hatásoknak ellenálló, a bőrön át történő

felszívódást megakadályozó antistatikus anyagból készült zárt védőruhát, védőkesztyűt, védőszemüveget/arcvédőt, és szükség esetén az inhalatív expozíció időtartamára légzésvédőt. A munkahelyen dohányozni, nyílt lángot használni, szikraképződést okozó szerszámmal dolgozni, étkezni, élelmiszert tárolni nem szabad. Gondoskodni kell a munkaközi és munka utáni tisztálkodás lehetőségéről. A kifolyt anyagot -védőfelszerelésben -azonnal fel kell takarítani. A használaton kívüli festéktároló edényt fedetten kell tárolni

3. Elsősegélynyújtás:

- A sérültet frisslevegőre kell vinni, nyugalomba helyezni, szoros ruházatát meg kell lazítani. Eszméletvesztés esetén stabil oldalfeketés után orvost kell hívni. Légzésbénulás esetén mesterséges légzést kell alkalmazni. Elszennyeződött ruhát el kell távolítani, és a szennyezett bőrfelületet bőszappanos vízzel le kell mosni. A sérültet lehűléstől óvni kell. -Szembe került anyagot legalább 10-15 percig tartó bővizes öblítéssel el kell távolítani, a szemgolyó állandó mozgatása közben, majd szakorvoshoz kell küldeni a sérültet.
- Lenyelés esetén a száját ki kell öblíteni, és szakorvoshoz kell küldeni a sérültet.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Kerülni kell az érintkezést a bőrrel és szemmel. A szennyezett területet ki kell szellőztetni, a termék gőzének belélegzését kerülni kell. Az esetleges tüzeket el kell oltani, nyílt lángot és dohányzást mellőzni kell. Kerülni kell a szikraképződést. A szivárgást meg kell szüntetni, ha ez személyi sérülés veszélye nélkül megtehető. A baleset színhelyéről el kell távolítani minden olyan személyt, akinek a jelenléte nem feltétlen szükséges.

-Kiömlés esetén az anyagot felcímkeztetett tartályokba fel kell szivattyúzni, a maradékot szívóképes nem éghető anyaggal fel kell itatni, amelyet biztonságos lerakóhelyre kell szállítani, és előírás szerint meg kell semmisíteni.

-Tűzveszélyességi fokozat: I. Fokozottan tűz-és robbanásveszélyes! Éghető folyadék. Gőzei a levegővel robbanó elegyet alkotnak. Forró felületektől, szikrától vagy nyílt lángtól meggyulladhat. Elektromos feltöltődés veszélye miatt a tartályokat, csővezetéseket földelni kell.

-Oltóanyag: hab-, széndioxid-, poroltó

-Nem alkalmazható: vízsugár

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R 11 Könnyen gyúlékony

R 18 Felhasználása során robbanásveszélyes / könnyen gyúlékony gőz-levegő keverék képződhet

R 20/21/22 Egészségre káros belélegzéskor / bőrrel érintkezve/ lenyelve

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, irritálja a légutakat

R 42/43 Belélegezve, bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló)

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 13 Élelmiszerrel, italtól és takarmánytól távol tartandó!

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó -Tilos a dohányzás!

S 20 Használat közben enni, inni nem szabad!

S 23 A keletkező gőzt/permetet belélegezni nem szabad

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást!

S 33 Antisztatikus feltöltődés ellen védekezni kell!

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni!

S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható!

S 56 Csatornába vagy a környezetbe juttatni nem szabad! Az anyagot kijelölt gyűjtőhelyre kell vinni!

Super Evipass (EV Rt) rozsdától távolító és felületkezelő szer

1 Veszélyek: C, maró

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-óvatos munkával kerülni kell a készítmény bőrre, szembe kerülését, gőzeinek belélegzését, a szer kiömlését, felmelegítését;

-a rozsdátlanítást (ecseteléssel vagy merítéssel) lehetőleg helyi elszívó alkalmazásával kell végezni;

-a vegyszeres rozsdátlanítást megelőző mechanikai tisztítást ugyancsak helyi elszívóval felszerelt asztalnál vagy fülkénél kell végezni;

-a felhasználók viseljenek ellenálló anyagból készült zárt védőruhát, védőkötényt, védőkesztyűt, védőlábbelit, védőszemüveget, továbbá a mechanikai tisztításhoz respirátort; légzésvédő készletben tartása is indokolt a rozsdától távolító kiömlése esetén mentesítéshez az inhalatív expozíció időtartamára;

-munkahelyen étkezni, dohányozni, élelmiszerrel tárolni nem szabad;

-gondoskodni kell a munkaközi kézmosás és a munka utáni tisztálkodási lehetőségről;

-a felhasználók ismerjék a készítmény toxikológiai tulajdonságait, a mechanikai tisztítás veszélyeit és a megelőzés módozatait.

Egyéni védőfelszerelések:

Légzésvédelem: a mechanikai tisztítás idejére respirátor, kiömlés, mentés idejére teljes álarc "B" jelű szűrőbetéttel

Bőrvédelem: Zárt saválló védőruha, védőkesztyű

(pl. gumikesztyű), védőcipő (pl. saválló gumicsizma), saválló védőkötény Szemvédelem: védőszemüveg

3. Elsősegélynyújtás:

Belélegzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre, alkalmazzunk oxigénbelélegeztetést, szükség

esetén mesterséges légzést. A baleset helyszínére hívjunk orvost. Bőrrel történő érintkezés: A beszennyezett, átitatott ruhát azonnal vessük le, a bőrre került

anyagot bő vízzel mossuk le. Orvosi ellátás szükséges. Szemmel való érintkezés: Szembe kerülve azonnal 15 percig bő vízzel mossuk ki, majd forduljunk szemorvoshoz.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén: Csak kiképzett dolgozó irányíthatja a feltakarítást. Kiömlés, kiszóródás esetén gáttal kell körülhatárolni és el kell szivattyúzni, csatornába jutását meg kell akadályozni. A maradék anyagot felszívóképes anyaggal, pl. örölt mészkővel, száraz földdel vagy homokkal kell lefedni és zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre kell szállítani. Kis mennyiség esetén sok vízzel az ipari savas csatornába mosatható.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

R 34 Marásos sérülést okoz.

6. Biztonságra utaló „S”-mondatok

S 1/2 Elzárva és gyerekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni.

S 36/37 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni.

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni.

Szintetikus higító (Nógrádi Erdőkémia)

1. Veszélyek: Ártalmas (Xn), Környezeti veszély(N),

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

Munkahelyi levegőben megengedett koncentráció:

Komponens ÁK CK

(mg/m³) (mg/m³)

Lakkbenzin 300 800

Xilol 221 442

Terpentin 560 560

-Technikai ellenőrzési intézkedés: A készítményt csak jól szellőztethető helyiségben lehet használni.

Légzésvédelem: Ha fennáll a belégzés veszélye szerves gőzsűrűvel és beépített

szemcseszűrővel ellátott légzőkészülék használata szükséges.

Kézvédelem: Kesztyű Szem-védelem: Zárt védőszemüveg Testvédelem: Standard munkaruha, vegyszerálló munkavédelmi cipő vagy csizma.

Munkahigiénia: Szünet előtt és munka végén kezet kell mosni.

3. Elsősegélynyújtás:

A sérültet friss levegőre kell vinni, és szoros ruhadarabjait meglazítani. Légzésének leállásakor azonnal légzéstámogatást, adott esetben oxigénbelélegeztetést kell alkalmazni. Elszennyezett ruhadarabjait, cipőjét, harisnyáját le kell húzni és eltávolítani. A készítménnyel érintett testrészét vízzel kell öblíteni, ha a szemével érintkezésbe került, azt 10-15 percig kell vízzel öblíteni, ehhez a szemhéjat szét kell húzni és egyidejűleg a sérültnek minden irányban mozgatnia kell a szemét. A helyszínre orvost kell hívni. A sérültet ne engedjük lehűlni. Hányáskor a fejét oldalra kell fordítani. Eszméletvesztés veszélye esetén rögzített

oldalfekvésbe kell helyezni és úgy szállítani.

4. Övintézkedés baleset, tűz esetén:

-Szívárgás: A szívárgás helyét el kell zárni, ha kockázat nélkül lehetséges.

-Folyóvíz: Az ivóvíz-vételezőket értesíteni kell.

-Állóvíz: A vízrendszert le kell zárni. A veszélyeztetett területen a járművek személyzetét értesíteni kell.

-Szárzsföld: A kiömlött készítményt gáttal körül kell venni és le kell szivattyúzni. A folyadék

erős felmelegedése esetén minden gyújtóforrást meg kell szüntetni. A lakó-és ipari

negyedekben a mélyen fekvő helyiségeket légmentesen el kell zárni. A maradék anyagmennyiséget nem éghető, felszívóképes anyaggal, pl.: szárazfölddel, homokkal, örölt mészkőporral, vagy vermikulittal kell befedni, és ártalmatlanná tétel céljából zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre szállítani.

-Kezdeti tűz porral, vagy szénsavval oltó készülékkel, kiterjedt tűz habbal, vagy porlasztott vízzel oltható. A tartályt vízzel kell hűteni és lehetőség szerint ki kell vontatni a veszélyeztetett területről. Ajánlatos a szomszédos tartályokat hűtés céljából vízzel permetezni. Tűz esetén tökéletlen égés miatt szénmonoxid keletkezhet.

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R10 Kevésbé tűzveszélyes

R20/21/22 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas

R36/38Szem és bőrizgató hatású

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat

R51/53 Mérgező

a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció esetén tüdőkárosodást okozhat

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S2 Gyermeknek kezébe nem kerülhet

S23 A keltkező

gőzt nem szabad belélegezni

S24 A bőrrel való érintkezés kerülendő

S25 Kerülni kell a szembejutást

S36/37 Megfelelő

védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni

S62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

Szuperkromofág (EVI Rt) festéklemaró

1. Veszélyek: Ártalmas (Xn),

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-a kizárólag foglalkozásszerű felhasználás csak jól szellőztethető helyiségben engedélyezhető

-a dolgozók számára biztosítani kell a munkahelyen a melegvizes kézmosás és a munka utáni melegvizes, szappanos fürdés lehetőségét

-a dolgozók viseljenek nyaknál-csulónál zárt, az oldószereket át nem eresztő anyagból készült védőruhát, védőkesztyűt, védőlábbelit, védőszemüveget, és az inhalatív expozíció időtartamára légzésvédőt

-munka közben étkezni, dohányozni, a munkatérben élelmiszert tárolni tilos!

-gondoskodni kell a munkahely rendszeres takarításáról, a kezelendő felületről lekapart festékrétegek a munkaterület padozatáról történő folyamatos feltakarításáról és eltávolításáról

-a munkatérben egyidejűleg nyílt láng vagy magas hőmérséklettel járó tevékenységet végezni tilos

-a festékeltávolító anyag ecsettel történő felvitele és a festékréteg lekaparása során kerülni kell a szer kiömlését, freccsenését, szembe-, bőrre-, nyálkahártyára jutását, gőzeinek belélegzését. A szert tartalmazó edényzetet amunka befejeztével azonnal le kell zárni!

-a felhasználásban foglalkoztatott dolgozókat tájékoztatni kell a metil-alkohol és a diklórmétán narkotikus hatásáról, ártalmairól

-Légzésvédelem: Szükség esetén teljes álc "A" jelű szűrőbetéttel

-Bőrvédelem: Zárt védőruha, védőkesztyű, védőcipő

-Szemvédelem: Védőszemüveg

3. Elsősegélynyújtás:

-Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre, alkalmazzunk oxigénbelélegeztetést, szükség esetén mesterséges légzést.

-Bőrrel történő érintkezés: A beszennyezett, átitatott ruhát azonnal vessük le, a bőrre került anyagot bő vízzel mossuk le. A bőrön keresztül is felszívódó komponenst tartalmaz!

-Szemmel való érintkezés: Szembe kerülve azonnal 15 percig bő vízzel mossuk ki, majd forduljunk szemorvoshoz. A baleset helyszínére hívunk orvost!

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

Kiömlés, kiszóródás esetén gáttal kell körülhatárolni és el kell szivattyúzni, csatornába jutását meg kell akadályozni. A maradék anyagot felszívóképes anyaggal, pl. örölt mészkevel, száraz földdel vagy homokkal kell lefedni és zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre kell szállítani. Vigyázat, nem szabad alumíniumtartályba tölteni! Ha az anyag vízzel, vagy nedvességgel érintkezett, nem szabad acéltartályba tölteni! Az anyag a tömítéseket feloldja, a gumit megtámadja.

-Tűzveszélyességi osztálya: "D"

-Megfelelő oltószer: Az anyag csak oxigénnel elegyedve erős felmelegedés hatására gyullad meg. Kezdeti tűz vízzel, porral vagy szénsavval, kiterjedt tűz alkoholálló habbal, vagy porlasztott vízzel oltható. Tárolótartályát porlasztott vízzel kell hűteni.

-Veszélyes bomlástermékek: foszgén, sósavgáz

5. Veszélyre utaló R mondatok:

R:40-20/22 Maradandó egészségkárosodást okozhat, belélegezve és lenyelve ártalmas.

6. Biztonságos használatára utaló S mondatok:

S: 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S7 Az edényzet hermetikusan lezárva tartandó

S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell alkalmazni.

S45 Baleset vagy rosszullet esetén orvost kell hívni és ha lehetséges a címkét meg kell mutatni.

Trinát alapozó, zománcfesték (Trilak)

1. Veszélyek:

2. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei:

-Műszaki intézkedések: Az alapozó felvitele megfelelő

hatásfokú szellőztetés mellett történjen. A szellőztetést a száradás időtartamára is biztosítani kell.

-Munkahelyi levegőben megengedett határérték: A munkahelyi légtérben biztosítani kell a

megengedett határérték betartását: benzin megengedett ÁK -érték: 300 mg/m³ CK -érték:

800 mg/m³

-Egyéni védelem: Az oldószerrel szemben ellenálló anyagból készült védőruha és védőeszköz (védő-kesztyű, védőszemüveg) használata szükséges. Zárt térben, elégtelen hatásfokú szellőzés esetén, nagyobb felület alapozásakor, a légzésvédelem biztosítása is indokolt lehet. Sérült, vagy szennyezett védőruhában, védőeszkőzzel dolgozni tilos

-Egyéb: Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény kiömlését, padozatra, ruházatra, bőrre, szembe való jutását, gözenék belégzését. A munkavégzés után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános tanács: Eszméletlenség esetén, szájon keresztül semmit nem adunk be. Kétséges helyzetben, vagy nem javuló tünetek esetén minden esetben orvosi segítség szükséges.

-Bőrrel érintkezve: Vegyük le a szennyezett ruházatot, és mossuk le a bőrt bő szappanos

folyóvízzel. A bőr oldószeres lemosása tilos! Irritatív tünetek esetén orvoshoz kell fordulni.

-Szembe jutva: Öblítsük ki a szemet legalább 10-15 percen át bő folyóvízzel, a szemhéj szélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panasz esetén a sérültet kísérjük szakorvoshoz. Kontaktlencsét viselő sérült esetén, a kontaktlencsét azonnal távolítsuk el.

-Lenyeléskor: A sérültet vigyünk friss levegőre. Hánytatni tilos! A száját mossuk ki jó alaposan vízzel. Hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét.

-Belégzéskor: Vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Szükség esetén hívjunk orvost.

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Általános tanács: Eszméletlenség esetén, szájon keresztül semmit nem adunk be.

Kétséges helyzetben, vagy nem javuló tünetek esetén minden esetben orvosi segítség szükséges.

-Bőrrel érintkezve: Vegyük le a szennyezett ruházatot, és mossuk le a bőrt bő

szappanos folyóvízzel. A bőr oldószeres lemosása tilos! Irritatív tünetek esetén orvoshoz kell fordulni.

-Szembe jutva: Öblítsük ki a szemet legalább 10-15 percen át bő folyóvízzel, a szemhéj szélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panasz esetén a sérültet kísérjük szakorvoshoz. Kontaktlencsét viselő sérült esetén, a kontaktlencsét azonnal távolítsuk el.

-Lenyeléskor: A sérültet vigyünk friss levegőre. Hánytatni tilos! A száját mossuk ki jó alaposan vízzel. Hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét.

-Belégzéskor: Vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Szükség esetén hívjunk orvost.

-Tűzoltás: tűzoltáshoz poroltót, CO₂-t, alkoholálló habot kell használni. Nem alkalmazható

oltószer: vízszugár. A veszélyeztetett helyen lévő dobozokat vízzel hűteni kell, és lehetőleg el kell távolítani a veszélyzónából. Gőze a levegővel robbanásveszélyes elegyet képez, a padozaton kúszik. Tűz esetén veszélyes bomlástermékek keletkezhetnek. A keletkező gázokat nem szabad belélegezni. Tűzoltáskor a teljes testfelületet védő, antisztatikus anyagból készült ruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, a szemet és az arcfelület védelmét biztosító, a veszélyes bomlástermékek ellen is hatásos védelmet nyújtó izolációs légzésvédő használata kötelező.

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S 1 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

S 23 A keletkező gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

S 24/25 A keletkező gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

S 46 Lenyelés esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, a kannát és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható

1. VESZÉLYEK: XI , IRRITATÍV

2. Az egészséget nem veszélyeztető

munkavégzés feltételei:

-Általános védő-, és higiéniai intézkedések: Munkaszünetkor és munkavégzéskor mossunk kezét

-Kézvédő: védőkesztyű

-Szemvédő: védőszemüveg

-Testvédelem: megfelelő munkaruha

3. Elsősegélynyújtás:

-Általános tudnivalók: Cementet és mészhidrátot tartalmaz. Nedvességgel erősen alkalikusan reagál, ezért a szemet és a bőrt védeni kell. Bőrrel érintkezés esetén vízzel alaposan öblítsék le. Ha szembe kerül, vízzel azonnal, alaposan öblítsék ki és forduljanak orvoshoz.

-Belégzés esetén: friss levegő belégzése

-Bőrrel érintkezés esetén: Vízzel azonnal tisztítsák meg. Izgatás/pirosodás esetén forduljanak orvoshoz.

-Szembe kerülés esetén: Sok vízzel azonnal, alaposan öblítsék ki. Forduljanak orvoshoz.

-Lenyelés esetén: Azonnal konzultáljanak orvossal. Az érintett maradjon nyugalmi állapotban. Ne hánytassuk!

-Tudnivalók az orvos számára: a csomagolóanyagot mutassuk meg

4. Óvintézkedés baleset, tűz esetén:

-Személyekre vonatkozó intézkedések: a porképződés kerülendő

-Környezetvédelmi intézkedések: ne kerüljön a csatornába, vizekbe vagy a talajba

-Tisztítási/eltávolítási intézkedések: Szárazon szedjék fel

5. Veszélyre utaló „R” mondatok:

R41 súlyos szemkárosodást okozhat

R36 szemizgató hatású

R38 bőrizgató hatású

R43 bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat

6. Biztonságra utaló „S” mondatok:

S2 gyermekek kezébe nem kerülhet

S24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembe jutást

S26 ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S37 megfelelő védőkesztyűt kell viselni